עובדי הדפוס בעתונים עלולים לפתוח היום בשביתה

מאת כתבנו לענייני עבודה

אם לא יחול שינוי של הרגע האחרון, יפתחו עובדי הדפוס בעיתונים היומיים בשביתה כללית החל מהיום בצהרים. ועד הסקציה של עובדי הדפוס החליט לממש את האיום לאחר כישלון המגעים עם המעסיקים. עובדי הדפוס הכריזו על סכסוך עבודה לפני כשבועיים ימים והם כרכו זאת בהתנגדות לתוכנית הכלכלית המוצעת.

איגוד העתונים היומיים אומר כי השביתה שהוכרזה על ידי פועלי הדפוס והעתונים היומיים היא בניגוד להסכמי העבודה שבתוקף. פועלי הדפוס מנסים להשיג שיפורים כלכליים למרות שההסכמים עליהם חתמו אוסרים עליהם לתבוע תביעות נוספות.

יום ד', ו' בטבת תשמ"ז, 7 בינואר 1987 / שנת מ"ד מס' 13237 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

אין רוב ל„מיהו יהודי" — העלאתו נדחתה; שר־הפנים בפועל מילוא: אמלא הוראת בג"צ

אגו"י ומפד"ל הודיעו אתמול לרה"מ כי הם דוחים בשבוע העלאת התיקון לחוק — אולם אברהם ורדיגר (פאג"י) עשוי להציב מארב ולהעלות בכל זאת התיקון היום ● שמיר ופרס ממליצים על הקמת בית־דין רבני לגיור שיהיה מקובל על כל הזרמים ● מילוא הודיע כי ימלא הוראת בג"צ בפרשת מילר — „אולם הדבר ייעשה רק בעוד שבועיים" ● התפטרות השר פרץ — בתוקף

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

חברי הקואליציה אברהם שפירא (אגו"י) ואבנר שאקי (מפד"ל), הודיעו אתמול לרה"מ שמיר, כי הם דוחים בשבוע את העלאת „מיהו יהודי". ח"כ האופוזיציה אברהם ורדיגר (פאג"י), הודיע כי רק הבוקר יחליט אם יעלה חוק זה. י. שמיר וממלא מקומו פרס ממליצים על הקמת בית־דין רבני, שיהיה מקובל על שלושת הזרמים ביהדות, שמתפקידו יהיה לקבוע כשרותם של גיורים.

אתמול לפני הצהריים נכנסה התפטרותו של השר פרץ לתוקפה. אחה"צ דיווח השר קורפו, לכנסת, על המצב החדש.

מילוא — שר הפנים רה"מ שמיר הודיע כי רוני

(המשך בעמוד 14)

פרס עם משלחת המפד"ל אתמול. (צילום: ישראלי)

בש"ס חוששים ל„קמח" — מבקרים התפטרות פרץ

המערך הבטיח לתמוך במחיקת סעיף הלאום

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר"

התפטרותו של הרב פרץ מהממשלה, תשפה מחלוקת קשה בסיעת העדות — הדתית. הרב פרץ נייצג מתנה הגורם כי אם תוך שבועיים, לא תפתר בעיית הגיורים הרפורמים. ברוח היהדות

(המשך בעמוד 14)

מזהירים מסחבת ברישום שושנה מילר כיהודייה

מועצת הרבנים המתקדמת טענה אתמול כי משרד הפנים מפעיל תרגילי השהייה, המונעים את רישומה של סוזן מילר כיהודיה על פי פסיקת בג"ץ. הדברים נאמרו אתמול אחה"צ במסיבת עיתונאים שכינסה מועצת הרבנים המתקדמת, האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת וארגון חמדת, בבית אגרון בירושלים. הרב אורי רגב ממועצת הרבנים המתקדמת, טען כי אם בתוך פרק זמן קצר לא ירשמו את סוזן מילר כיהודייה, יפנו לבית־המשפט העליון, בטענה כי יש בכך משום בזיון בית־המשפט.

אשר הירש, מזכיר האיגוד העולמי, התייחס להצעות החקיקה לשינוי ההגדרה של מיהו יהודי אם על ידי שינוי חוק השבות ואם ע"י ההצעה החדשה של שינוי חוק בתי־דין הרבניים. הוא אמר כי שינוי ההגדרה של מיהו יהודי תביא לקרע בין יהדות העולם לבין ישראל. (עתים)

רבין: אם יימשכו ההתקפות על צד"ל יגביר צה"ל מעורבותו ● עמוד 4

„המחיר המריא עם הלביא" — סבור זקהיים ● עמוד 2

שמיר לקראת בואו של מרפי: לא תהיה שום ועידה בי"ל ● עמוד 3

האתיופים מבקשים להשתחרר ממסגרת החינוך הדתי ● עמוד 16

אלי ויזל יסייע לחינוך הטכנולוגי במיגזר הערבי ● עמוד 4

גובר הלחץ הציבורי — התעשיין יוסף פקר התפטר ממועצת בל"ל

פקר — שהיה חבר בוועדה שקבעה תנאי הפרישה של יפת — אומר במכתבו ליו"ר הבנק הורביץ: פעלתי בוועדה בתום־לב — אולם נוכח הביקורת הציבורית אני בדעה כי על בעלי התפקידים לשאת באחריות להחלטתם ● עובדי הבנק ישבתו ביום ו' — במחאה על שוד הבנק בידי המנהלים ● דולצין מפסיק שהותו בחו"ל וחוזר לישיבת המנהלים הבוקר ● עוד שני מנכ"לים זכו לתנאי פרישה ‚אסטרונומיים'

מאת אייל שגב, כתבנו הכלכלי בת"א

חבר מועצת המנהלים של בנק לאומי, יוסף פקר, הודיע אמש להנהלת הבנק על התפטרותו ממועצת המנהלים. במכתב שנשלח ליו"ר מועצת המנהלים של הבנק, אלי הורוביץ, אך בהעדרו נמסר למנכ"ל הבנק מרדכי איינהורן, כותב פקר: „תמיד האמנתי כי על בעלי תפקידים לשאת באחריות הציבורית למ־עשיהם. היום הציבוריות הישראלית כריעה כי תנאי פרישתו של יפת. שאמנם נקבעו בתום לב ובהתחשב בתנאי השכר ששררו בבנקאות הישראלית, מופרזים ולא עומדים

(המשך בעמוד 14)

פיגוע נוסף בחיילי צד"ל — 3 נפצעו

רכב של צד"ל נפגע ממטען חומר נפץ ● פדלאללה — ממנהיגי „החזבאללה": מטרתנו למוטט את רצועת הבטחון ● צוות טלוויזיה צילם התקיפה לפני שבוע

מאת יהודה צור, אבי בניהו ודליה שחורי כתבי „על המשמר"

שלושה חיילי צד"ל נפצעו אמש ברצועת הבטחון בעלות רכבם על מטען חומר נפץ.

המקרה אירע כאשר ג'יפ של צד"ל, וכו שלושה חיילים נסע לא הרחק ממעבר החולה, על הגבול הצפוני של רצועת הבטחון. באחד מעיקולי הדרך התפוצץ מטען חומר נפץ בעת שהג'יפ עבר במקום.

כוחות גדולות של צד"ל הגיעו למקום ופינו את הפצועים. יש לציין שבאותו איזור אירעו בתקופה האחרונה כמה התקפות על מוצבי צד"ל.

טלוויזיה בתקיפה

אנשי ארגון „החיזבאללה" שתקפו בסוף השבוע מוצבים של צד"ל ברצועת הבטחון צירפו לכוח התוקף צוות טלוויזיה מטעמם. הסרט המתאר את ההכנות לפעולה, את התקיפה ואת הנסיגה עם השלל, הוצג בטלוויזיה של ביירות ביום המחרת.

גורמים צבאיים אומרים כי

(המשך בעמוד 14)

שמיר: חלפו הימים בהם הקשיבו הכל לדבר המנהיג

דן עם נציגי לוי על הוועידה — מציע לו תפקיד מ"מ היו"ר

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

„חלפו ימי המטורות. בהם הקשיבו לכל מוצא פיו של מנחם בגין, וכהם הוטלה כל האחריות עליו. היום האחריות מוטלת עלינו, ועלינו לקבלה. זה אומר, שעלינו לראות את המצב כפי שהוא, וכמצב כזה למצוא את הדרך לאחד את התנועה וללכדה מחדש", אמר רה"מ בכנס של תנועת החרות במצודת זאב.

רה"מ יצחק שמיר נפגש אתמול עם קבוצת ח"כים ממחנה דוד לוי בנסיון להגיע להצעה מוסכמת לכינוס מהיר של ועידת חירות.

תפקיד מ"מ ללוי

נודע כי שמיר אמר באותה שיחה, כי אין לו התנגדות שדוד לוי יבחר כמ"מ שלו בתפקיד יו"ר התנועה וכן בתפקיד יו"ר ההנהלה.

בעוד שמקורבי לוי הציגו את דברי שמיר כהסכמה ללא תנאי, הרי מחוגי רה"מ נאמר כי הוא הבהיר שעניין תפקיד המ"מ יובא להכרעת הועידה.

כתבתנו מציינת, כי לפני ימים אחדים זימן שמיר את השר משה קצב, שהוא יו"ר נשיאות הוועידה וביקש ממנו לכנס את הוועידה עם סדר יום מוסכם. שמיר הציע, כי הוועידה תבחר בו ליו"ר התנועה וההנהלה, תאשר את האיחוד עם המפלגה הליברלית, כן תאשר הוועידה את צירייה כחברי המרכז החדש. נושא אחר שיובא בפני הוועידה יהיה האם לבחור מ"מ ליו"ר התנועה.

התמודדות כללית

השר קצב הציע מצדו, כי תהיה בוועידה התמודדות על כל התפקידים.

בכנס שהתקיים אמש במצודת זאב אמר שמיר, כי מתוך הכרת המציאות, והאנשים שבידיהם גורל התנועה, הוא מעריך שניתן להגיע להסכמה אם לא יעמדו על קוצו של יוד ועל אינטרסים פרסונליים יותר מדי.

לא עיסקה בכפייה

חדיונים על עיסקת החבילה החדשה נקלעו שלשום למבוי סתום. קשיי ההתקדמות מקורם בכך, שאין משרד האוצר מוכן להודות ולהבין, כי הוא אכן נוטל חלק בדיונים ומיקוחים על הסדר כולל חדש. חשונה באופיו ומהותו מתוכנית היצוב הקודמת, שהופעלה ביולי 1985. התוכנית ההיא גובשה והוכנה רובה כולה מאחורי דלתיים סגורות ע"י קבוצת מומחים ויועצים, ללא משא ומתן עם מגזרי המשק השונים. היתה זו גישה של שעת חרום, בחינת כזה ראה וקדש. לו סירבה אז ההסתדרות להסכים לשחיקת השכר ההתחלתית, היו מופעלים צווי החרום (אשר מעולם לא בוטלו) למרות התנגדותה. לו סירבו התעשיינים להימנע מייקורים, היו הפקחים כופים עליהם את הקפאת המחירים בפועל. העובדה שהממשלה לא נזקקה לקיצוניות שכזאת מצביעה על עוצמת התחושה של האין־ברירה הכלכלית, שהיתה אז משותפת לרוב העם. גם מי שהתנגדו לתוכנית, בשל פגיעה יתרה בשכירים וחשש מפני אבטלה, לא ביססו את שלילתם על הטענה שאפשר להמשיך במדיניות של שב ואל תעשה. לחיפך: הכל היו תמימי דעים, כי נחוצה, כאורח בהול, פעולה ממשלתית ומקיפה לבלימת ההיפראינפלציה.

לא כך נראים הדברים היום. על אף ש־1986 היתה שנה לא טובה לנגנות המאקרו־כלכליות של המשק הישראלי, וגם אם חלה במהלכה החנורה של הגרעון המסחרי (למרות חולשת הנפט) והאצה מדחימה של הצריכה הפרטית, בצד ירידת של התוצר הריאלי — אין היום מודעות ציבורית רחבה למצב משברי חריף, המצדיק נקיטת באמצעים חד־צדדיים שמטרתם למנוע הדרדרות נוספת. אומנם אין חולקים על ההכרח לבצע מהלכים שיתקנו את מסלול המשק, ורפורמות שיחוללו תמורה בהקצאת המשאבים הלאומיים, אך אלו וגם אלו מחייבים תחילה הידברות בין־מיגזרית מחייבת. במילים אחרות: אי אפשר להגיע להסכמה החברתית־כלכלית הנדרשת, בלי שתושג הסכמה חברתית־כלכלית בפועל — והדברים אינם טאוטולוגיה, אלא פוליטיקה. משרד האוצר חייב להבין, וגם ממלא מקום ראש הממשלה חייב להבין, שמושג ההסכמה מתוך משא ומתן פירושו הגעה לידי הבנה הדדית, ולא אמירת אמן אחר הצעות, שפרחו ממוחם הקודח של פקידים בכירים בכמה משרדי ממשלה. ב־85' המטרה היתה לעצור מיד התפשטות נוספת של מחלה שיכלה, תוך זמן קצר מאוד, לכלות את כל כוח־החיות של המשק. הוראות ותכתיבים נראו אז כאפשריים, מבחינה פוליטית־ציבורית, בגלל הסיטואציה היחידה במינה — למרות שגם אז ההידברות היתה עדיפה על הורדת צווים. ב־87' המטרה של התוכנית הכלכלית החדשה־חדשה היא חלוקה אחרת של העוגה הלאומית, הקצאה שונה של משאבי המשק, ושל העושר הלאומי. שינוי כזה אינו יכול להיעשות כתכתיב של שר אחד או של ראש ממשלה אחד. הוא יכול לצמוח רק מהידברות בינמגזרית חדשה, שתסתיים בהבנה. אם לא תושג ההבנה ההדדית הזו, אם לא תיתן לכך ההסתדרות את ידה, מרצונה החופשי ולפי מיטב השיפוט של מנהיגיה — לא תהיה עיסקה. ולא יהיו רפורמות.

משרד־החינוך בודק: האם המורה למוזיקה „זימר" נגד המדינה?

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

היועץ המשפטי של משרד־החינוך והתרבות עו"ד אריה ברזק, החל לבדוק התבטאויות מורה למוזיקה בבית־הספר הניסויי בירושלים, אשר בשיחה עם תלמידיו העמיד בסימן שאלה את קיום המדינה ואת שירות החובה בצה"ל.

הנושא התעורר בעקבות פרסום שנתנו שני תלמידי י"א, יונתן ואסף, לדברי המורה, עופר גולני, בעיתון בית־הספר „עכבולים".

במהלך דיון בכתה, כתבו התלמידים, אמר המורה שצריך להעמיד בסימן שאלה את שירות החובה בצה"ל, את קיום המדינה היהודית ואת זכותו של העם היהודי על ארץ־ישראל. בתשובה לשאלות אחד התלמידים אמר המורה, כי אילו היה הוא בן 17 היה משתמט [illegible] נמוך פמשתמט. לדברי התלמידים, נכחו במקום שתי מחנכות [illegible] לא הגיבו. בקרב התלמידים היתה התנגדות לדברי עופר [illegible] כי זוהי הסתה — כתבו השניים. דובר משרד־החינוך [illegible] אמר, כי אם הידיעות בעיתון התלמידים נכון, הרי שהמורה [illegible] הוראה על הוראות הקבע של המשרד. הוראות אלו [illegible] מורים להסית נגד קיום המדינה וחוקיה ונגד שירות [illegible]

הדובר פנה ליועץ המשפטי של המשרד, עו"ד [illegible] לבדוק את הפרשה ולהגיש להנהלת המשרד חוות־דעת [illegible] בהתנהגות המורה עבירה ומה העונשים [illegible]

חברי הכנסת גאולה כהן ורפאל איתן (התחיה) [illegible] משרד־החינוך כי ישעה את המורה עד לבירור.

סיכום בין משרד־החינוך לאוניברסיטאות: בחינות הבגרות ישונו מתשמ"ט במגמה להעלות את רמתן

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

בין משרד־החינוך לאוניברסיטאות הושגה הסכמה בדבר שינויים במתכונת בחינות הבגרות בכיוון של העלאת הרמה, החל משנת הלימודים תשמ"ט.

מנהלי בתי־הספר לחינוך של האוניברסיטאות הביעו התנגדות לשינויים המוצעים משום שאין הם נותנים תשובה לשכבות החלשות, שמעתה לא יוכלו להגיע לתעודת בגרות. אירגון המורים העל־יסודיים הביע חשש שמא העלאת הדרישות תפגע בערי הפיתוח ובשכונות, משום שמשרד־החינוך לא הכין כל תוכנית ממשית להעלאת הרמה.

אמש לא ניתן היה להשיג את תגובת דוברי המשרד, אולם נודע, כי שר־החינוך החליט לזמן מסיבת עיתונאים בעוד כשבועיים, בה יודיע על השינויים המוצעים. הבוקר תדון בנושא זה ועדת החינוך של הכנסת.

תעודה קבילה אחת

ואלה השינויים העיקריים שיחולו במתכונת בחינות הבגרות:

- בחינת הבגרות במתמטיקה תהיה מחייבת ברמה של שלוש יחידות לימוד (כמאה שעות הוראה בסך הכל, בחטיבה העליונה). עד כה היתה חובת לימוד, אך לא חובת בחינה במתמטיקה. רמת האנגלית תועלה מ־3 ל־4 יחידות, כפי שהיה עד לפני שש שנים.
- תונהג תעודת בגרות אחת, שתהיה קבילה על האוניברסיטאות, כיום לא כל התעודות קבילות. מתוך כל שנתון מקבלים תעודות כ־50 אחוז, מהם פונים לאוניברסיטאות 40 אחוז ומתקבלים 22 אחוז. יתר בעלי התעודות לומדים בסמינרים, בתי־ספר לאחיות וכדומה.
- מספר יחידות הבחינה יעמוד על 20־28. עד כה לא היתה תקרה, ובכמה מקרים היו תלמידים ובתי־ספר שנבחנו ב־35 יחידות ונהנו מבונוס אקדמי והעדפה בעת הקבלה לאוניברסיטה.
- בחינה פנימית ברמה של 3־5 יחידות תונהג בבתי־הספר העל־יסודיים וציונה יירשם בתעודת הבגרות. עד כה היו כל הבחינות חיצוניות.
- מעתה יהיו רק 2 רמות בחינה במקום 6־7. מספר השאלונים יצומצם מ־1200 בקירוב ל־100.
- תעודת הבגרות של בוגרי המערכת הטכנולוגית תהיה שווה ערך לזו של בוגרי העיוניים.

באירגון המורים העל־יסודיים הובעה דאגה נוכח העובדה שלמשרד־החינוך אין נתונים ממשיים על היקף הפגיעה האפשרית בתלמידי השכונות ועיירי הפיתוח. להערכת הארגון, לא יוכלו אלפי תלמידים לגשת לבחינות.

ראשי בתי־הספר לחינוך של האוניברסיטאות מתנגדים לשינויים במתכונת הבגרות משום ש[illegible] אלה יפעלו בשוליים ויש[illegible] את ההישג שבמתן תעודה לתלמידים בבתי־ספר טכנולוגיים בינוניים. ממילא בוגרים אלה אינם פונים ללימוד אקדמי, אך התע[illegible] פותחת לפניהם דלתות להתקבל בבנקים או ללימודים על־תיכוניים לא־אקדמיים.

עשרות חולים נוספים שולחו לבתיהם מביה"ח בנהריה

מאת יהודה צור וכתב „על המשמר" בעמק

כמה עשרות חולים נוספים המאושפזים בבית־החולים הממשלתי בנהריה שולחו אתמול לבתיהם בעקבות החלטת ההנהלה לצמצם את מספר המאושפזים במקום.

מאז סוף השבוע שולחו לבתיהם למעלה משליש מתוך 300 המאושפזים במקום. כמו־כן בוטלו ניתוחים ומבוצעים רק ניתוחים הכרחיים. שרת הבריאות פנתה לעיריית נהריה וביקשה ממנה לתמוך בבית־החולים על־ידי הפחתת המיסים.

עם הפנים לפריפריה

שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, אמרה אתמול במהלך סיור שערכה בישובי המועצה האזורית בקעת בית־שאן, כי מדיניות משרדה עם הפנים לבתי־החולים הפריפריים תימשך למרות המצוקה הקשה והיא תעשה כמיטב יכולתה כדי לתת סיוע לבתי־החולים הללו, ובפרט לבית־החולים בנהריה, על מנת שיוכל לגמור את השנה בצורה נאותה מבחינה תקציבית ותיפקודית עד שיוכנו התקציבים לשנה הבאה.

„המאבקים שניהלתי עם ה[illegible] הוכתרו בהצלחה. נוצה[illegible] ועכשיו, אחרי שקיבלנו [illegible] שקיבלנו, נשב עם רשימה [illegible] החולים, ובמיוחד עם המוזה[illegible] ונחלק סיוע כדי שיוכלו לסיים השנה עד קבלת התקציב ה[illegible]" אמרה שרת־הבריאות.

במהלך סיורה בעמק [illegible] שרת־הבריאות. בישובים ה[illegible] גלבוע, נוה־אור וגשר תפגש [illegible] ראשי ישובי האיזור שהעלו [illegible] מצוקות תקציביות וה[illegible] בהקמת מרפאות ושירותים [illegible] בישובים מרוחקים מבית־ה[illegible] עפולה.

„פרופ' דורון מנהל את קופ"ח כאילו היתה עיסקו הפרטי"

ועד הרופאים במחוז הצפון תקף במלים אלה את מנהל הקופה בשל „הצנחת" מנהל מחוז חדש

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר" בחיפה

„מרכז קופת־חולים מתנהל כאילו היה העסק הפרטי של פרופסור דורון, על פיו ישק דבר. מאבקינו אינו מאבק אישי או דרישה לתקנים ומשכורות, כי מאבק נגד האופן שבו מקבל פרופסור דורון החלטות לגבי עתיד הרפואה הציבורית, הנוגד מינהל תקין. תקף אמש יו"ר ועד רופאי קופת־חולים ו[illegible] ההסתדרות הרפואית במ[illegible] חיפה, ד"ר שלמה כרמל, [illegible] החלטת מרכז קופת־חולים למנות לתפקיד המנהל ה[illegible] החדש של מרחב חיפה והגליל את הד"ר מנחם האריס.

באסיפת מחאה שקיימו רופאים אזוריים במרחב חיפה והצפון [illegible] הרופא" ציין ד"ר כרמל, כי ל[illegible] פרישתו של המנהל הרפואי ה[illegible] של המרחב ד"ר ליאון גדסי [illegible] טבעי, כי תחתיו ימונה לתפקיד [illegible] שהיה סגנו במשך שנים, ד"ר [illegible] דודרוב.

לטענתו של ד"ר כרמל, ה[illegible] מרכז קופת־חולים מרעתם [illegible] הרופאים האזוריים, וכן של [illegible] מועצות פועלים ואישי צבור [illegible] אשר המליצו על ד"ר [illegible] לתפקיד, ומינה לתפקיד את [illegible] האריס.

הרופאים המחוזיים הרגישו [illegible] מאבקם אינו נגד הד"ר האריס, [illegible] על דרך קבלת ההחלטות של [illegible] קופת־חולים. במקביל [illegible] הרופאים של שטרם מומש [illegible] בהסכם העבודה מ־1983 [illegible] ועדת מכרזים לאיוש משרות [illegible] רופאים אזוריים.

בסיומו של הכנס ה[illegible] הרופאים האזוריים לדרוש [illegible] התפטרותו לאלתר של פרופ' [illegible] דורון מניהול קופת־חולים.

מפקח בעיריית חיפה תובע מהנדסים שסיבכוהו בחשד שווא

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מנהל האגף לפיקוח על הבניה בעיריית חיפה תובע שני מהנדסים ממע"צ, שבעקבות חוות דעתם פתחה המשטרה בחקירה לבירור חשדות למעשים פליליים באגף מהנדס עיריית חיפה.

התביעה על סך 45 אלף ש"ח הוגשה נגד סגן מהנדס מחוז חיפה של מע"ץ, אליעזר קרני, ונגד המהנדס משה גיגר ממע"ץ. בתביעה טוען פרוור כי בשנת 1984 הקימה משטרת מרחב חיפה צוות חקירה מיוחד לחקור חשדות על עבירות בתחום טוהר המידות בועדה המקומית לתכנון ובניה, במחלקת מהנדס עיריית חיפה, ובמחלקה לפיקוח על הבניה. לדברי התובע,

עם פתיחת חקירת המשטרה הוחרמו על־ידי המשטרה עשרות רבות של תיקי בניה ממשרדי עיריית חיפה ותיקים אלו החלו להיחקר על־ידי המשטרה. בין התיקים שהוחרמו היו גם תיקי בניה של מי שהיה ראש לשכת החקירות במרחב חיפה רב פקד יוסף קראוס, ושל איש משטרה נוסף רס"ר גרשון גולדשטיין.

לטענת התובע, הועברו על שני תיקי אנשי המשטרה לבדיקה אצל שני מהנדסי מע"צ ובחוות דעת שמסרו למשטרה בין החודשים מאי ויוני 84 הם קבעו בין היתר כי מחלקת הפיקוח על הבניה בעיריית חיפה טיפלה בתיקים אלו באופן בלתי חוקי וכי היתרי הבניה והרשיונות הוצאו שלא כחוק.

לטענת מנהל האגף לפיקוח על הבניה, אליעזר פרוור פתחה המשטרה בחקירה פלילית נגד אנשי המשטרה ונגד התובע עצמו בחשדות של שוחד, מירמה בעקבות חוות דעתם של שני המהנדסים.

לטענת התובע, חוות דעת אלו ששימשו בסיס לחקירת המשטרה וניתנו על־ידי שני הנתבעים היו מוטעות מיסודם בלתי נכונות והן ניתנו תוך גילוי רשלנות מקצועית.

מנהל האגף לפיקוח על הבניה בעיריית חיפה טוען, כי החקירה המשטרתית שנמשכה בין השנים 84 ל־85 גרמה לו ולמשפחתו מצוקה נפשית קשה, והעמידה אותו בסכנה של הליכים פליליים.

עוד נטען כי ב־86 נסגרו תיקי החקירה נגד התובע וכי בעקבות עוגמת הנפש והסבל שנגרם לו הוא מבקש לתבוע משני המהנדסים 45 אלף ש"ח. לבית המשפט טרם הוגשו כתבי הגנה.

חיים יבין נבחר למנהל הטלוויזיה

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

חיים יבין נבחר אתמול למנהל הטלוויזיה הכללית לתקופת כהונה בת שלוש שנים החל מהיום.

ועדת המכרזים של רשות השידור, בהשתתפות שני נציגי ציבור, עורך „מעריב" עידו דיסנצ'יק, ועורך „הג'רוזלם פוסט" ארווין פרנקל, בחרה ביבין, שהיה המועמד היחיד שניגש למכרז, פה אחד. עד כה כיהן יבין כמנהל הטלוויזיה בפועל לתקופת נסיון.

כמו־כן מונה יוסי צמח לסגן מנהל הטלוויזיה וממלא מקום קבוע, בנוסף להיותו מנהל חטיבת התוכניות.

מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, אמר, כי מינוי זה נעשה על דעתו ובהסכמתו של מנהל הטלוויזיה ומתוך שיתוף הפעולה המוצלח ביניהם בתקופה בה כיהן יבין כמנהל הטלוויזיה בפועל ויוסי צמח כמנהל חטיבת התוכניות.

פורת דיווח לוועד המנהל על השתלשלות העניינים בטלוויזיה מאז החלטת בית־הדין הארצי לעבודה להפוך את צווי המניעה המחייבים את העובדים לעבוד לפי הוראות ההנהלה, לקבועים. פורת ציין, כי עם השלמת עבודת ועדת הייעול בראשותו של סמנכ"ל הרשות, יוחנן צנגן, תיכנס ההנהלה למו"מ עם העובדים על תנאי עבודה חדשים, במקביל למציאת הסדרי תשלום ותנאי שכר הולמים.

נמשכים השיבושים במעונות ויצ"ו

מאת רונית מורגנשטרן, כתבת „על המשמר"

נמשכים השיבושים במעונות ויצ"ו. היום ייסגרו המעונות ב־10 ומחר ב־9.

הורים לילדי המעונות יפגינו הבוקר מול משרד־העבודה־והרווחה בירושלים במחאה על הסכסוך הנמשך עם מטפלות ויצ"ו. משלחת מטעם ההורים תנסה להתקבל לשיחה אצל השר קצב.

ועד ההורים הארצי קיבל החלטה עקרונית לא לשלם עבור המעונות לחודש ינואר, אלא אם יובטח להם בכתב על־ידי הנהלת ויצ"ו שהמעונות יפעלו ללא שיבושים.

רבין: לא ניתן לפגוע בזכויות נכי צה"ל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„אינני מאמין שאיזה שהיא ממשלה בישראל תיתן ידה לפגיעה בזכויות משפחת השכול והנכות", אמר אמש שר־הביטחון, יצחק רבין, בדברים שנשא בפני כאלף נכי צה"ל בגני התערוכה בת"א.

אתמול קיים אגף השיקום במשרד־הביטחון ערב לציון מערכות השיקום בישראל בסיסמה „המלחמה שאחרי המלחמה". רבין אמר, כי הוא מקווה שעם ישראל לא יידע עוד שכול ונכות. בערב השתתפו גם הרמטכ"ל, מנכ"ל משרד־הביטחון ואלופי צה"ל.

יעקב מעוז, יו"ר אירגון נכי צה"ל, אמר: „לא אחדש אם אומר כי אין דיעתנו נוחה תמיד מפעולותיו של אגף השיקום, כמי שאמון על ביצוע מדיניות הממשלה וחוק הנכים. לא פעם הגיעו הדברים עד לכדי עימות גלוי ולא הססנו לצאת ולהפגין כשחשנו כי נגדשה הסאה. הערב הזה אני עומד כאן כנציגם של 37 אלף נכי צה"ל הבאים לומר תודה ולהביע הערכה לעובדי אגף השיקום שקשרו גורלם בגורלנו. אני שמח לומר את הדברים, הם היו ראויים להיאמר זה מכבר".

מנהל „אלסינט": פיטרנו 750 עובדים מתוך 2000

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

לפי תוכנית ההבראה של חברת „אלסינט" צומצם מספר העובדים המקומיים מ־2000 ל־1243 וההפסד הולך וקטן, אמר אתמול מנכ"ל „אלסינט", אלוף (מיל.) בני פלד, לחברי ועדת העבודה והרווחה.

לדבריו ימשך תהליך ההבראה: „המפעל בנצרת יצומצם, מפעל התשתית במעלות יתבסס וענפי ההנדסה והניהול ימשיכו לפעול בחיפה".

היקף המכירות עלה השנה ל־132 מיליון דולר וההפסד הולך וקטן. אם יישאר המפעל בנצרת בהיקפו הנוכחי יעלה הדבר לחברה 6 מיליון דולר.

לדברי פלד, התנהל מפעל „אלסינט" בעבר כ„ישיבה" שבראשה עמד אדמו"ר מבריק ובעל נס. החברה מתה ב־1983 מוות קליני. בכל מקום אחר היו קוברים אותה.

יבין: התוכנית „סוף דבר" אינה ראויה לשידור

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, הבהיר אתמול לחברי הוועד המנהל של רשות השידור, כי התוכנית „סוף דבר" במתכונתה החדשה אינה ראויה לשידור.

התוכנית, בהפקתה של מחלקת הדת, נועדה לגוון את שידורי פסוקו של יום. ואולם בתוכנית שלשום הופיע הרב רב ביגון בהטפה לאחוות אחים בין המפלגות.

„לא זו היתה הכוונה. לאפשר הטפת מוסר מעל המרקע. מה שנראה כאן פשוט לא בא בחשבון" — הבהיר יבין והוסיף, כי לא צפה בתוכניות שהוקלטו מראש. אולם יעשה זאת להבא על מנת להבטיח שתופעה כגון זו לא תישנה.

גידול במספר התיירים ממצרים ב־1986

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

בשבעת החודשים הראשונים של 1986 ביקרו בארץ 4300 תיירים מצריים. בשבעה אחוזים יותר מאשר באותה תקופה ב־1985, סיפר אתמול לכנסת שר התיירות, אברהם שריר.

בתשובה לשאילתה של גאולה כהן (התחיה) אמר השר, כי מספר התיירים ממצרים, מאז נפתחו הגבולות ב־1980, מגיע ל־27,500. לעומת זאת יצאו מישראל למצרים 187,000 תיירים. מספר זה כולל, מאז מאי 1983, ביקורים קצרים בסיני.

השר סבור כי ביקורים הדדיים משני צידי הגבול הם הערובה הטובה ביותר לשלום בר־קיימא בין שתי המדינות. הוא הביע תקווה, כי כבר בתקופה הקרובה נראה בארץ הרבה יותר תיירים ממצרים, כפי שהבטיח לו בשעתו הנשיא מובארק.

צרפת משותקת עקב השביתות; הממשלה החליטה על יד חזקה

מאת ארנון יפה, כתבנו בצרפת

פריז. — השביתות המתפשטות במגזר הציבורי בצרפת, משתקות את המשק ומחוללות אי סדרים. הפראנק נפל אתמול פלאים — 3.38 לכל מארק גרמני. עובדי חברת החשמל, המטרו, האוטובוסים תעשיות הנשק — הצטרפו אתמול אל פועלי הרכבות ביוזמת איגוד הפועלים הקומוניסטי ס.ג.ט. המנסה להשתלט על הנהגת השובתים.

הפסקות החשמל שיתקו מפעלים פאריסאים ותושבי פרברים נתקעו בבית או בתחנות מטרו שוממות. המוני רוכבי אופניים נראים ברחובות. אף שוטר לא ניצב בצמתים העיקריים. בהם לא פעלו הרמזורים, מאחר שהמשטרה עסוקה בפינוי פועלים שובתים ממסילות הברזל.

בכל פינה נראו יחידות משטרה חמושות באלות ומגינים. משערים כי הממשלה הורתה על פינוי השוטרים מהצמתים, במגמה לעורר אנדרלמוסיה ולעצבן את הציבור.

ראש הממשלה שיראק כינס את הממשלה ללא הנשיא, והכריז שלא יוותר לפועלי המגזר הציבורי או הרכבות. אחרי היסוסים גיבשה הממשלה הימנית מדיניות יד חזקה והפסיקה כל שיחות עם השובתים, אך לפי שעה, קשיחות זו מאחדת את הפועלים.

דוחק. – אלפי פאריסאים מותשים נדחקים למטרו היחיד שהגיע לאחר שעות רבות, עקב שביתת נהגי הקטרים ועובדי התחבורה הציבורית, המשתקת את המדינה (צילום: אי.פי.)

שמיר מקדים „ברכה" למרפי: ועידה בינ"ל — לא יקום ולא יהיה

מאת דורית גפן, כתבנו לענייני מפלגות

ערב ביקורו של ריצ'ארד מרפי לסיבוב שיחות בישראל אמר אמש רה"מ יצחק שמיר כי הוא מתנגד לועידה בינ"ל. לדבריו, הממשלה מעולם לא החליטה על ועידה בינ"ל ומשלחת ישראל באו"ם אף הצביעה נגד ההצעה שמועצת הביטחון תכין ועידה בינ"ל לשלום.

שמיר הדגיש כי בין ישראל לארה"ב יש חילוקי דעות, אך ברור שכל אשר הסכימה לו ישראל במסגרת חוזה השלום עם מצרים, היה הקו האחרון של הויתורים הטריטוריאליים והאחרים של ישראל.

הוא הוסיף כי לא יעלה על הדעת שממשלת ישראל, בהשתתפות הליכוד תסכים לכך שועידה בינ"ל אשר בה ישתתפו מעצמות, מאלה שאינן מקיימות יחסים דיפלומטיים איתנו, ואשר רובן ככולן אינן מקבלות את השקפתנו ביחס לגבולות ישראל, כולל ירושלים. ועידה אשר בה צריכות להשתתף גם כל מדינות ערב שיש להן נגיעה לעניין, ואולי גם אירגון מחבלים רצחני, לא מתקבל על הדעת — אמר שמיר — שמוסר כזה יקבע את גורל ישראל. לא יקום ולא יהיה אמר.

לדבריו, ישראל מעוניינת במו"מ ישיר שבו כל צד חייב לשכנע את מישנהו. אנחנו רוצים להשיג שלום אבל לא לוותר על גרם אחד מזכויותינו למען גופים בינ"ל אחרים, שרבר אין להם עם האינטרסים החיוניים של ישראל.

בהתייחסו לפרשת „מיהו יהודי" ציין שמיר כי עמדת חירות ברורה וידועה — בער גיור כהלכה, אבל איננו רוצים שבעייה זו תהפוך לסלע מחלוקת מתמיד.

רה"מ תקף את המערך ואמר כי אין זה מקרה שככל שמתגברת המגמה שמאלה במערך הדבר מתבטא ברחף להרבות בויתורים טריטוריאליים על אדמת ארץ ישראל ובגישה אנטי רתית קיצונית. הוא הוסיף כי שתי מגמות אלו הולכות יחד, והן אנטי לאומיות וחירות תאבק נגד שתיהן.

הרמטכ"ל: „הלביא" טוב מכל החלופות
זקהיים: המראה מרשימה, גם של המחיר

זקהיים נפגש עם פרס ועם שר האוצר והציג בפניהם החלופות — השניים הבטיחו לעיין בהן בכובד ראש ■ שמיר: רבין יביא בקרוב הצעת החלטה בנושא — לממשלה ■ פרס: נקבל החלטה רק לפי הבנתנו וצרכנו

מאת יצחק שור, אבי בניהו ודליה שחורי, כתבי „על המשמר"

פרוייקט הלביא טוב מכל החלופות שהוצעו — אמר אתמול הרמטכ"ל משה לוי לוועדת החוץ והבטחון. לדברי הרמטכ"ל היה מעדיף שלא להתחיל בפרוייקט אילו היינו עתה במצב של „לוח חלק". „אני האחרון שאזלזל במשמעות הלאומית של הלביא אבל אין מקום „להצהרות על כך שזהו פרוייקט לאומי". יש להסכם לבזה על ידי העמדת תקציבים ומתן גיבוי. אין טעם לבצע פרוייקט מדולדל וצולע, ולא ניתן יהיה לבצעו אם כל העול יוטל על צה"ל בלבד — אמר הרמטכ"ל.

חבר הוועדה יוסי שריד אמר, כי הלביא הוסף להיות המטוס היקר ביותר והמיותר ביותר. חיל האוויר אינו זקוק ליותר ממאה מטוסים, בניגוד להערכות קודמות כי יזדקק ל־300. לפי התקציבים שיעמדו לרשות הפרוייקט, אי אפשר יהיה לייצר יותר מתריסר מטוסים. לפיכך יסופקו אחרוני המטוסים רק אחרי שנת אלפיים. לכן יש להמירו בחלופה אמריקנית של השתתפות בייצור אף־16. זו תהיה אויוניקה ישראלית בגוף אמריקני — סיים שריד.

זקהיים: התרשמתי

„התרשמתי מטיסת הבכורה של מטוס הלביא, אך בארה"ב סבורים, כי מבחינת העלות אין ללביא כל עדיפות" — זאת אמר אתמול עוזר תת שר ההגנה האמריקני ד"ר דב זקהיים לשר החוץ שמעון פרס. השניים נפגשו בלשכת פרס במשרד החוץ במשך יותר משעה.

במהלך הפגישה סקר ד"ר זקהיים את חמש החלופות שארה"ב מציעה ל„לביא", תוך פירוט המחיר וקצב הייצור או האספקה של כל חלופה. פרס אמר לזקהיים, כי ישראל תלמד את הצעותיו ולאחר מכן תשוב ותדון עם ארה"ב כדי לגבש החלטה סופית בנדון.

זקהיים נפגש אמש גם עם שר האוצר משה ניסים ועם צמרת משרדו והציג בפניהם את חמש האלטרנטיבות שמציע הממשל האמריקני לתוכנית הלביא. בתום הישיבה סירב זקהיים למסור כל פרטים עליה ואילו משרד האוצר הסתפק בהצהרה שהשר הבטיח לאורחו, שהממשלה תדון בהצעותיו ותשקול את פרוייקט הלביא יחד עם האלטרנטיבות שהוצעו על־ידו.

רה"מ שמיר אמר בביקורו במטה הארצי בתגובה לשאלות עתונאים על פרוייקט הלביא: „יש חילוקי דעות על היכולת שלנו להגשים את התכנית. הרצון הכללי הוא להמשיך בפיתוח המטוס. „הוא סיפר כי שר הבטחון יביא בקרוב החלטה בנושא זה לממשלה. „לפרוייקט חשיבות גדולה לבטחון ולכלכלה" — אמר שמיר.

„לפי הבנתנו"

„מדינת ישראל חופשית לקבל החלטה על פי הבנתה בנוגע להמשך פרוייקט הלביא" כך אמר אמש מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס לכתבנו הצבאי לאחר כנס של סגל הפיקוד הבכיר של צה"ל.

פרס שנפגש אתמול עם דב זקהיים אמר, כי הנושא הוא רציני מדי וכי ברצונו ללמוד היטב את נושא החלופות שהציג בפניו זקהיים. „מדובר כאן ברמה הטכנולוגית של המדינה. זה תלוי רק בסדר העדיפויות שלנו, וממה נחסוך כדי להמשיך את פרוייקט הלביא" אמר שר החוץ.

● תוהו ובוהו השתרר אמש בשוקי המטבע האירופיים, לאחר שהבנקים המרכזיים עשו מאמץ משותף למנוע עליית שער המרק המערב־גרמני.

● אנג'אמנה. תושבים זועמים יידו אבנים ומקלות לעבר שבויי־מלחמה לוביים, כאשר הוצעדו אתמול במהלך עצרת המונים אנטי־לובית בבירת צ'אד.

● ועדת הביון של הסנט האמריקני סירבה אתמול לפרסם, כפי שביקש זאת הנשיא רייגן את דו"ח החקירה שהוכן לגבי מכירת נשק אמריקני לאיראן.

● הטמפרטורה ירדה היום בייאקוטסיה שבסיביר עד 60 מעלות מתחת לאפס. טמפרטורה נמוכה מעין זו לא נרשמה בבריה"מ זה 15 שנה — מציינת סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס" בדיווח מסיביר.

● חבסיס האוירי וייטמאן במדינת מיזורי יהיה הראשון בו תוצב טייסת מיבצעית של „מפציצים בלתי נראים" הנמצאים עתה בשלב של פיתוח — הודיע אתמול חבר קונגרס ממדינה זו, אייק סקאלטון. (ע־צ)

אנו מודיעים בצער רב
על מותו הפתאומי של חברנו היקר בתאונת דרכים

אברהם הרמן

הלוויה מתקיימת בקיבוצנו היום יום רביעי 7.1.87
בשעה 15.00

המשפחה
וקיבוץ נגבה

„המשמר"
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער

צלצול מהיר

ד"ר זיוה שמיר, יו"ר מכון כץ לחקר הספרות העברית באונ' ת"א

המשורר הלאומי לא אהד את הרביזיוניסטים

סרט שתקרין הטלויזיה החינוכית ביום אי הקרוב לרגל יום הולדתו ה־110 של חיים נחמן ביאליק, שופך אור על עשר שנותיו האחרונות והפחות ידועות של ביאליק בת"א. פנינו, איפוא, לד"ר זיוה שמיר, המופיעה בסרט, ובקשנו שתקדים ותספר על מחקרה על כרטיס הזיהוי הפוליטי של ביאליק ויחסו למפלגות ביישוב דאז.

— באשר לכרטיס הזיהוי שהפוליטי של ביאליק הייתי אומרת, שהוא השתייך לפלג הציוני־כללי של היישוב כמו יתר ידידיו מאודיסה: אחד העם, מאיר דיזינגוף, וי. ח. רבניצקי. אבל, כשהוא בא ארצה וראה מול ביתו וברחובות הסמוכים את עבודת החלוצים, שבנו את ת"א, הוא התרשם מאוד ואמר, כי אם היה צעיר יותר היה מצטרף אליהם למרות שהיה כבר בעל בית מורקן עם מקל עם גולת זהב.

— ומה היה יחסו למפלגות האחרות?

— ישנן אגרות לא מעטות המפרטות את יחסו הבלתי אוהד כלפי הרביזיוניסטים. כחניכו של אחד העם לא האמין ביאליק במהפיכות של בין לילה וכמי שהיה ריאליסט ופוזיטיביסט עשתה עליו רושם העשיה היום יומית של החלוצים רושם רב. וכך התיידד ביאליק עם ברל כצנלסון, והוא שנתן לעיתון „דבר" את השם שנלקח משיר שכתב בשם זה. הוא גם הטיח. אגב, בחבריו לקלוב הציוני — כללי האשמות קשות על שאינם שותפים למפעלים הגדולים, שהיתנו את אותותיהם לדורות, בדומה לתנועת העבודה ולחלוציה.

— האם יש לכך עדות גם בשיריו?

— כן. בשיר „ראיתיכם בקוצר ידיכם" שכתב בעקבות הקונגרס הציוני הי"ז שהתקיים ב־1931 תוקף ביאליק את הרביזיוניסטים, שהדיחו את וייצמן מרשות הקונגרס. ביאליק הזדהה עמוקות עם ויצמן שהיה בין גילו ובעל רקע מזרח אירופאי דומה, גם משום סיבה נוספת: המודרנה התל־אביבית — אברהם שלונסקי, אליעזר שטיינמן וחבריהם, ערכו אז את עיתון אגודת הסופרים והתקיפו קשות את סיגנונו המיושן, לדעתם, של ביאליק. ביאליק חש שותפות גורל עם וייצמן שהודח למרות שלא היתה להם, לרביזיוניסטים, אלטרנטיבה ממשית למשנתו האידאולוגית של וייצמן — כך התברר לי מבדיקה מאוד מעמיקה של כל העדויות סביב השיר, מאגרות שכתב לחבריו ולאשתו וגם לבקשת עורכים בעיתונים.

אגב, המילה „שוב" נותנת מקום להניח, שהיתה זו אכזבה שחזרה ונשנתה: בשיר מחאה קודם ביקר ביאליק קשות גם את הקונגרס הציוני הראשון, ונראה שהוא תוקף כאן את כל המגזר הפוליטי דאז: הדתיים, הרביזיוניסטים והציוניים הכלליים שביאליק נמנה על שורותיהם.

אתי רונאל

ברונו מציע שוב הקפאת שכר ומחירים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

נגיד בנק ישראל מיכאל ברונו, שב וקרא אתמול להסתדרות להסכים להקפאה של השכר הנומינלי במסגרת עיסקת חבילה בין ההסתדרות, הממשלה והמעסיקים. ברונו אמר שעיסקה כזו היא הכרחית כדי להביא לחזרה הצמיחה במשק. תמורת ויתור זה יקבלו העובדים יציבות מחירים ובסופו של דבר תהיה עלייה נוספת בקנייה של שכרם.

האוצר בגירעון

הנגיד ציין שעל פי התחזיות שבידיו צפוייה בחודשים הקרובים אינפלציה של לא יותר מאחוז בחודש. הוא גילה כי על פי כל הסימנים חלה תאוצה בגידול התוצר במשק בחודשים האחרונים. המשק נמצא עכשיו על תוואי גידול של 4 אחוזים לשנה. יחד עם זאת ציין הנגיד שבמסגרת הרפורמות יש להביא להקטנת עלות העבודה למעבידים ולהורדת נטל המס, וזאת כדי לעודד פריון במשק.

ברונו אמר שכדי להביא לרפורמה במס הכנסה יש לקבוע תחילה בצורה גדולה את התקציב. הוא הוסיף שבנק ישראל יפעל להורדת הריבית על אשראי שקלי חופשי במשק.

„ירדן עלולה לשנות מדיניותה בשטחים"

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

מקור בטחוני אמר אתמול, כי ירדן עלולה לשנות את מדיניותה בשטחים. אמנם אנחנו עדים לפעילות ירדנית חסרת תקדים, אבל השאלה היא עד כמה יהיו הירדנים נחרצים במדיניותם, ועד כמה יש להם אפשרות לבצע את מדיניותם הנוכחית. הוא אמר כי הירדנים עצמם כבר אינם מאמינים, כי יוכלו לגייס את מיליארד ושלוש מאות מיליוני הדולרים. אם כן, גם בסכומים קטנים הרבה יותר אפשר לחולל שינוי בשטחים.

הכנסת אישרה התקציב הנוסף לשנה הנוכחית; 3.2 מיליארד ש"ח

אמוראי: התקציב הנוסף ייכוסה על־ידי גידול צפוי בהכנסות ■ ח"כ צבן: הממשלה לא סגרה מקלטי־מס שהיו עשויים להגדיל ההכנסות: למשל חברות קש בשטחים,

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

רוב הקואליציוני אישר אתמול תוספת של שלושה מליארד ומאתים ותשע מיליון שקל, לתקציב המדינה לשנת הכספים הנוכחית. לדברי סגן שר האוצר עדי אמוראי (מערך), התקציב החדש יכוסה ע"י הגידול בהכנסות המדינה, המוערך בכ־שלושה מיליארד ושלוש מאות מיליון ש"ח.

אמוראי סיפר כי לאחר מספר שנים שבהם הקפידה הממשלה שלא לבקש תקציב נוסף, היא עושה זאת הפעם. הגשת התקציב הנוסף מבטאת את החלטת הממשלה להפסיק את הערכון האוטומטי של ההתיקרויות למשרדי הממשלה.

לדעת אמוראי המדיניות הכלכלית החרשה הכרחית, אחרת לא נגיע לצמיחה. השנה החולפת לא הביאה לצמיחה. היא כן ראתה בעליה מדאיגה של הצריכה הפרטית והיבוא.

בדיון שהתקיים בכנסת על הצעת אמוראי, העיר יאיר צבן (מפ"ם) כי פרשת ארנסט יפת, ממחישה היטב את הרפורמה המוצעת במסים. ע"י שר האוצר ניסים, יו"ר בל"ל ירויח ממנה ארבעת אלפים ש"ח, בדיוק משכורת חודשית ברוטו של עשר פועלי טקסטיל מתחילים. צבן הביע צער על שהממשלה, לא סגרה השנה את כל מקלטי המס הלא־חוקיים, ב־אמצעות חקיקה, דבר שהיה מגדיל את הכנסות המדינה ממסים. כך למשל מנצלות חברות רבות, את האפשרות להקים חברות קש בשטחים, כדי לשלם מס אפסי.

חייקה גרוסמן התלוננה כי מאז הצטרפה העבודה לממשלת אחדות עם הליכוד, הצטמקה השותפות שלה עם מפ"ם בנושאי כלכלה וחברה. ומנגד, עם הזמן, חלה התקרבות של המערך לעמדות המסורתיות של הליכוד. היא הזכירה כי בשנה האחרונה הגיעה האבטלה לי 7.9 אחוז, תוך שהיא מתמקדת בעיקר בעיירות הפיתוח. אין זה ודאי, כפי שהאוצר טוען בבטחון, כי הורדת נטל המס, בעיקר על העשירונים העליונים, תהיה מקור לצמיחה.

נציגי מפ"ם ותושבי ערב אל־חוואלד בהפגנה מול הכנסת (תצלום: ישראלי)

מפ"ם תפעל למען פתרון של קבע לתושבי ערב אל־חוואלד

משלחת של תושבי הכפר, נציג מפ"ם והקבה"א, הפגינו אתמול מול הכנסת בתביעה להבטיח קורת גג לתושבים שבתיהם נהרסו

מאת יצחק שור כתבנו בכנסת

משלחת של תושבי הכפר ערב אל־חוואלד תבעה אתמול מנציגי כמה סיעות בכנסת לפעול כדי שהממשלה תכיר בכפר כיישוב קבע, ותספק לו מים חשמל וכביש גישה. כן תבעו לפעול למען הבטחת קורת גג ל־50 הנפשות שנותרו ללא קורת־גג, כאשר כוח משטרה ומשמר הגבול הרס מבנים של 8 משפחות והותיר אותן ללא קורת גג.

לפגישת המשלחת עם הסיעות קדמה הפגנה בגשם שוטף, שבה נטלו חלק תושבים מן הכפר, ראשי רשויות ערביות, חברי הקיבוץ הארצי, צעירי מפ"ם, סטודנטים של מפ"ם ונציגי מוסדות הקבה"א. בפגישה עם סיעת „שינוי" אמר השר רובינשטיין כי פנה לרה"מ וביקש להפסיק מייד את הריסת הבתים. כן הבטיח השר לפנות לשר ארנס ולדרוש כי יבטיח קורת גג למשפחות שבתיהם נהרסו ב„טעות" — כדברי ארנס עצמו.

סיעת מפ"ם הביעה את הזדהותה עם דרישת התושבים מערב־אל חוואלד לקורת גג מיידית ל־50 הנפשות שנשארו ללא דיור.

בסיכום הפגישה־נקבע, שסיעת מפ"ם תטפל בפתרון קבע לישוב ותסייע להם בהצגת עניינם במוסדות המתאימים.

הסיעה הביעה הזדעזעותה מהפקרת עשרות אורחי מדינה לתנאי מזג האוויר הקשים, באמתלה של ביצוע פסק דין של בית המשפט, ומתחה ביקורת חריפה על משרד הפנים שהורדו לבצע את פסק הדין.

כוח משקיפים מתפרס בטאבה; מחזיקי הנשק הישראלים יפונו

קהיר. — כוח המשקיפים הבינ"לאומי בסיני עומד לקבל על עצמו היום את האחריות למובלעת טאבה.

בהודעה שפורסמה אמש על ידי משרד החוץ המצרי. ערב הצבת הכוח במובלעת המשתרעת על שטח של כמעט קילומטר מרובע, נאמר כי על הכוח מוטל בעיקר להבטיח שלא יהיו כוחות מזויינים או כלי נשק בטריטוריה זו, עד שתיפתר בעיית הריבונות על המובלעת. עוד נאמר בהודעה, כי הכוח הרב־לאומי ימלא תפקיד משטרתי וידווח על עבירות למשטרות ישראל ומצרים.

לדברי כתב סוכנות הידיעות המצרית הרשמית בסיני, החל ממועד כניסת הכוח הרב לאומי לטאבה יפונה שטח זה על־ידי כל אנשי הצבא הישראלים ועל־ידי כל האנשים החמושים הישראלים וזאת בהתאם לתנאי הסכם הבוררות.

התפרסות הכוח הרב לאומי ב־7 בינואר מתבצעת, כפי שנקבע, חודש לאחר שבז'נבה נחתם בדצמבר מסמך האישרור של הסכם הבוררות.

עוד מוסרת סוכנות הידיעות המצרית הרשמית, כי בטקס ההתפרסות ישתתפו מפקד הכוח הגנראל הנורבגי אגיל אינגברי גטסן, הגנראל המצרי העומד בראש שירותי הקישור פארוק לביב וקצין קישור ישראלי.

הכוח הרב לאומי אינו מנוהל על ידי האו"ם. קיומו מובטח על ידי חברת שירותים אמריקנית והפעלתו עולה למעלה ממאה מיליון דולר מדי שנה. סכום זה מכוסה בחלקים שווים על־ידי הקצבות של מצרים ארה"ב וישראל.

לכוח הרב לאומי תחנת טלוויזיה משלו במעגל סגור. הוא מעסיק בסה"כ 3,398 אנשים — אנשי צבא ואזרחים — כולל 50 נשים. (ע־צ)

„השוט של אלוהים" הצליף באנשיו: 12 כמרים לקו באיידס

סאן פרנציסקו. — לפחות תריסר אנשי כמורה קאתוליים בארה"ב לקו במחלת האיידס, אולם הכנסיה ניסתה עד כה להסתיר עובדה זו — מגלה תחקיר של העתון „סאן פרנציסקו אגזמינר".

לפי דברי נציגים של הכנסיה ושל גורמים רפואיים, מדובר באנשי כמורה מכל איזורי ארה"ב — קליפורניה, ניו־יורק, מיסורי, וואשינגטון ואפילו הוואי.

אחד הנפגעים, הכומר הבנדקטיני מאריו ריבאצ'יו, 37, המתגורר בוואשינגטון, החליט להסיר את הלוט מעל „מציאות זו, שהכנסיה לפי שעה עוצמת את עיניה מולה".

הכומר ריבאצ'יו אמר, כי הוא אישית מכיר שני אנשי דת אחרים שחלו באיידס, ואשר קהילותיהם נטשו אותם.

„אחד מהם, הוסמך לכמורה לפני עשר שנים. נשאר בודד לגמרי. המיסדר שלו משלם את הוצאותיו הרפואיות, אך שומר על ריחוק ממנו. השני לקה זה עתה במחלה. ביקשו ממנו לעזוב את המיסדר, ואין הוא יודע מה לעשות", סיפר ריבאצ'יו.

„צויין כי המימסד הכנסייתי התייחס בהזדמנויות שונות לאיידס כ„מטה הזעם של האל" שנועד להעניש החברה המתירנית. (ע־צ)

תמני. פקידה פלוגתית של חיילי חי"ר המשרתים באזור החרמון. ניידת בכל מזג אוויר. (תצלום: דובר צה"ל)

ועדת הפנים התארחה אצל ה„אנשים הטובים"

מאת יצחק שור כתבנו בכנסת

ועדת הפנים ערכה אתמול סיור בישיבת „שובו בנים". (חסידי ברסלב) ישיבה של חוזרים בתשובה קנאים. שאין להם ולא כלום עם רבי נחמן מברסלב. בתום הביקור אמר יו"ר הוועדה דב שילנסקי, כי אנשי הישיבה הם אנשים טובים ומועילים להברה בניגוד לתדמית שהודבקה להם כאילו הם פראים ואוכלי אדם.

ח"כ מוחמד ותד (מפ"ם) טען שבחורי הישיבה אינם בדיוק טלית שכולה תכלת, ולא יתכן שהשכנים הערבים שלהם ייבדו מלבם תלונות על הטרדות. ותד שאל מדוע הישיבה צריכה להתגורר בלב רובע ערבי. שהרי הבחורים עוסקים בתורה שאותה אפשר ללמוד בכל מקום אחר. מה דעתכם על הרעיון שברובע היהודי תיפתח שלוחה של אוניברסיטה איסלאמית? שאל ותד את בחורי הישיבה, שהתרגזו והתקוממו נוכח דבריו.

יום עיון על 100 להולדת ב"ג לסגל הפיקוד הבכיר של צה"ל

אבי בניהו כתבנו הצבאי

סגל הפיקוד הבכיר של צה"ל קיים אתמול יום עיון מיוחד לציון 100 שנים להולדתו של דוד בן גוריון.

בכנס שנערך בבסיס חיל האוויר בדרום השתתפו כל קציני צה"ל הבכירים מדרגות אלוף משנה ומעלה. בפניהם הופיעו שורת אישים ובראשם מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס ואיש משרד הבטחון, חיים ישראלי, שהיה איש סודו של בן גוריון.

ליהושע מרקוס
עם קבלך את התואר
יקיר ההסתדרות בהרצליה
כה־לחי!
בית „על המשמר"

האגודה להענקת הפרס לספרות צבאית ע"ש האלוף יצחק שדה ז"ל

הודעה

בעניין חלוקת הפרס ע"ש יצחק שדה לשנת התשמ"ז–1987

הפרס לשנת התשמ"ז יוענק ליצירה מקורית ישראלית באחד מן התחומים:

1. תיאוריה צבאית;
2. היסטוריה צבאית יהודית;
3. תולדות ההתגוננות היהודית בארץ או בגולה;
4. זכרונות על שירות בהגנה או בצה"ל;
5. חיבור על אישיות צבאית, יהודית.

הפרס יוענק ליצירה (ספר, או כתב־יד מוגמר, שיצא לאור או עומד לצאת לאור, כתוב בשפה העברית, או סרט), שיימצא ראוי לכך ע"י חבר השופטים שייבחר על־ידי הועד־המנהל של האגודה בכפוף לתקנותיה.

גובה הפרס יהיה כגובה אחד מפרסי ישראל בתשמ"ז.

באם יוגש כתב־יד, יש לצרף אליו אישור של מו"ל על הוצאתו לאור כספר.

עבודת מחקר אקדמית תתקבל רק אם אושרה כבר על־ידי המוסד האקדמי לתואר שני לפחות.

הפרס יוענק בטקס שייערך סמוך ליום השנה לפטירתו של אלוף יצחק שדה ז"ל. (ג' אלול) ועל כך תבוא הודעה מפורטת.

לפרס התשמ"ז לא יתקבלו חיבורים שנתפרסמו לפני אלול תשמ"ה – אוגוסט 1985.

את החיבורים יש להגיש ב־4 עותקים (בדפוס או במכונת כתיבה), לא יאוחר מיום ל' שבט תשמ"ז – 1.3.87 במעטפה סגורה ועליה רשום: „פרס לספרות צבאית", לפי הכתובת: ת"ד 4037, רח' הנשיא 12, ירושלים מיקוד 91040.

מצ"ב רשימת הזוכים בפרסים מאז תשל"ב–1972.

הועד המנהל של האגודה להענקת הפרס לספרות צבאית ע"ש האלוף יצחק שדה ז"ל

רבין: צה"ל יגביר מעורבותו ברצועת הבטחון אם יימשכו ההתקפות על צד"ל

דאגה בכפרי הדרום מריבוי ההתקפות והנפגעים ■ מפקדים בצד"ל הביעו חשש שצד"ל עלול להתמוטט ■ שמיר: צד"ל נתון במצב מסוכן ויש לסייע לו

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

אם תמשכנה ההתקפות על צד"ל, יגביר צה"ל את מעורבותו כדי להעניק גיבוי נוסף לצבא דרום לבנון, אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין במהלך ביקורו ברצועת הבטחון שם נועד עם מפקד צד"ל הגנרל לחאד.

רבין סייר אתמול ברצועת הבטחון ושמע הסברים על ההתקפות שאירעו בימים האחרונים נגד צד"ל שבמהלכן נהרגו 11 מאנשיו.

שר הבטחון הדגיש שהמדיניות של ישראל לא השתנתה, וכי רצועת הבטחון וצד"ל ממלאים תפקיד מרכזי בהגנה על ישובים והתושבים של צפון ישראל.

השר מסר את תנחומיו למפקד צד"ל על מותם של אנשיו. הוא הדגיש שלמרות המצב החמור, אין בינתיים צורך לשנות את המדיניות וההערכות של צה"ל בדרום לבנון, ואולם אם תהיה הסלמה יצטרך צה"ל את תמיכתו בצד"ל ואת מעורבותו ברצועת הבטחון.

מפקדי צד"ל הביעו אתמול את חששם בפני התמוטטותו של צד"ל אם תמשכנה ההתקפות.

דאגה בכפרים

תושבים בכפרים ברצועת הבטחון מביעים דאגה מריבוי הנפגעים מקרב חיילי צד"ל המתגוררים באותם הישובים. בכפר עיתרון שורר אבל כבד לאחר מותם של 4 תושבים שיעים מבני הכפר, שלשום, בעת התפוצצות מטען חומר נפץ, כאשר הנגמ"ש שבו נסעו עלה עליו.

אתמול נתבשרו תושבי הכפר, שאחד החיילים מת מפצעיו בבי"ח רמב"ם ומספר של ההרוגים עלה ל־5. בכפר רומייש שוררת עד עכשיו אוירה קשה לאחר ששה מתושבי המקום המשרתים בצד"ל נהרגו ביום שישי האחרון בעת התקפה של אנשי חיזבלה על מוצב באיזור ברעשית. באותו כפר נהרגו בחודשים האחרונים עוד כמה מתושבי המקום המשרתים בצד"ל.

הגנרל אנטואן לחאד, מפקד צד"ל, סמוך ובטוח שיימשך הגיבוי שמעניק לו צה"ל.

לחאד ציין שאם ההתקפות תתגברנה אין ספק שהוא ייבקש גיבוי נוסף, ומשמעותי יותר מצד ישראל.

ראש הממשלה יצחק שמיר סבור כי נוכח ההתקפות החוזרות ונשנות על צבא דרום לבנון על צה"ל לסייע לו. במהלך ביקור במטה הארצי של המשטרה אמר שמיר כי צד"ל נתון בסכנות חמורות ביותר ויש לעזור,

„מקלחת קרה" למשלחת פרלמנטרית מפרו

מאת שלמה סלוצקי

משלחת פרלמנטרית רחבה ורמת דרג מפרו, אשר בראשה עומד יו"ר בית הנבחרים הפרואני פרננדו דה־וינר, הגיעה לישראל בתחילת השבוע.

הסיבה הרשמית לביקור היא נטיעת יער על שם ראול אייה דה־לה־טורה, המייסד והמנהיג ההסטורי של מפלגת ה„אפרה", שאליה משתייך הנשיא הנוכחי אלאן גרסיה. אך מבלי לשבור את כללי הפרוטוקול הועלו כבר בפגישות המשלחת עם אישים פוליטיים בארץ שאלות נוקבות סביב [illegible] המוצהרת של פרו, כידידת ישראל אשר איננה באה לידי ביטוי בהצבעות בפורומים בינ"ל.

„מי שחושב שייטיב להת[illegible] מהטרור תוך הרחקתו מגבולותיו וגילוי סלחנות כלפיו" — [illegible] הלל בפגישתו עם המשלחת „טועה טעות מרה. משום שעל הטרור ניתן לגבור רק בשיתוף פעולה בינ"ל אמיתי" טען ולא פירש

חזון החרושת

"הגיעה השעה לגשת להקמת מפעלי חרושת גדולים
של ציבור הפועלים ברשות הפועלים,
באמצעיהם ובמאמציהם.
לא בניגוד לקווי פעולתנו הקודמים,
לא מתוך המעטת דמותם וצימצום להבא
— אלא להיפך, לשם הרחבתם, ביסוסם, קביעותם
והצטרפותם להקמת משק־פועלים אדיר,
רב־ענפים, הנושא את עצמו וגדל מתוכו.
"מפעלי־חרושת אשר יעסיקו בקביעות
מאות ואלפים פועלים ואשר ישמשו מקלט בטוח ונאמן
לעלייה על־ידי ההתיישבות החקלאית,
העבודות הציבוריות והבניין ומשקי הרכוש הפרטי.
"מפעלים אלה ידרשו, כמובן, אמצעים כבירים.
היימצאו לנו האמצעים האלה?
אני עונה באמונה ובבטחון גמור: כן!
האמצעים הכבירים יימצאו אם רק יימצא בנו הרצון,
האומץ והעוז להשיג אותם, ואם תגבר בנו ההכרה
שהצורך במפעלים גדולים נתבשל.
"אנו לא מעריכים כראוי את יכולתה של תנועתנו,
לא יכולתו של פלוני אלמוני, אף לא יכולתו של
מוסד זה או משנהו, כל אחד מאלה הוא מוגבל ומלא ליקויים –
אני מדבר על יכולתה של התנועה,
של תנועת פועלי ארץ־ישראל,
שמרכזה הסתדרות העובדים הכללית, והיקפה יתפשט
בכל הארצות וכוללת את כל הבריא והרענן וצמא־ההתחדשות
שבתוך הנוער העברי, תנועת הפועלים והתנועה הציונית.
"בתנועת פועלי ארץ־ישראל מקופל, כמו בעובר בראשית גידולו,
כל כוח ההפראה והצמיחה של מרץ היצירה
הגנוז והכמוס בתוך ההמון העובד והנוער העברי."

מוגש בהוקרה בפרוס שנת המאה להולדתו של דוד בן־גוריון על־ידי העושים במלאכה – כור תעשיות.

ויזל – יו"ר כבוד של עמותה לקידום חינוך טכנולוגי במגזר הערבי

מאת: קאסם זייד
כתב „על המשמר"

הסופר אלי ויזל חתן פרס נובל לספרות נתן את הסכמתו להיות יו"ר כבוד של „אבוקה" — עמותה לקידום החינוך הטכנולוגי בבתי הספר הערביים בישראל. על כך הודיע אתמול יו"ר העמותה ד"ר יוסף גינת.

לכתבנו נודע שהסופר ויזל נתן את הסכמתו לעמוד בראש העמותה על פי בקשה מיוחדת של השר עזר ויצמן.

עוד נודע שהשר ויצמן עומד לצאת בקרוב לארצות הברית במטרה לגייס תרומות לקרן זו.

הנשיא מברך

חברי הנהלת „אבוקה" נפגשו אתמול עם נשיא המדינה חיים הרצוג במטרה לקדם את ענייני העמותה. הנשיא נתן את ברכתו לעמותה והבטיח לעשות כל מאמץ לקידום בענייניה.

הנשיא סיפר לחברי ההנהלת „אבוקה" שהוא פנה לקרן פורד — ע"ש נשיא ארצות הברית לשעבר, וביקש שהיא תסייע ל„אבוקה".

הנשיא סיפר עוד לחברי הנהלת עמותה שהוא קיבל תשובה מקרן פורד שבה נאמר שהקרן מסייעת רק לאגודות העוסקות בקידום השלום במזרח התיכון.

הנשיא הרצוג הביע את פליאתו במכתב תשובתה לקרן פורד, והבהיר שכל תרומה לקידום החינוך הטכנולוגי במגזר הערבי טומנת בחובה צעדים לקידום השלום וההבנה בין היהודים והערבים.

קשר הנפט

האם עודד מימשלו של הנשיא רייגן את סעודיה להחליט, בקיץ 1985, לנהל „מלחמת מחירי נפט", בין היתר כדי לשלול מאיראן הכנסות של מיליארדי דולר, שהיתה זקוקה להן נואשות? ● האם שיכנעה וושינגטון את ריאד: בקיץ 1986, לשים קץ למלחמת הנפט תמורת התחייבות איראנית להימנע מאיום על שלומן של מדינות המפרץ?

מאת אדווין ס. רוטשילד*

אם מנקר בך החשד, שנקשר קשר בלהה, המסוגל לאחות את קרעי התעלומה של שערוריית מכירות הנשק האמריקני לאיראן והזרמת הממון לאנשי ה„קונטראס" בניקראגואה, ואם יש בדעתך לחתור לפיענוח הקשר הזה, הרי לפניך מפתח סביר: חשוב לרגע על הנוזל היקר מפז לעולם המערבי — הנפט.

בעוד מימשל רייגן מוציא לפועל את „היוזמה האיראנית" שלו ואת מדיניותו כלפי איזור המפרץ הפרסי, צצו ועלו על פני השטח עובדות המעידות, כי הנפט לא היה רק יעד אסטראטגי, אלא גם אמצעי טאקטי, נשק בידי וושינגטון, בבואה להתעמת עם משטרו של האייאטולה חומייני.

ראיות מצביעות על מאמץ אמריקני־סעודי משותף לתמרן במחירי הנפט תמורת שינוי מדיניותה של איראן. הראיות הללו מעוררות שתי שאלות חשובות: האם עודד מימשלו של הנשיא רייגן את סעודיה להחליט, בקיץ של שנת 1985, לנהל „מלחמת מחירי נפט", בין היתר כדי לשלול מאיראן הכנסות־נפט של מיליארדי דולר, שהיא היתה זקוקה להן נואשות? והאם שיכנעה וושינגטון את ריאד, בקיץ 1986, לשים קץ ל„מלחמת מחירי הנפט", תמורת התחייבות איראנית להמנע מאיום על שלומן של מדינות המפרץ הפרסי?

כאשר אנו סוקרים את 18 חודשי „היוזמה האיראנית" של הבית הלבן, מזדקרים לעינינו מקרים רבים, שבהם נראו שינויים שונים, שנעשו במדיניות הנפט, כמתייחסים ישירות למאמץ להשפיע על מדיניותה של טהראן.

בפברואר 1985, ביקרו בוושינגטון פאהד מלך סעודיה, שר הנפט שלו באותם הימים אחמד זאכי יאמאני, ואיל־ההון הסעודי, הפועל תמיד מאחורי הקלעים, עדנאן חאשוגי. בעוד המלך נפגש עם הנשיא רייגן, ניהל ש"ח יאמאני שיחות עם סגן הנשיא ג'ורג' בוש, שר החוץ ג'ורג' שולץ, שר האוצר ג'יימס בייקר ושר האנרגיה ג'ון הרינגטון. כתב־העת לענייני נפט „פלאט'ס אוילגראם ניוז" פירסם באותה עת ידיעה, שלפיה מודאג המלך ממאמצי המימשל האמריקני להביא להורדת מחיר הנפט. המלך היה מודע לעובדה, כי בעבר, תמכו ממשלת ארה"ב וחברות הנפט הגדולות במחירי נפט גבוהים, כתמריץ להשקעות חדשות בתעשיית הנפט בצד שימור העתודות. אך לפתע התברר למלך, כי המימשל של הנשיא רייגן כבר אינו מעוניין במחירי נפט גבוהים.

באביב 1985, בשעה שנציגי ממשלות ארה"ב, סעודיה, איראן וישראל נפגשו כדי לדון בעיסקת חליפין של נשק לאיראן תמורת שחרורם של בני הערובה האמריקניים, הזהיר המלך פאהד את חברות אופ"ק, כי ממלכתו מתכוונת להגדיל את תפוקת הנפט שלה, אם לא יצמצמו מפיקות הנפט האחרות את תפוקתן. הכרזה זו העבירה „צמרמורת" בשוקי הנפט. כעבור ימים אחדים הכריז פקיד של משרד האוצר האמריקני, כי „כל ירידה במחירי הנפט תביא אך תועלת לכלכלת העולם, ועל כן יש לקדמה בברכה."

מיוני עד אוגוסט 1985 הירבו מנהלי חברות הנפט הגדולות „אקסון", „צ'וורון", „טקסאקו" ו„מוביל" — השותפות ב„אראמקו", החברה האמריקנית המשותפת, השולטת את רוב הנפט הסעודי ואשר שימשה בעבר לא אחת כזרוע של מנהלי מדיניות החוץ האמריקנית — להסתודד עם ש"ח יאמאני ועם פקידי־רשות סעודיים אחרים, בחיפוש אחר דרכים להגדיל את תפוקת הנפט הסעודית ולהבטיח בה בעת רווחים ניכרים לחברות. אף־על־פי שהגדלת התפוקה תוריד בהכרח את המחירים ותצמצם את הרווח לכל חבית מופקת.

ב־13 בספטמבר 1985, הודיע ש"ח יאמאני בלונדון, כי ארצו תגדיל את תפוקתה. הוא אמר, כי סעודיה מוכנה להגדיל את תפוקתה ל־9 מיליון חביות נפט ביום, כפי שהציע שר האנרגיה האמריקני, ג'ון הרינגטון, חודשים לפני כן. אם כי התנגד באופן אישי ל„אסטרטגיה של מלחמת המחירים", הזהיר יאמאני באותו מעמד, כי המחירים (שהיו באותה עת 25 דולר לחבית ויותר) עלולים להתדרדר ל־18 דולר החבית.

במארס 1986, כאשר נוצר הרושם שירידת מחירי הנפט נבלמה, נפגשו מנהלי החברות השותפות ב„אראמקו" עם פקידי־רשות סעודיים ותבעו, כפי שנמסר, הנחות נוספות במחיר. הנחות אלה העניקו לשותפות ב„אראמקו" את הנפט הגולמי הזול ביותר בשוק ואיפשרו להן להגדיל את תפוקת סעודיה באוגוסט מ־4 ל־6 מיליון חביות ביום ולהצניח את מחירי הנפט בשוק העולמי אל מתחת ל־10 דולר החבית.

מחשש שירידת מחירי הנפט תניע את איראן לתקוף את מדינות הנפט במפרץ הפרסי ולפגוע בחברות האמריקניות הפועלות באזור, שלח המימשל האמריקני, באפריל, את סגן הנשיא בוש לסיור באזור. בוש שב והבטיח למדינות הנפט במפרץ, כי שרירה וקיימת מחוייבותה הפוליטית, הכלכלית והצבאית של ארה"ב כלפיהן. בתום פגישה בת שעתיים וחצי הסכימו המלך פאהד וסגן הנשיא על הצורך לייצב מחדש את שוק הנפט.

להתדרדרות החדה במחירי הנפט היתה השפעה מרחיקת־לכת על איראן. הכנסות הנפט שלה, שהסתכמו ב־1985 ב־16 מיליארד דולר, הצטמקו ב־1986 ל־6 מיליארד בלבד. לא היה לה מפלט מהנהגת קיצוב בבנזין. האבטלה גאתה ועימה גברה התסיסה החברתית והפוליטית.

בעוד רוברט מקפארליין מסיים את ביקורו בטהראן, במאי, שם התבקש, כפי שנמסר, לסייע לאיראן להשיג העלאה במחירי הנפט באמצעות קשריה של וושינגטון עם סעודיה, הצהיר המלך פאהד, ב־2 ביוני, כי המחירים יתייצבו ברמה של 20 דולר החבית. למחרת היום השמיע יו"ר חברת „צ'וורון" הצהרה דומה.

מימשל הנשיא רייגן טען מאז ומתמיד, כי ההסתמכות על כוחות השוק היא המנחה את מדיניות הנפט שלו; אך האירועים שתוארו לעיל מצביעים על התכנות שונה, אפלה ממנה. הפגישות הללו, ההצהרות והפעילויות מעוררות לפחות כמה וכמה שאלות מציקות.

האם עודד המימשל האמריקני או שכנע את המלך פאהד להאמין, 'או החדיר בו, ב„קריצה ונענוע־ראש", את הרעיון — בין פברואר לאוגוסט 1985 — כי מחירי נפט נמוכים יותר ישרתו את האינטרסים האסטרטגיים של ארה"ב, וכי רק סעודיה, כמפיקת נפט ענקית, מסוגלת ליצור עודפים גדולים ולהוריד את המחירים על־ידי הגדלת תפוקתה?

האם הגיע המימשל האמריקני להסכמה עם המלך פאהד, כי „מלחמת מחירי נפט" תהיה כרוכה בהסתכנות, שאיראן תגמול בפעולה צבאית? והאם אישרו הבית הלבן ומשרד החוץ האמריקני מחדש את מחוייבותה של ארה"ב להגן על מדינות המפרץ?

האם עשו אנשי המימשל ומנהלי השותפות ב„אראמקו" יד אחת בהתוויית אסטרטגיית מחירים?

וכאשר התדרדרו מחירי הנפט אל מתחת ל־10 דולר החבית, האם רקם המימשל של הנשיא רייגן, יחד עם סעודיה ואיראן, תוכנית, שאושרה בוועידות אופ"ק באוגוסט ובאוקטובר, להעלות את מחירי הנפט ולייצבם?

האם הדיח המלך פאהד את ש"ח יאמאני וציווה עליו להישאר בתחומי הממלכה (בפרוץ השערוריה האיראנית) משום שחשש, כי שר הנפט שלו (לשעבר) עלול לחשוף ברבים את האסטרטגיה האמריקנית־הסעודית המשותפת של „מלחמת מחירי הנפט"?

אולי יוכלו ועדות הקונגרס האמריקני, החוקרות את עיסקות הנשק האיראניות, לברר גם את השאלות הללו.

* הכותב הוא מנהל המכון לשיתוף בין אזרחים לאיגודים מקצועיים בנושאי האנרגיה.

אין ויזה לבגדד

מאת עוזי מחנאימי

אתמול יצאה משלחת של עיתונאים אירופים ואמריקנים לבגדד. ההזמנה לארץ, אליה כה קשה לקבל ויזה, באה לרובם בהפתעה והיתה ביוזמת העיראקים. אלה מעוניינים להראות לעולם כיצד הדפו בשבוע שעבר את המתקפה האיראנית, ולהוכיח כי ההודעות האיראניות על „מיתקפה סופית" הן לא רציניות.

שבירתה של המיתקפה האיראנית בשבוע שעבר אינה מרמזת בהכרח על סיומה של מלחמה זו, שהיא הארוכה בהיסטוריה של המלחמות המודרניות, ארוכה אף ממלחמת העולם השנייה. עד לאחרונה רווחה הדעה, כי מותו של חומייני יביא לסיומה של המלחמה. כיום, כלל לא ברור אם הליכתו של המנהיג הקיצוני הקשיש לעולמו אכן תביא לסיומה של המלחמה. בשנה השביעית נראה כי יותר מדי גורמים בעולם מעוניינים שמלחמה זו תמשך.

אם בתחילה היה חשש במערב, כי המלחמה עלולה לפגוע ביצוא הנפט העולמי, הרי חשש זה הוסר. האמריקנים, כפי שהסתבר בפרשיית משלוחי הנשק האחרונים, מנצלים את המלחמה. ומשלוחי־נשק סובייטים „רשמיים" בהיקף גדול, שהגיעו החודש לעיראק, מבשרים כי גם הסובייטים משתלבים היטב במשחק, וכך שומרות שתי המעצמות, ומניעיהן עמן, על בעירה נמוכה של המלחמה ומבטיחות סיכוי טוב שגם השנה הלהבה לא תכלה.

הערבים, לעומת זאת, אופטימיים. בהיכנס המלחמה לשנתה השביעית העריכו רבים כי שנה זו תהיה השנה האחרונה למלחמה. רבים מבין הפרשנים הערבים הדגישו, הן את חולשתו של חומייני והן את העובדה כי באיראן ישנה קבוצה, ככל הנראה בראשותו של יושב־ראש הפרלמנט האיראני, אשר מעוניינת להביא לסיומה של המלחמה. אצלנו הדעה הרווחת היא, כי מלחמת עיראק איראן „טובה ליהודים" וככל שתמשך ייטב לנו. קביעה זו היא נכונה לדעתי רק בתאוריה. למעשה המלחמה הזו „מזיקה ליהודים" יותר משהיא מועילה. ההסבר פשוט: היתה זו מלחמת עיראק־איראן שסייעה להחלטה לפתוח במלחמת לבנון, כי הרי „העיראקים מרותקים למלחמה". כך קרה, שבמקום לנצל את המלחמה שם הרחק, המשחררת אותנו (זמנית) מהצבא העיראקי, ולנסות ולנטרל עוד מדינה ערבית ממעגל האיבה (ירדן), פתחנו במלחמה מיותרת.

מאז 82' ממשיכה מדינת ישראל לא לנצל את היתרון, שצבא אדיר כמו העיראקי כיום הצבא הערבי הגדול ביותר, מרותק למלחמה.

מה יקרה אם מלחמה זו תסתיים? לאחר תקופה לא ארוכה של ליקוק פצעים יעמוד מולנו צבא עיראקי, אולי לא מוכשר כמו שלנו, אך לראשונה צבא ערבי שלמפקדיו נסיון קרבי רב יותר מאשר למפקדי צה"ל. לטייסיו יותר שעות טיסה קרביות מאשר לטייסי צה"ל. ובין 40 מפקדי הדוויזיות שלו יתכן שיש כמה, שניים שלושה אולי עשרה, שאינם נופלים ברמתם ממפקדי האוגדות שלנו. זו הסכנה האמיתית ונגדה נאלץ להתמודד.

איני יודע אם שנת 87' תביא עמה את סיום המלחמה במפרץ. אם כן, נותר לנו מעט מאוד זמן, לאחר שכיזבזנו שש שנים ארוכות כדי להביא בתהליך פוליטי לכך שלעיראקים לא יהיה פרטנר למלחמה נגדנו.

שלום במונחים איסלאמיים

במסווה של ויכוח דתי על מוחמד, משה והאימאם חוסיין, מתנהל באיראן ויכוח מר נגד סיסמת המהפיכה האיסלאמית ● ראש הממשלה לשעבר מצביע על חוסר התכלית בהמשך המלחמה עם עיראק ● נביאי התנ"ך מתוארים כמי שהטיפו נגד שפיכות־דמים

מאת שאול בכחש*

האייאטולה חומייני, שליטה של איראן, ומהדי באזארגאן, ראש ממשלתו לשעבר, ניהלו ויכוח פומבי מר ורווי איבה, שזר לא ירד לחיקרו. הוויכוח נסב על אמנה שחתם הנביא מוחמד עם שבטים ערביים, בערב, במאה השישית; על התיגר שקרא משה על פרעה המלך; על מותו על קידוש אמונתו של האימאם חוסיין, השלישי במניין תריסר האימאמים המקודשים על השיעים באיראן, בשנת 680.

אך באיראן עורר הוויכוח הזה עניין רב. שכן למעשה, הוא נסב על בעיות השעה: האם צריכה איראן לחתור לנצחון צבאי או להסדר במשא ומתן של מלחמת שש השנים שלה עם עיראק? האם חייבת היא לייצא את המהפכה האיסלאמית ולהנהיג את המעמדות העשוקים על־פני כדור הארץ נגד המנצלים ובעלי העוצמה? האם מן הראוי שתפעל לקשירת יחסים טובים עם המעצמות הגדולות, המנסות לבלוע את כל יושבי־תבל?

באזארגאן מתח ביקורת על סגנון מנהיגותו האוטוקראטי של חומייני ועל החזון המיליטאנטי שהוא חוזה לאיסלאם. הוא הציב לפני המשטר אתגר דתי ופוליטי גם יחד. כחומייני, משמיע גם הוא את טיעוניו בלשון האיסלאם, שכן נושאים פוליטיים ודתיים נארגו לבלי התר במארג הרפובליקה האיסלאמית.

באזארגאן התפטר מתפקידו כראש הממשלה בנובמבר 1979, אחרי ההשתלטות על השגרירות האמריקנית בטהראן, והיה למתנגד הבוטה ביותר בתוך איראן למדיניות האייאטולה חומייני, הדוגלת במלחמת חורמה בעיראק עד להרחתו של הנשיא סדאם חוסיין. באזארגאן קרא למשא־ומתן. באוגוסט, מתח חומייני ביקורת קשה על דעותיו של באזארגאן, שהשיב לו במכתב גלוי מטעם ארגון פוליטי, הקרוי „תנועת החירות האיראנית". המכתב הופץ באיראן באורח מחתרתי למחצה.

„מלחמה עד להשמדה"

המלחמה בעיראק נחשבת בעיני חומייני למלחמת האיסלאם בכפירה. הוא שלל מכל וכל משא־ומתן, משום ש„האיסלאם אינו מתיר שלום בין מוסלמי לכופר". הקוראים לפשרה עם „כופרים, נוגשים, רודנים ועובדי־אלילים" הינם מוגי־לב או בוגדים. הפסקת מעשי האיבה רק תסבך את איראן במירוץ חימוש, שבו תהיה ידו של סדאם חוסיין על העליונה, בהתחשב בגישה שיש לעיראק למקורות הנשק במערב־אירופה ובגוש הסובייטי גם יחד, מקורות המונעים נשק מאיראן.

כיום, נוטים להצניע את מטרתו של חומייני להשליט ממשלה איסלאמית על עיראק. אך השאיפה למימוש היעד הזה ממשיכה להפעים את לבבם של הקיצונים בטהראן — אנשי הכמורה, „המשמרות המהפכניים" ואחרים. „מלחמה, מלחמה עד לנצחון" — סיסמה זו, המושמעת בקול תרועה גדולה בעצרות פוליטיות ובכבתי־תפילה המוניים בימי ו', ממצה את העמדה הרשמית של הממשלה.

באזארגאן הגדיר סיסמה זו כנוסחה בדוקה ל„מלחמה, מלחמה עד להשמדה עצמית". הוא מצביע על חוסר התכלית שבמלחמה עתה, אחרי שחיילי עיראק נהדפו משטחה של איראן, ומדגיש את המחיר המחריד שגובה המלחמה בחיי אדם ובחורבן. הוא מכחיש את הטיעון, כי האיסלאם מלמד זכות על מלחמת תוקפנות נגד מדינה מוסלמית אחרת. ומגדיר את הסכסוך כ„מלחמה בין שתי אומות מוסלמיות מדוכאות". „לא האיסלאם, אף לא מסורת הנביאים" אינם מקנים לאיראן את הזכות להתערב בענייניה הפנימיים של עיראק — אומר באזארגאן, והוא דוחה את הרעיון, כי שליחות על־עולמית מקודשת מוטלת על איראן המהפכנית, והיא — להיאבק בדיכוי ובכפירה.

התוכניות ישתבשו

מכתבו של באזארגאן גם חושף ויכוח על

(המשך בעמוד 6)

*הכותב הוא פרופסור להיסטוריה של המזרח התיכון

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עריכה אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

נורת' הבין את הרמז

מאת דליה רפאל, וושינגטון

בוושינגטון מסוגל אדם בעל מרץ רב, דביקות והשפעה לעשות הרבה. אולי הרבה מדי, מאז פוטר קולונל אוליבר נורת' מהמועצה לבטחון לאומי בשל חלקו, לכאורה, בהעברת כספי העסקות עם איראן למורדים בניקראגואה. מרעידה שתיקתו את אמות הסיפון. שוב ושוב נשמעות השאלות: חייתכן שביצע את כל מה שמייחסים לו לבדו ועל דעת עצמו בלבד? איזה מין אדם עשוי לצבור עוצמה וחופש פעולה, שיאפשרו קבלת החלטות וביצוען, כפי שמיוחס לנורת'?

נורת' ממשיך לשמור על שתיקתו. התמונה המצטיירת עם הצטברות המידע ועדויות מפיהם של עמיתים, קרובים ומכרים, מגלה אישיות מורכבת בהרבה ממה שדיווחו מהדורות החדשות.

החומר המצטבר מציע הבנת ההתפתחות על-פי שני היבטים עיקריים: המבני — בה צמח נורת' טיפס וצבר את כוחו. האישיותי — מבנה אישיותו של האיש, אמונותיו ודרכי פעולתו. אישיות שהתאימה לצרכי המערכת ונוצלה על-ידה מצד אחד, ומצד אחר גררה אותה אל עברי פי-פחת. אישיותו של נורת' עוצבה, ללא ספק, תחת אש. חייל המארינס שלחם בווייטנאם וזכה בציונים לשבח על גבורה אישית, תושיה ופציעות אנושות.

קפיצות מהגג

כמו קצינים אמריקנים רבים, מוצאו של נורת', שהתגייס לצבא בתקופת מלחמת וייטנאם, ממשפחה בעלת מסורת צבאית בעיירה קטנה.

עוד בימי הכשרתו באקדמיה הימית באנאפוליס, התפרסם בין עמיתיו בדבקותו, בקשיחותו ובחלומות הגבורה והתהילה שלו. כשנפצע בתאונת דרכים ב-1964, חזר לביתו ובילה את חופש ההחלמה ב...קפיצות מהגג. הרעיון היה — הקשחת גופו לפני חזרתו לאקדמיה. כשיצאו חבריו לחופשות, נהג הוא לצאת לקורסים מיוחדים בצניחה והכשרה צבאית נוספת. נחישות דעתו לא תמיד לוותה בשיקול-דעת מפוכח. הוא „ביצועיסט", שרצה לראות דברים בהתגשמותם, אך לקה בראיית הפרספקטיבה הרחבה.

במהלך חייו פיתח נורת' סידרה של מערכות יחסים קרובים עם דמויות גבריות אוטוריטטיביות, ביניהם מאמני ספורט ומפקדים בצבא. היתה בו תשוקה מתמדת לעבודה קשה והשבעת רצון הממונים עליו. אולי, מסבירים חברים, בנסיון לחזור על קשריו הקרובים והחמים עם אביו. אוליבר נורת', אלוף אגרוף בקולג', גיבור מלחמה וכוכב עולה במהירות במארינס, היה בן מאומץ אידיאלי. „הוא הבן שהיית רוצה שיהיה לך עצמך", אמרה עליו אשתו של מאמן שלו.

במועצה לבטחון לאומי היה רוברט מקפרליין דמות האב שלו. מקפרליין נהג להאזין בסבלנות לשטף האינטנסיבי של

אוליבר' נורת' שומר על שתיקה רועמת ● האיש שפוטר מהמועצה לביטחון לאומי בעקבות פרשת איראן, מתגלה כאישיות מורכבת שעוצבה, ללא ספק, תחת אש

רעיונות והצעות שלו, כיצד לשחרר את בני הערובה או לסייע לקונטראס. הוא לא נהנה מקשר כזה עם פוינדקסטר, שהחליף את מקפרליין, כך נותר לו אב רוחני אחד בלבד בין פקידי הממשל הבכירים — ויליאם קייסי. נורת' נהנה מגישה חופשית וישירה אל ראש הסי.איי.אי., שגם היה שותף לרגשותיו העזים כלפי המורדים בניקראגואה.

מאז ומתמיד הצטיין נורת' ביכולת לאלתר במצבי-לחץ. אולם יכולת זו, בצירוף האינטנסיביות העצומה שאיפיינה את פעולותיו, העכירה את שיקול-דעתו. כך השתמש בשמו שלו בחשבונות הבנק בשווייץ, ניהל עסקים עם מתווכים מפוקפקים והפר את חוקי „המידור" המחייבים בפעולות חשאיות.

קנאותו האידיאולוגית של נורת', הקאתולי האדוק, ונטייתו החזקה לפעולות חשאיות נראו כהתגלמות מדיניות החוץ של הנשיא רייגן, החל בפלישה לגרנאדה וההפצצה בלוב; דרך מיקוש חופי ניקראגואה ויירוט המטוס שהוביל את חוטפי ה„אקילה לאורו"; ועד עסקות הנשק עם איראן, ולבסוף העברת הכספים לקונטראס. כולן פעולות שידו של הקולונל נורת' היתה בהן.

התאים לנשיא

חברים ועמיתים אומרים שהקולונל, קצין מבריק, אימפולסיבי ושאפתן בשיא פעלתנותו, התאים בדיוק לצרכיו של נשיא שזילזל בפרטי המינהל ושעוזריו הקרובים אינם מומחים במדיניות-חוץ, או ביצוע מבצעים סודיים מורכבים.

נורת' הכיר כל משרד העוסק בנושאי מדיניות-חוץ בממשלה ושפקידיו היו זקוקים לתידרוכים. היו לו קשרים אישיים עם מנהלי משרדים אלה.

באוגוסט 1981, בהיותו קצין מארינס זוטר ומצליח, צורף נורת' לצוות המועצה לביטחון לאומי באופן זמני. באוקטובר קיבל מינוי לתקופת שירות מלאה של שלוש שנים, אשר הוארכה פעמיים: ב-1984 וב-1985. הוא שירת תחת ארבעה יועצים לביטחון לאומי והחילופים, השנתיים כמעט, פעלו לטובתו. הוא היה האדם שסיפק את ההמשכיות, שהפכה אותו ל„בלתי חליף" כמעט.

בהדרגה התקדם נורת' לעמדתו הבכירה במועצה. כשמונה מקפרליין למישרת היועץ, מצא בו נורת' מעריץ נאמן ואוזן קשבת לרעיונותיו.

בתקופת מקפרליין הורשה נורת' לקבוע לעצמו את תוכנית העבודה שלו. את סוף 1982 וראשית 1983 בילה במסעות תכופים לאמריקה המרכזית ובעבודה עם יועצים צבאיים אמריקניים שם.

מבצעים חשאים

באביב 1983 החל למסור תידרוך שבועי בענייני אמריקה הלאטינית למנהיגי קבוצות פוליטיות שמרניות, שהתעניינו בתוכניות הממשל באזור.

הוא התפרסם בתוך הממשלה ומחוצה לה כאחד המומחים של הבית-הלבן בעלי ההשפעה הרבה ביותר בנושאים צבאיים וקונפליקטים באמריקה הלאטינית. בעיקר מפני שנראה היה שמסר חומר אותנטי. גורם ה„אני הייתי שם", כפי שהגדיר זאת עמית שלו.

התידרוכים שנתן שימשו בסיס להיכרותו עם מנהיגים שמרניים, שהזמינו אותו לפגישות ברחבי ארה"ב כולה. חברי קבוצות אלו פנו אליו כדי להגיע אל פקידים בבית-הלבן והנשיא והיו בשבילו מקור לקשרים וכסף.

למן 1984 ועד שפוטר, תרמו שמרנים אמידים אלה למימון מבצע האספקה הפרטי לקונטראס שניהל.

קולונל נורת', על-פי עדות עמיתים, היה חבר בצוות מיוחד ומשולב של הפנטאגון, הסי.איי.אי., ומחלקת המדינה, שרקמה תוכניות למבצעים חשאיים באמריקה הלאטינית, האיים הקאריביים, אירופה והמזרח-התיכון. כוחו בתוך קבוצה זו גדל, כל שארכו השנים ששירת בממשל. השפעתו גדלה עוד יותר עקב החילופים התכופים במועצה לבטחון לאומי ומותם של מספר יועצים בכירים של הנשיא.

נורת', הבלתי נלאה, פיתח רשת רחבה ומורכבת של קשרים, פעילויות ותפקידים. עולה השאלה, היכן החלו חופפים זו את זה. מתי החל להעביר כספים מעסקות הנשק עם איראן לסייע למורדים בניקראגואה.

בוושינגטון קיימות שתי אסכולות לגבי אוליבר נורת' ו„ביצועיזם" בתוך הממשל. האחת טוענת, שאין זה סביר שקצין מקצועי כמוהו יכול היה לעשות דבר ללא אישור של מישהו גבוה במערכת הפיקוד. לעומתה, טוענת האסכולה השנייה, שזוהי תפיסה מוטעית של האתיקה הצבאית, לפיה על הדרגים להתבצע, בלי לטרוח הרבה בבעיות של תקנות וחוקים, לפיכך סבורים בעלי האסכולה שנורת' „הבין את הרמז" של הנשיא רייגן, כשביטא את רצונו העז לסייע לקונטראס. התוצאה — שערוריה ששיתקה כמעט את המימשל בוושינגטון, ולמעשה את האומה כולה.

המראה מקרקעת

מאת יואב אביב

כמי שחשבו, שלאחר המראת הלביא הראשונה לא יהיו עוד מי שיבקשו לקרקעו, לא היו אלא תמימים. דומה שמי שהיו תמימים יותר מאחרים היו דווקא אלה המייצרים את הלביא, אנשי התעשיה האווירית, שסברו כי בעזרת עבודה בשטח יצליחו לשכנע את האמריקנים. דומה שהמראת הלביא דווקא חיזקה את דעתם של האמריקנים, שיש לעצור מטוס זה מהר וכמעט בכל מחיר. מה שהבינו התעשיינים האמריקנים כבר לפני שנה, הבין רק עתה המימשל, ששלח את זקהיים לשים אלטרנטיבות על השולחן ואולי גם אולטימטום.

כשמדינאים מתבקשים להחליט אם יש לייצר מטוס או לא, נראים הדברים מעוותים, כפי שהם נראים כיום אצלנו. הלביא הישראלי אינו מתיימר להיות המטוס הטוב בעולם בכל תחום. גדולתו של הלביא הישראלי אמורה להתבטא בהתאמתו המירבית לחיל האוויר שלנו ולצרכיו המיוחדים. הוא יהיה „הטוב בעולם" עבור חיל-האוויר הישראלי וגם שולליו אינם גורסים אחרת.

אין ספק שמטוס ה-F-15 יעלה על הלביא בקרבות אוויר, שהרי מטוס זה נועד ליירוט בלבד. מחירו של F-15 גבוה מאוד והוא אינו מתוכנן להפצצה. ספק אם ניתן לנסות ולהשתמש בו למטרה זו ביעילות. גם ה-F-16 האמריקני תוכנן בתחילה כמטוס-קרב וכתוספת בלבד הפך למטוס תקיפה. הלביא יעלה על המתקדמים במטוסי ה-F-16 בכל מקרה, ובכל תחום.

ה„האריייר" הבריטי הוא מטוס זקן, שהגיע לידי האמריקנים לאחר מספר גלגולים. ההצעה לרוכשו מגוחכת והיא באה בעיקר כדי לתת תשובה למחירים היקר של מטוסי ה-F-15, המוצעים לרכישה בעיסקת חבילה יחד עם מטוס זה. בעולם מצויות חלופות רבות טובות יותר מה„האריייר" ויתרונו היחיד של המטוס הוא בכושרו להמריא אנכית ולזאת לא זקוק חיל-האוויר שלנו. גם האלטרנטיבה לרכישת מטוסי F-18 נראית בלתי מציאותית, שכן זהו מטוס יקר, כמו ה-F-15, שעבר שינויים רבים מאז תוכנן, ואין בו כדי לתת לנו את היתרון אותו אנו מבקשים להשיג.

תוכנן בשבילנו

הלביא, לעומת כל אלה, תוכנן למעשה על-פי דרישות שהוצגו לפניו על-ידי חיל האוויר הישראלי, והוא אמור לתת את התשובות לבעיות הספציפיות שלנו. יתרונו הגדול ביותר של הלביא נעוץ בכושרו של המטוס להפציץ בגבהים נמוכים, בזריזות בלי להתגלות; לבצע את משימתו במינימום סיכון ולשוב לבסיס.

ללביא טביעת מכ"מ חלשה, הנובעת מטכניקת בניית המטוס. הוא בעל יכולת תימרון גבוהה בגבהים נמוכים. משקלו העצמי קטן ויכולת נשיאתו גבוהה. כל אלה יחדיו יהפכו אותו למטוס הפצצה הטוב בעולם. יכולת התימרון הגבוהה של המטוס תקנה לו גם יתרון, במידת הצורך, לקרבות-אוויר. ישראל מאז ומתמיד נאלצה לבחור בפשרות. מטוסים רב-תכליתיים פחות מצטיינים בביצוע משימות מסויימות, אך עולים בפחות כסף. הלביא בא לענות במידה רבה על בעיה זו של חיל האוויר ובמסגרת זו לתת את הפתרון האופטימלי האפשרי. בלביא הישראלי יושמו מספר פתרונות טכנולוגיים חדשניים, שהעולם עדיין לא התנסה בהם.

הצלחה כזו תגרור מטבע הדברים … נוספות בתחומים נילווים. הלביא … הראשון בעולם שכנפיו עשויות … מורכבים. כן הנסע הקידמי … מתקפל לתוך תא קטן מידות. … חשובה היא דרך פליטתו של טייס … לנטוש את הלביא. הטייס בלביא … דרך החופה, ובכך נחסך זמן רב … וגדלים סיכוייו של הטייס לעזוב … חי.

בונוסים מיוחדים

האמריקנים מפעילים לחץ כבד על ממשלת ישראל, כדי שזו תכריע נגד ייצור הלביא. בימים האחרונים כבר … קולות המוכנים להמיר את איכות … בדולרים אמריקנים. אם כך, אפשר … ולמצוא דרך זולה עוד יותר … האמריקניות. מהנדסים אווירונאו… הודיעו, כי התעשיה האווירית … האלקטרוניקה של הלביא וזו לא … פנים ואופן לשמש באחת החלופות … — והכוונה היתה ל-F-16. אם תוותר … על ייצור הלביא, רק חלק קטן … שנעשו בשבילו יוישמו בחלופה ה…

רצוי לנסות ולהבין מה מסתתר … הלחץ האמריקני הכבד להפסקת … הלביא. ההצהרות הרישמיות … ישראל תיקלע תוך זמן קצר … כלכליים כבדים בעקבות ייצורו … בידה די כסף להחזיק את צה"ל … לאמריקנים. האמריקנים, אם כן, … כידידינו לחסוך מאיתנו בעיות אלה …

אולם יש הסבורים כי מאחורי ה… האמריקנית הרבה להפסקת ייצור … ניצבת למעשה התעשיה … האמריקנית, החוששת מפני התחרות … מצד הלביא, שמדינות מסויימות … לבקש לרכוש אותו לעצמן, אף … בכמות גדולה של מטוסים. כמו כן … תעשיה זו ממכירת מוצרים נילווים … מהם כבר נמכרו בכ-55 מיליוני דולר …

נוסף לכל אלה ברור לתעשיה … האמריקנית, כי ברגע שהלביא ימריא … המבצעית הראשונה, תפסיד … האמריקנית נתח שוק ישראלי גדול … ממנו נהנתה מאז הוטל האמברגו … ישראל.

יחד עם כל אלה יש להוסיף את ה… העקיפה, אך הממשית, שיש לחיל … הישראלי על חילות-אוויר אחרים … השפעה שרבים נוטים להתעלם ממנה … הבנתה כדאי להתבונן במטוסים … שלפני אמברגו הנשק על ישראל … המיראז' הצרפתי, אותו מנסים … למכור כמעט בכל מחיר, אינו … הצלחה, לאחר שער מלחמת … נחשב לאחד מטובי מטוסי … המערבי. אם לא הטוב שבהם. עד … האמברגו היה המיראז' אלוף … העולמי ומדינות רבות התרפקו על … ראסו והצרפתים. לאחר האמברגו, … ישראל להשתמש בנשק אמריקני … הפאנטום והסקייהוק ללהיט.

התעשיה האמריקנית יודעת … להילחם בכל כוחה כדי שישראל … מטוס מתקדם משלה. היום נהנית … מנסיונו של חיל האוויר שלנו … שיוצא למטוסים האמריקניים … שירותם בחיל-האוויר. ולכן היא … לאפשר לזו לייצר את החלופה … שהלביא יקורקע.

שלום במונחים איסלאמיים

(המשך מעמוד 5)

אסטרטגיה צבאית. מטה הצבא האיראני לא שש לשלוח לחזית אלפי צעירים חסרי הכשרה צבאית הולמת, למיתקפות המוניות על כוחות עיראקיים, העולים עליהם לאין שיעור באיכות ציודם. אסטרטגיה זו הניבה כיבוש שטחים רק במחיר הקרבת חייהם של המוני בני-אדם. היא שואבת את עוצמתה מעומקו של השכנוע, שחוקה על האמונה כי תגבר בכוחה על כוח הנשק.

חומייני מתאר את אנשי האלוהים בתנ"ך, ובמיוחד את אברהם ואת משה, כלוחמים מיליטאנטיים, שלחמו יחידים בעבודת האלילים ובכפירה. כאשר יצא לקרב נגד אוייביו, בשנת 680, „לא שקל האימאם חוסיין פשרה עם הנוגש, למרות מספרם העצום של לוחמיו ונשקם הקל." כך בדיוק נהג העם האיראני בימים קודרים של המלחמה בעיראק. „בגרשו את האוייב מארצנו האהובה, כשהוא שם את יהבו רק באלוהיו, באמונתו וב...מות-קדושים."

באזארגאן, לעומתו, מתאר את נביאי התנ"ך, את ישו, את מוחמד ואת האימאמים השיעיים כאנשים שחתרו להימנע ממלחמה. יצאו לקרב רק אחרי שטרחו בהכנות מתאימות והעדיפו את השכנוע ואת נדיבות-הלב כאמצעים להשגת יעדיהם. הנביא — מציין באזארגאן — חתם הסכמי שלום עם אוייביו בעבר במכה; האימאם חוסיין נהרג, בראש צבאו הזעום, בקארבאלה, בעיראק, בנסיון-השווא שלו לזכות בגלימת החליף, לא משום שהתכוון ללחום באוייבים שעלו עליו במספרם או משום ששאף למות מות-קדושים, אלא פשוט משום שהשתבשו תוכניותיו.

נעלה מן הנביאים?

כאשר מאשים באזארגאן את חומייני בנוקשות עיקשת ובסירוב להטות אוזן לעצת אחרים, הוא עושה גם זאת במונחים איסלאמיים. בעיות השלום והמלחמה — כותב הוא — סבוכות מכדי שאדם אחד ויחיד, שאינו מחוסן מפני טעות ושלא זכה „בהארה שמיימית, יוכל להחליט עליהן על דעת עצמו, בלי להזדקק לדעותיהן של אחרים. אפילו ניחן בידע רב ובכושר הבחנה וניתוח." אפילו הנביא — מציין באזארגאן — נועץ בעמיתיו, והוא, הרי נחה עליו רוח אלוהים והיה מחוסן מפני טעות של בן-אנוש. האם סמכותך „היא משהו נעלה מן הנביאות?" הוא שואל את חומייני.

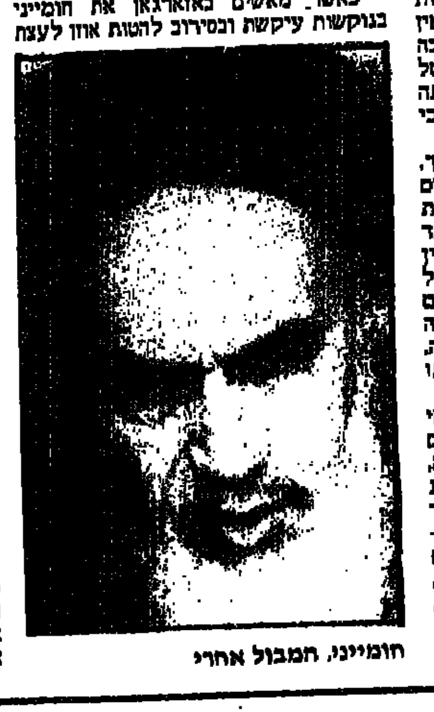

חומייני. המבול אחרי

קריאת תיגר זו מושמעת באוזני חומייני דווקא בשעה שהמלחמה פגעה פגיעה אנושה בכלכלתה של איראן. יתר על כן, במחנהו של חומייני עצמו ניעורו באחרונה הרהורי כפירה בתכליתה של המלחמה. בידיעות שפורסמו הקיץ נאמר, כי הדחת מפקד כוחות היבשה של איראן, קולונל סאיאד שיראזי, מתפקידו, נבעה מן הספקות שהביע בתבונת מדיניות ה„מלחמה עד לנצחון". מכתבו של באזארגאן אישר שמועות, כי שרי ממשלה ואנשי כמורה, הנימנים עם חברי „איגוד מורי הסמינר של קום" רב-ההשפעה, הפצירו בחומייני, איש איש בשעתו, לתור אחר אופציות לא-צבאיות לסיום המלחמה.

לדברי באזארגאן, הודיע חומייני לשרים בממשלתו, כי רשאים הם להתפטר, אם אין הם מסוגלים להתמיד במשימה של המשך המלחמה. למורי הסמינר אמר, כפי שנמסר: אל תדברו על שלום ועל קץ המלחמה כל עוד אני חי. אחרי — עשו כרצונכם.

(ניו־ריפאבליק)

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

בלי מיתוס, בלי קביים

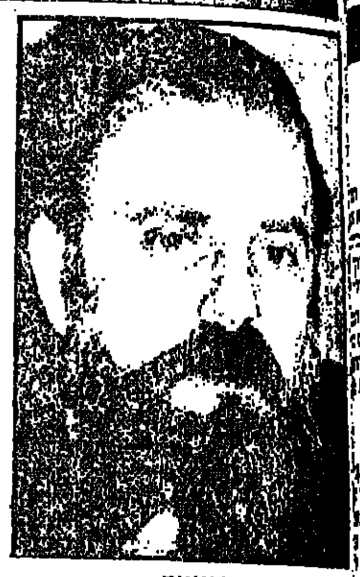

הרב פרץ. ימי הביניים

אריה דרעי. „שר" הפנים

עודנו תוהים מה ההבדל בין גדולי התורה וחכמי התורה (אלה יועצים לאגודת ישראל ואלה לש"ס. אצלי יש אחד, הרב שך, שהוא מגדולי התורה של אגו"י ויועץ לרב פרץ מש"ס — מבלבל, אך לעומת זאת לא חשוב) — וש"ס הנחיתה עלינו הצעת חוק פרטית הבאה ליישב קושיות ואבעיות. בוועדת השרים לענייני חקיקה נדונה הצעת חוק פרטית של ח"כים מש"ס, שבאה לסגור אחת ולתמיד את כל החרכים והסדקים שדרכם יכלו להסתנן אלינו ולהתערבב בקרבנו יהודים לא גמורים, ישמור האל, כאלה שגוירו בגיור קונסרבטיבי וגרוע מזה רפורמי.

הצעת ש"ס היא להכניס את הגיור-כהלכה לא דרך חוק השבות, אלא דרך חוק אחר, פחות בולט: חוק שיפוט בתי-הדין הרבניים (נישואין, גרושין וגיור) התשמ"ה—1985. ש"ס מציעה להוסיף סעיף, 5א, בזה הלשון:

„5א. (א) לבית-דין רבני יהיה שיפוט ייחודי בענייני גיור ואישור יהדות. (ב) לא ייערך גיור בישראל אלא על-ידי בית-דין רבני. (ג) גיור שנערך מחוץ לישראל יהיה טעון לכל דבר ועניין אישור של בית-דין רבני. (ד) לא יירשם אדם שגוייר כיהודי במסמך רשמי כלשהו אלא על-פי תעודת גיור מאת בית-דין רבני, או אישור של בית-דין רבני לגבי גיור שנערך מחוץ לישראל."

בדברי ההסבר להצעת החוק נאמר, כי „חוק שיפוט בתי-דין רבניים" קבע את סמכותם הייחודית של בתי-הדין הרבניים בענייני נישואין וגרושין, אך „משום מה" לא כלל את סמכות בתי-הדין הרבניים בענייני גיור — מעוות, שש"ס באה לתקנו עתה. חברי-הכנסת שלה מתנאים כטווסים בראיונות בכלי התקשורת, מפני שהם הצליחו לקפל את אגו"י ולדחוף את המפד"ל לפינה בחוצפת הדרישות שלהם מן המדינה החילונית. את התוצאות הם מקווים לספור בקלפי.

התיקון לחוק רק נדון בוועדת השרים לחקיקה. הוא נתקל בהתנגדות המערך ואז הוחלט, כמנהג ממשלת הליכוד הלאומי, להעבירו להכרעת ראש הממשלה וממלא-מקומו. לתשומת לב הקורא, על פי הצעת חוק זו לא תונפק תעודת זהות ולא יינתנו זכויות יהודי וזכויות עולה לפי חוק האזרחות לפני שהרבנים יאשרו שהיהודי, יהודי הוא. חוק התורה יהיה עליון על חוק המדינה. הסעיף התנ"כי-משהו הפותח את חוק השבות — „כל יהודי זכאי לעלות ארצה" — יוכל להיזרק אל חצר הגרוטאות של הכוונות הטובות של המדינה הציונית.

אך טעות היא לבעוס על הרב פרץ ועל דומיו. הם מאמינים בתורה באופן המסויים שלהם ומנסים לכפות על כולנו חיים לפי אורחותיהם האיימישיות. הנסיון שלהם הוא לגיטימי. הבעיה היא התגובה שלנו. במקום לנער את ש"ס ולשלוח אותה לכל הרוחות, מדברים בה בנכבדות, ראש הממשלה יצחק שמיר לא רואה את התפטרותו אתמול של הרב פרץ מן הממשלה כסוף פסוק. הוא יוסיף בעצמו להחזיק בתיק הפנים (כלומר, יפקיד את ניהולו בידי רוני מילוא והגאון הינוקא עתיר המעשים הרב דרעי), עד שיימצא פתרון שיאפשר את חזרת ש"ס לממשלה.

איזה פתרון יימצא? האם מדובר כאן בעניין טכני? זה עניין של זמן עד שאנו ניעשה אורתודוכסים או עד שהרב פרץ ייעשה רפורמי? הרי מדובר כאן בהתנגשות ערכים, שאין לה פתרונות טכניים. פתרון טכני נמצא בתקופתו של דר' יוסף בורג כשר הפנים, כאשר משרדו העלים עין מסוג הגיור של מאות עולים חדשים. פתרון טכני כזה יכול להימצא גם עכשיו, אך חזקה על הרב פרץ, שלא יסכים להעלים עין. במבט עיניו הטוב, בלחייו הוורדרדות, הוא מעיף אותנו במהירות הזמן אל ימי הביניים ואנו נזרקים לשם כצאן לטבח. הוא בעל-בריתו של הליכוד וכוחו לשלוט בעתידנו כמעט מובטח.

ה„כמעט" הוא המערך, היכול להטיל וטו. אבל המערך לא הפליג עד כה בביטויי גנאי כלפי תביעות ש"ס. המערך עומד בתור בשקט. אולי הרב פרץ יתאכזב מהליכוד ואז הוא יבוא אליו. אל הדתיים צריך לדבר בעדינות, ברכות, באורך רוח.

כוח הסחטנות של המפלגות הדתיות בפוליטיקה הישראלית הוא אחד המיתוסים הגדולים, חסרי הכיסוי, הטעונים ניפוץ. אלא שהמנפצות צריכות להיות המפלגות הגדולות ודווקא הן פועלות כחולות-ירח על פי המיתוס. הפחד ללכת בלי הדתיים שמא ביום סגריר אחד בעתיד לא ידוע הן יהיו לשון המאזניים, עובר על המפלגות הגדולות כשוט מאיים מאז קום המדינה. השיעבוד למפלגות הדתיות הוא כה גדול, עד שהן לשון מאזניים גם כשהן לא לשון מאזניים, כמו בקואליציה של היום, המונה חמש-שישיות ממנין חברי-הכנסת. אם הן לא לשון-מאזניים היום, כך חושבים במפלגות הגדולות, הן תהיינה בעתיד. חושבים, ומסתחררים בתור ונותנים להן, העלובות, שכל כוחן וכספן באו להן מכיסינו ומכניעת נבחרינו, שליטה מונופוליסטית על חיינו מעריסה ועד מוות. מנחם בגין אמר בשעתו, שהוא אינו נכנע לדתיים מפני שהוא רוצה למלא את דרישותיהם. אף ראש ממשלה של המערך לא התבטא כך. אך כולם נהגו כמו בגין. הנסיון לתת לדת נתח בשלטון, שהחל מתוך סנטימנט וסימפטיה, יצר הקצנה שבסופה לא יהיה טוב. אין טעם לקרוא היום להפרדת הדת מהמדינה. אין מי שיבצע זאת. יש טעם לקרוא למפלגות הגדולות להביט על עצמן וסביבן, לגלות שיש להן כוח גם בלי הדתיים ולנסות לעמוד רגע בלי קביים. התרגיל יהיה מאלף, ללא ספק. הוא גם יסייע להחזיר את עסקני הפוליטיקה יראי האלוהים לממדים הצנועים שהבוחר קצב להם.

אפור, קצת זוטר — ומדלג

עוזר מזכיר המדינה האמריקני ריצ'רד מרפי יבוא לכאן מחר בצהריים, במסגרת ביקורים גם בירדן ובמצרים, שמטרתם היא לנסות ולקשור מחדש את החוטים כדי להצעיד קדימה את תהליך השלום.

עיתוי בואו של מרפי אינו מבטיח, שתחול איזושהי תזוזה ממשית. רייגן מסובך בארה"ב עם פרשת אירן-ניקרגואה ומפעם לפעם הוא מתפנה לעבור עוד ניתוח לסילוק דבר-מה בגופו. גם עד שפרצה פרשת אוליבר נורת' לא הראה רייגן סימני קוצר-רוח בקשר למצב באזור, ועל אחת כמה וכמה עתה, בנסיבות שפורטו לעיל וכאשר הקונגרס מתכונן להשבעת חבריו החדשים בסנט ובבית הנבחרים החודש.

שר הבטחון יצחק רבין ביטא הערכה ישירה כשאמר, בפגישה עם הכתבים המדיניים, שאינו סבור שלמרפי יש היום איזשהם קלפים חדשים לקידום תהליך השלום. רבין הוסיף בהערת אגב, שלו היה מדובר בביקור חשוב, היה מגיע מזכיר המדינה שולץ.

רבין העריך, שהמטרה העיקרית במסעו של מרפי היא להחזיר לארה"ב את אמינותה בקרב מדינות ערב הקרובות אליה, שנדהמו ונפגעו כשלמדו שארה"ב שלחה נשק לאירן. ירדן מאפשרת אספקת נשק וצרכים אחרים לעיראק ומצרים נמצאת אף היא בתהליך של התקרבות לעיראק. הצעד האמריקני הובן כשינוי עמדה, שהעמיד כסימן-שאלה את מכלול המדיניות האמריקנית במזרח התיכון. מרפי אמור, איפוא, לנסות ולהרגיע מדינות אלה ולתמוך את דבריו בתוכן על-ידי הפגנת רצון לקידום תהליך השלום.

מקורות מדיניים בירושלים מונים מטרות נוספות לביקור מרפי:

לחזק את מצרים וירדן לקראת הוועידה האיסלמית, המתכנסת בכווית בסוף החודש. זו הפעם הראשונה מאז החתימה על חוזה השלום, שמצרים תשתתף בוועידת המדינות המוסלמיות. בבואו לשם ירצה הנשיא מובארק להראות, שמצרים צדקה כשכרתה שלום עם ישראל והתקרבה לארה"ב. צדקה — משמע הגיעה להישגים יפים מבחינה ערבית, ששום מלחמה לא היתה יכולה להניב. מובארק וחוסיין יוכלו להצביע בוועידה על ביקורו זה עתה של מרפי באזור ולומר שיש מגעים, דנים על כינוס ועידה בין-לאומית ובסופו של דבר יושג גם פתרון לבעיה הפלשתינית.

מטרה אמריקנית נוספת היא להראות כלפי פנים וגם כלפי חוץ, שהמימשל מתפקד והפרשה האחרונה אותרה ואינה מפריעה לו להמשיך לנהל את ענייני המדינה כרגיל.

לא רק יצחק רבין, גם אחרים אינם מאמינים בשליחות מרפי הנוכחית. אחד המקורות, שדיבר בעילום שם, אמר בשמץ חיוך, שהאמריקנים שולחים את מרפי בכל פעם שהם לא רוצים שתהיה התקדמות. מי שנחלץ להוציא את שמו של מרפי מעיסת הלא-יוצלחות שדבקה בו הוא שר החוץ שמעון פרס, שבפגישתו עם הקרדינל של ניו-יורק ג'ון אוקונור, אמר, שעיתוי הביקור מוצלח, מרפי הוא אדם מנוסה, הנהנה מאמון הצדדים, וחשוב לקיים גם מהלכים דיפלומטיים גלויים, כדי להכניס דינאמיות לתהליך השלום.

האמת היא, שעד היום, בכל מסעותיו של מרפי לאזור, הוא לא הצליח להזיז אבן ממקומה. ייתכן שהאשמה היא במצב, וייתכן שמרפי הוא דיפלומט אפור מדי או לא מספיק בכיר. כך או כך, הוא יבלה באזור זמן-מה ואולי ייצא לדילוגים מבירה לבירה. הזמן אינו בשל לצעדים רציניים, בגלל אי האפשרות להקים עכשיו משלחת פלשתינית מוסכמת. לכן קשה לראות במה מסעו של מרפי יועיל באופן ישיר לתהליך השלום. אפשר לסכם. אם לא יועיל, לא יזיק.

ריצ'ארד מרפי. לא יועיל, לא יזיק

ההרצה נסתיימה, אפשר לישון

ישיבות הממשלה הקצרצרות והמשעממות בימי א', מ-9 עד 11, נותנות אותותיהן ביתר זרועות השלטון. עד כה הורגש חוסר המעש של הממשלה בשעמום שעליו דווחו השרים באותן שעתיים של בוקר. בתחילה החליט ראש הממשלה, שכל שר יסקור בפני הממשלה את פעולות משרדו. זאת כדי למלא בתוכן את ישיבות הממשלה הראשונות, בתקופת ההרצה שלאחר הרוטציה. והנה, תמה תקופת המעבר של הרוטציה, תמו הסקירות (או אולי יש עוד שרים שטרם הספיקו לשעמם בהן את חבריהם), ועדיין, כמו באגדות, אין סדר יום לממשלה.

ההוכחה המובהקת ביותר לכך היא — אם נניח, שמה ששרים מסויימים מוסרים לי אינו אלא השמצות מרושעות — הנזיפה שהיפנה בשבוע שעבר יו"ר הכנסת שלמה הלל מעל בימת הכנסת אל ראש הממשלה והשרים. „יש תופעה קשה מאוד בזמן האחרון", אמר הלל, „שהממשלה אינה מספקת עבודה לכנסת. הצעות חוק או נושאים אחרים לדיון, בימי ישיבות המיועדים לממשלה, ימי שני ושלישי, אינם מונחים על השולחן, וכאשר אנו מבקשים להכניס בימים אלה הצעות לסדר היום, גם כדי למלא את חיי הכנסת תוכן וגם כדי לתת לח"כים אפשרות להתבטא — התשובה של השרים בדרך כלל היא, שהם עסוקים באותו יום ואינם יכולים לבוא".

ובכן, הממשלה אינה מספקת הצעות חוק ונושאים לדיון לכנסת. ומה הפלא, כאשר משרד המשפטים הפך לאבר מדולדל בגוף הממשלה ומתארגנת עזיבה של טובי המשפטנים בו. משרד הפנים משותק, נציבות המדינה פועלת כבר חצי שנה בלי נציב, מבקר המדינה מסיים את תפקידו ועוד לא מונה לו מחליף. אין תוכנית כלכלית, אין יוזמה מדינית. המשק נערך לקראת השביתות הבאות ומה שמעסיק את הממשלה הוא חגיגות שנת ה-40 למדינה. עליהן נערך השבוע דיון נוקב, בהשתתפות שרים רבים. כל השרים כאיש אחד היו בעד ציון הישגי המדינה בשנת הארבעים ואמרו שצריך להעלות את מוראל העם.

שאלתי על כך השבוע את שר הקליטה יעקב צור. הוא ניאות לתת תשובה כללית מסכמת:

„הדרך שבה הובילו את ניהול המדיניות הכלכלית התבררה באופן מובהק ככישלון. הנסיון לגבש תוכנית בלי הידברות עם ההסתדרות והמערך, התברר כבלתי-אפשרי. הממשלה מאבדת זמן. סיכומי הפעילות הכלכלית ב-1986 מראים עלייה בצריכה הפרטית ואי-הצמיחה במשק.

„בתחום המדיני — מלבד אמירות כלליות אין שום מהלכים של נקיטת איזושהי יוזמה. הדבר שאולי מצפה עתה ליוזמה יותר מכל הוא קביעת מדיניות מתאימה ביהודה ושומרון, שתפגוש את היוזמות הירדניות שם. דבר לא נעשה. „אני בכל-אופן נמצא בהרגשה, שהניטרול ההדדי הופך להיות יותר ויותר סימן היכר של תיפקוד הממשלה".

יעקב צור. „ניטרול הדדי"

מי מפחד מאנשי תקשורת

ביום שישי, 3 אוקטובר 1986, התפרסמה ב„על המשמר" כתבה נרחבת של אפי לנדאו על היחסים שבין הצבא והתקשורת, ועל תיפקודו של דובר צה"ל. באיסוף החומר לכתבה על נושא זה לא הגיע הכותב לשיחה עימי. השתמש במקורות קרובים אך נרתע מלשוחח אתי.

ביום שישי, 17 אוק' 1986, התפרסמה רשימה נוספת של אפי לנדאו. הכתב המטפל ב„על המשמר" באתיקה של העיתונות, נותן ציונים לכולם ושופט את הנעשה בעיתונות מנקודת ראותו. הפעם הוא שופט את הטיפול של דובר צה"ל בנושאים דתיים. עם תזה מאד מוצקה, שלתת-אלוף אפרים לפיד יש רגישות מיוחדת לנושא הדתי וזו מתבטאת ביחס מיוחד לשתדלנים דתיים למיניהם עיתונאים או רבנים." גם הפעם לא בקש אפי לנדאו תגובה מוקדמת ואינו יודע לאמיתו של דבר מה דעתי. כדי לצאת ידי חובה, הגיש ערב לפני העברת החומר לדפוס שאילתא לטיפול קצין תורן שלנו. היה זה בעת הפיגוע בכותל. הקצין התורן לא התפנה לטפל בכך. השאילתא הגיעה אלי אישית למחרת. ביום 16 אוק' 86, לאחר גיחת ח"א שבה נפל הפנתום, ואז נתתי את התשובה הבאה:

„כבר בעת תכנון התרגיל ניתנה הדעת על המשמעות של כנוס כוחות בשבת לקראת התרגיל ובהנחיית הרמטכ"ל. באותו מועד נאמר להקפיד שלא לחלל שבת". כך גם נמסר לסופר הצבאי ששאל את דובר צה"ל בנושא.

תגובה זו לא הגיעה לידיעת הכתב, כיוון שהכתב הזדרז להעביר הרשימות לדפוס ולא חיכה לתשובה.

הכתב האמון על הלקאת העיתונות „שתקפיד" על אתיקה עיתונאית, מפרסם ב-17 אוק' את הפרטים הלא-נכונים הבאים:

1. „מפקד חיל האוויר פעל להעברת אבי בניהו לפני כשנה מתפקידו, בגלל כתבה ביקורתית על כפייה דתית באחד מבסיסי" — לא נכון.

אבי בניהו, כמו גם כתב צבאי אחר, הועבר מחיל האוויר בגלל היותו כתב צבאי, בלי קשר לנושאי כתיבתו, במסגרת מדיניות צה"ל.

2. „דובר צה"ל פעל לדחיית תרגיל ממוצאי שבת לשעות הבוקר המוקדמות של יום א'" — לא נכון. התרגיל בוצע לפי לוח הזמנים המתוכנן מראש. כבר בעת אישור התרגיל הורה הרמטכ"ל שלא לחלל שבת.

3. „דובר צה"ל עיכב תשובה לאפי לנדאו, תוך ידיעת מיגבלות הזמן של כתיבת הכתבה" — לא נכון. אינני חושש מאפי לנדאו, כמו גם לא מאחרים (כפי שמתואר בכתבה), והתגובה המסויימת שהתבקשה ניתנה תוך דקות, לאחר שהדובר הגיע לטפל בעניינה ביום רצוף פעילות מבצעית (הפיגוע בכותל ולמחרת תקיפת ח"א בה נפל פנטום).

4. „תא"ל אפרים לפיד הוזמן לחנוכת ביתו החדש של הרבי מלובאביץ' בכפר חב"ד, שלובה בחגיגת בר המיצווה לבני חללי צה"ל. לפיד הוזמן שלא במסגרת תפקידו" — לא נכון. האירוע היה בר-מיצווה לבני חללי צה"ל. אירוע שנתי שאליו מוזמנים עשרות קצינים בכירים בצה"ל ובשנים הקודמות השתתף הרמטכ"ל. השתתפותי באירוע זה גם השנה, כמו עשרות קציני צה"ל בתוקף תפקידם, כמחווה של הוקרה למשפחות השכולות.

עיתונאי הכותב בקלות „התעלמות במכוון הנובעת מפחד מהתקשורת" ראוי שיפשפש במעשיו ויבדוק עצמו, כי הרי הפוסל, במומו פוסל.

תא"ל אפרים לפיד, דובר צה"ל

אפי לנדאו מגיב:

א. השאילתא עליה מדבר לפיד הוגשה ללשכתו, 24 שעות לפני סגירת העיתון, כך שלא האירועים מנעו את התשובה. אילו התגובה היתה מוכנה למחרת, לא היתה כל מניעה לפרסמה במסגרת הכתבה, לו היתה מועברת אלי, כפי שסוכם מראש עם הקצינה האחראית לנושא. השאילתא לא הוגשה כדי „לצאת ידי חובה", אלא ניסתה לברר את הנקודה העיקרית ברשימה. התגובה המובאת במכתב — שלא הגיעה אלי — אינה עונה כלל על השאלה. איני מופתע.

ב. אבי בניהו אכן הועבר מחיל-האוויר בגלל היותו עיתונאי, ויש אסמכתאות לכך. מעניין, שמדיניות צה"ל ביחס לשירות עיתונאים ביחידת דובר צה"ל מיושמת רק לגבי עיתונאים מסויימים באוויר.

ג. ה„תיזה" על רגישותו של תא"ל לפיד לנושאי דת הסתמכה על מקורות אמינים, המכירים את דרכי עבודתו מקרוב.

• מערכת „על המשמר" מתנצלת על העיכוב בפירסום המכתב של תא"ל לפיד.

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

מחשבים | בעריכת רונית אדלר

עושים סדר

בהמשך לשינויים בארגון חברות יבמ בארה"ב ובאירופה, נערכו שינויי ארגון מקבילים ביבמ ישראל שנכנסו לתוקפם ב־1 בינואר 1987. שינויים אלה נועדו לענות על התמורות הכלליות ועל צרכיו המיוחדים של השוק הישראלי וכן להשיג יעדים מוגדרים בתחומי השיווק, השירות, התכנון והניהול.

בתחום השיווק נועדו שינויי הארגון להביא להבנה מעמיקה יותר של צרכי הלקוח והענף הכלכלי בו הוא פועל, על מנת לספק פתרון לצרכי עיבוד הנתונים של הלקוח. בתחום השירות ירוכזו כל השירותים שהחברה מספקת ללקוחותיה במסגרת נפרדת ממערך השיווק וזאת, לדברי החברה כדי להבטיח רמת שירותים גבוהה, מצד אחד, ולאפשר למערך השיווק להתמקד בפיתוח מוצרים ופתרונות ללקוחות, מצד אחר. באשר לתכנון, ירוכזו כל פעילויות התכנון והבקרה בתחומים השונים, במסגרת נפרדת ומיוחדת. רמת הניהול בחברה תשופר על־ידי צמצום מספר הדרגים ועל־ידי שמירה על מוטת ניהול נאותה.

חברי ההנהלה ותפקידיהם במבנה החדש יהיו אלה:

● גיל ברחום, סמנכ"ל לכספים ותכנון. ● מנחם סלוק, מנהל אגף השיווק. ● אריאל בהן, מנהל אגף השירות והסיוע ללקוחות. ● גד לבשטיין, מנהל אגף השירות הטכני. ● מאיר ניסנסון, מנהל אגף שירותי ניהול. ● יוסף רביב, מנהל אגף מדע וטכנולוגיה. ● זאב אוטנזוזר, פרקליט החברה ומנהל הלשכה המשפטית.

אגף השיווק יהיה ממונה על שיווקם של מוצרי החברה ושירותיה ועל הבטחת חלקה של החברה בשוק עיבוד הנתונים, באמצעות יישום פתרונות שיתאימו לצרכי הלקוחות במגזורים השונים. מנהלי הענפים יהיו מופקדים על השגת המשימות השנתיות, ועל הגידול של יבמ לאורך זמן, בענף עליו הם ממונים. משימתם תכלול זיהוי הזדמנויות שיווק, הגדרת מפרטי דרישות למוצרים ותכניות, ויישום פתרונות מחשוב המתאימים לענף וללקוחותיו. כן יהיה אגף זה אחראי להבטיח את חלקה של חברת יבמ לאורך זמן, בפלחים השונים של השוק ולרכז את מאמציה בתחום התיקשוב.

היחידות באגף השיווק הן: ● ענף ע"נ במגזר הציבורי, בממשלה, בחינוך וברפואה (ענף מח"ד) — מנהל יעקב עמית. ● ענף ע"נ במערכת הבטחון (ענף מב"ט) — מנהל ישראל קורן. ● ענף ע"נ בכספים ושירותים (ענף כש"ת) — מנהל שמואל לחמן. ● ענף ע"נ בתעשיה (ענף תעשיה) — מנהל מנחם גוטליב. ● ענף ערוצי שיווק משלימים (ענף עש"מ) — מנהל יעקב קול. הענף יכלול משווקים מורשים ושיווק משלים. ● ענף התקשוב (כולל שירותי ענ"א — INS) — מנהל צבי שחר. ● מטה סיוע בשיווק — מנהל נח הורניק.

שיווק טרי

רוני צור, מנהל אגף השיווק החדש של דיגיטל ישראל

רוני צור, (38), מונה למנהל אגף השיווק בדיגיטל ישראל, והוא יחל בפעילותו בחודש פברואר 1987.

רוני צור הוא בוגר הטכניון בהנדסת חשמל ומוסמך אוניברסיטת קולומביה בניו־יורק למדעי המחשב. הוא החל את עבודתו בדיגיטל לפני 11 שנים כאיש תוכנה, ולאחר מכן שימש כמנהל קבוצת מכירות. בשנת 1977 החל בהקמת אגף התוכנה של דיגיטל ישראל, בראשו עמד עד למינויו הנוכחי. עם מינוי מנהל חדש לאגף התוכנה בחודש פברואר, ייכנס רוני צור לתפקידו החדש באגף השיווק.

צור הודה ליצחק קורן, שהיה דובר החברה, שמילא את מקום מנהל אגף השיווק במחצית השנה האחרונה.

מחולל הניסים

מחולל תוכניות־הניהול טיימק הותקן לאחרונה במועצה האזורית של הגליל התחתון. מחולל זה, מיועד לפיתוח והרצת יישומים על גבי המחשב האישי יבמ פי.סי.

באגודת המים שבמועצה האזורית גליל תחתון, מפעילים מספר יישומים בעזרת המחולל: המעקב על הפרוייקט הגדול של הקמת תשתית למים, שבו מושקעים כשלושה עשר מיליון דולר, נערך על מחולל זה וכן מיושמות בו כל העלויות, המחירים, תאריכי הקמה וזמני ביצוע של 100 מתקני מים שונים בגליל התחתון.

רפי ארדלשטיין, סגן ראש המועצה המקומית מספר, שגם הנורשבניק הבורר נהנה מביצועי מחולל התוכניות: החשבונות המוגשים לו לתשלום עבור שימוש במים, מעובדים עליו; חישובי ניצול כמויות המים בחלקות החקלאיות השונות וחישובי היתרה לחקלאי מתוך המיכסה הכוללת המוקצבת לו, מרוכזים בדו"ח אחר.

ספקי כנסים

איגוד ספקי שירותי הווידאוטקס בישראל אינו מתייאש וממשיך לקיים את הכנס השנתי. מר ג'ורג' נהון, מנכ"ל האינטלמטיק בצרפת, יתן את הרצאת הפתיחה בכנס השנתי השלישי של האיגוד. נושא ההרצאה: "התפתחויות בשרות הטלטל בצרפת".

אינטלמטיק היא הגוף האחראי על שיווק מוצרי התיקשוב הצרפתיים לארצות העולם. בצרפת זוכה הווידאוטקס להצלחה כבירה והיום מחוברים כמעט 3 מליון משתמשים בצרפת ל־3 רשתות ווידאוטקס. מר נהון מגיע לארץ במיוחד לכנס. הוא נבחר לא מכבר כיו"ר איגוד משתמשי הווידאוטקס בעולם.

את הכנס יפתח מר יורם אלסטר, מנכ"ל משרד התקשורת. כן ישתתפו בו מרצים נוספים מתחומי האקדמיה והשרותים הציבוריים. בסיום הכנס יתקיים רב־שיח בנושא: "עתיד מערכות להפצת מידע", בהשתתפות מנכ"ל חברת יבמ, מנכ"ל חברת דיגיטל, מנכ"ל חברת הבזק, המדען הראשי של משרד התקשורת ושני חוקרים בכירים מהמרכז לחזוי טכנולוגי באוניברסיטת תל־אביב.

הכנס יתקיים ב־21 בינואר 1987, במלון הילטון בתל־אביב.

קיבולת גבוהה

חברת דיגיטל הכריזה על דיסק חדש בטכנולוגית וינצ'סטר, דגם RD54, בן 5.25 אינצ' לקיבולת גבוהה. הדיסק החדש מיועד למחשב MICROAX-II ולתחנות העבודה מדגמי VAXSTATION II/GPX.

דיסק RD54 מספק קיבולת של 159 מ"ב — בעלות הנמוכה ביותר למ"ב בסידרת הדיסקים RD של דיגיטל. יתרון זה מאפשר תוספת קיבולת איחסון ומחירים משופרים למערכות ולתחנות העבודה החדשות שהוכרזו במקביל לדיסק.

דיסק RD54 מיועד ליישומים בסביבות משרד, שבו דרישות האיחסון גבוהות ואילו שיקולי שטח ועלות מכתיבים שימוש במערכות קומפקטיות לצד השולחן. ניתן להוסיפו לכל מערכת MICROVAX-II או תחנת עבודה VAXSTATION II/GPX המצויידת בבקר דיסקים מדגם RDX3 של דיגיטל. במקביל הכריזה דיגיטל על תצורה תיקנית חדשה ל — MICROVAX-II המשלבת את הדיסקים החדשים.

לדברי סוזן בלאונט, מנהלת המוצר ל — MICROVAX-II, "ממלא דיסק RD15 את החלל שבין הדיסקים בני 71 מ"ב לבין הדיסקים בני ה־456 מ"ב שלנו, ומהווה השלמה לסידרת RD.

דיגיטל הכריזה גם על שלוש תחנות עבודה צבעוניות מדגמי VAXSTATION-II/GPX, הכוללת את דיסק ה־RD54 החדש. האחת בעלת זכרון 5 מ"ב ודיסק RD54 יחיד. השנייה עם 16 מ"ב זכרון ושתי יחידות RD54 ודגם נוסף ליישומי בינה מלאכותית (AI), הכולל, פרט לתצורה השנייה, גם רישיון לתוכנת LISP. כל שלוש המערכות החדשות זמינות לאספקה מיידית וכוללות גם בקר ETHERNET וכונן קסטות בן 95 מ"ב.

עשור ל"ק.א.ל."

מחיר הטסת היצוא החקלאי ירד למחצה

בשנת 1986 הטיסה חברת ק.א.ל 18.500 טונות תוצרת חקלאית טרייה ופרחים, והביאה מחו"ל 20 אלף טונות — מסר דוד צימרמן, מנהל אגף השיווק בחברה. ק.א.ל מטיסה תוצרת חקלאית החל מה־1 בדצמבר כל שנה, ומסיימת ב־10 במאי. במשך עונת הקיץ מטיסה "אל־על" תוצרת חקלאית. ביבוא עוסקת ק.א.ל במשך כל השנה.

מחזור הכספים של החברה בשנת 1986 היה 25 מיליון דולר, מציין צפריר נלקן, מנכ"ל החברה. ההכנסות מהטסת תוצרת חקלאית 15 מיליון דולר, ומטענים החוזרים 10 מיליון דולר. סכום זה גבוה במקצת מסיכומי 1985. לגבי המצב החזוי ב־1987, מסרב נלקן לדבר. הוא כמובן מצפה לשיפור לעומת 1986.

חברת ק.א.ל מפעילה בעונת היצוא החקלאי, דצמבר־מאי, מטוס ג'מבו 747 אחד חכור מחברת "אל־על". דמי החכירה הקבועים הם 370 אלף דולר לחודש. נוסף על סכום זה יש הוצאות משתנות קבועות, כגון דלק, טעינה ופריקה של המטוס, שכר וכיו"ב. בעונת היצוא החקלאי יוצאת כל יום טיסה בקו הקבוע נתב"ג־קלן. מקלן שבגרמניה יוצאות הטיסות עם מטען חוזר לארץ. העובדה שמטוסי ק.א.ל הם תמיד עמוסים היא הנותנת, מרגיש צימרמן. לדבריו, ק.א.ל יכולה להוזיל את עלות הטסת התוצרת החקלאית, וכחברה השייכת לחקלאים היא מחזירה כספים ל"אגרסקו", המזכה את ספקי התוצרת החקלאית ליצוא.

בבעלות החקלאים

ק.א.ל נמצאת בבעלות מספר ארגונים: 56 אחוז בידי "ניר שיתופית", 18 אחוז של מועצת הפרחים, 18 אחוז של מועצת הפירות ו־8 אחוז בידי מועצת הירקות. חברת "אגרסקו" היא הלקוח הראשי ועל חברות אחרות הרוצות להטיס תוצרת חקלאית לחו"ל לנהל מו"מ עם "אגרסקו".

צימרמן מציין, כי לחברה יש עניין רב במטענים חוזרים. מחלקת השיווק עסוקה בנושא זה, שלמעשה קובע את מחיר ההובלה לחו"ל של התוצרת החקלאית. לק.א.ל יש לקוחות קבועים, המייבאים באמצעותה מכל רחבי אירופה. לצורך ריכוז המטענים החוזרים בקלן יש לחברה חוזים וקשרים עם חברות תחבורה אירופיות, המובילות מטענים ממספר, צרפת, איטליה, בריטניה ומדינות סקנדינביה לנמל האוויר של קלן, משם מטיסה ק.א.ל את המטענים החוזרים. המטענים החוזרים כוללים ציוד תעשייתי, מכוניות, חלקי חילוף, טלוויזיות. כמעט כל המבקשים, אומר צימרמן, ולדבריו כשם שאי־אפשר לעסוק ביבוא רק באותם חודשים בהם החברה "שבויה" ביצוא החקלאי, כן אי־אפשר לומר ללקוחות כי היבוא יהיה סלקטיבי. מכל מקום, ק.א.ל עושה הכל כדי שהמטוסים החוזרים יהיו מלאים.

לדברי יצחק דינוביץ, ראש אגף המבצעים, תוך עיסוק ביצוא תוצרת חקלאית, ויבוא מטען חוזר, הגיעה החברה להישגים גדולים בניצול שטח המטוס. יש הוראות ברורות בקשר [illegible] הנשיאה של המטוס, ולגבי חלוקה [illegible] יחידת שטח במטוס — מטעני [illegible] להיות מרחקים קבועים בין [illegible] העמוסים. את המרחקים אפשר [illegible] שונות, כך שהבטיחות נשמרת [illegible] עד למקסימום. דינוביץ מציין [illegible] ניצול שטח המטוס הגיעו בק.א.ל [illegible] שחברות אחרות לומדות אותם [illegible] הטסת מכוניות כמו גם [illegible] מצב, שהחברה נאלצה לעסוק [illegible] של נושאי התחבורה האווירית [illegible] להמשיך ולשמור על [illegible] במשך עשר שנות פעילות.

צימרמן מזכיר, כי לפני עשר שנים, ב־1976, החלה ק.א.ל בהטסת תוצרת [illegible] דרשה "אל־על" 1,000 דולר לשעה [illegible] 1986 משלמת "אגרסקו" 500 דולר [illegible] "אל־על", כאשר היא מטיסה תוצרת [illegible] בעונת הקיץ, וגם חברות תעופה [illegible] המטיסות תוצרת חקלאית לפי [illegible] "אגרסקו", עובדות לפי התעריף [illegible] בק.א.ל.

המנכ"ל צפריר נקשלן מדגיש [illegible] אינה מטיסה תוצרת חקלאית [illegible] משלוחים אלה מבצעת "אל־על" [illegible] הממשלה.

חיים מ[illegible]

המכון למחקר כלכלי בהסתדרות:

תוכנית נסים — עול חברתי

הרפורמה המוצעת על־ידי האוצר מבוססת על הרחבת בסיס ההכנסה החייבת במס מחד, ועל הורדת השיעורים מאידך. על מנת להרחיב את בסיס ההכנסה החייבת במס יבוטלו כל הפטורים, הזיכויים וההנחות ממס, וייכללו בבסיס ההכנסה.

יבוטלו: כל נקודות הזיכוי (לתושב, לנסיעות, לאשה עובדת בגין ילדים), לעיירות פיתוח, לחיילים משוחררים, לעולים, לסטודנטים, והזיכוי והניכוי בגין הוצאות רפואיות. כן יבוטלו הנחות שונות, כגון שיעורי מס מופחתים על עבודה במשמרות, פטור ממס על ארוחות מסובסדות וכו'.

יחוייבו במס, וייכללו במסגרת ההכנסה החייבת של הפרט: קיצבאות הילדים, כולל קיצבאות ליוצאי צבא, לקיצבאות הזיקנה השאירים והנכות, הפרשות המעביד לקרן השתלמות. במקביל יבוטלו גם הניכויים והזיכויים הניתנים לעובד על תשלומיו לקופות־גמל.

בתמורה לביטול כל מסכת הפטורים והרחבת הבסיס מוצעת מדרגת מס ראשונה עם שיעור של 0%, עד רמת הכנסה גבוהה יותר נוסף המס הקיים כיום במערכת.

רפורמה פוגעת בעובדים

מהלוח דלהלן ניתן לראות כי הצעת הרפורמה, במתכונתה הנוכחית, על־פי מדרגות המס שנמסרו ע"י האוצר, הינה רגרסיבית ופוגעת במפרנסים בעלי רמות הכנסה נמוכות ובינוניות, ומיטיבה עם בעלי ההכנסות הגבוהות. במיוחד פוגעת ההצעה באימהות עובדות.

ההצעה נבדקה לגבי שלושה סוגי מפרנסים, כולם נשואים עם 3 ילדים: עובד נשוי שאשתו אינה עובדת, עובד (גבר) נשוי שאשתו עובדת, ואם עובדת. כדוגמה זו לא הובאו בחשבון שינויים מוצעים במערכת המס, העשויים אף להחמיר את הפגיעה באותן משפחות, כגון עובדים בעיירות פיתוח, עובדים במשמרות, עובדים המוסיפים לעבודה, חיילים משוחררים וכו'.

לצורך הבדיקה נוקפו הכנסות ש[illegible] לאחר הרפורמה יחוייבו במס. נוק[illegible] מסויים בגין הכנסות וקופות גמל [illegible] ארוחות, מתנות, משמרות (100 ש[illegible] רמות ההכנסה). כן נוקף סכום בגין [illegible] המעביד לקרן השתלמות. בלוח [illegible] אחוזי השינוי בהכנסה נטו בין ה[illegible] למצב לאחר הרפורמה ברמות ה[illegible] השונות.

שיעור השינוי בהכנסה נטו על־פי הצעת האוצר
(למפרנסים נשואים עם שלושה ילדים)

רמת השכר* ברוטו לחודש	נשוי שאשתו אינה עובדת	נשוי אשה עובדת	אם עובדת
600	−1.93	−3.46	0.0
800	−1.67	−1.68	−2.89
1,000	−1.06	−1.05	−5.03
1,500	−1.53	−1.54	−3.35
2,000	−2.87	−2.91	−3.47
3,000	−2.42	−2.44	−2.86
4,000	+1.31	+1.35	+1.26
5,000	+5.11	+5.19	+4.89
8,000	+12.44	+12.56	+12.48
10,000	+15.51	+15.64	+15.59
12,000	+17.75	+17.87	+17.85
14,000	+19.45	+19.57	+19.56
16,000	+20.79	+20.90	+20.90

* רמת השכר ברוטו הינה בהתאם להגדרות המצב הקיים ללא זקיפות לפי תום דצמבר 1986.

מודעה בריח טבק

בסוף חודש דצמבר התפרסמה בעיתונות מודעה, בשם ארבע מועצות פועלים ובשם ההסתדרות הכללית, המקבלת בחמימות את שובו של מנכ"ל "דובק", זרח גהל, אשר עניינו המשפטי עדיין לא הסתיים, "לעבודה מלאה".

המודעה הבלתי צנועה והלא־מתמיהה היא, לדברי דובר ההסתדרות שמואל סולר, "סקנדאל שאסור לעבור עליו לסדר היום". הדובר לא ידע על כך, ומישהו החליט, בשמו ובשם ההסתדרות, להקביל את פני גהל בברכות שלוחות.

ביום ראשון האחרון קיימה הוועדה המרכזת דיון במסקנות ועדה מיוחדת שבדקה את האירועים במפעל החדרתי "אליאנס". מנכ"ל "כור", ישעיהו גביש, אשר נטל חלק בדיון, הצביע על אותה מודעה ושאל האם אין בכך איפה ואיפה, והיכן הם אותם מזכירי מועצות פועלים כאשר מוטחים כלפי המשק דברי שיטנה ונאצה.

חברת העובדים עומדת כמעט בקביעות תחת אש צולבת פוליטית ועיתונאית, וכל אירוע נבחן בזכוכית מגדלת. שורה ארוכה של אירועים עברו על חברת העובדים בחודשים האחרונים ויהיה קשה למצוא, ולו גם מודעת תמיכה אחת של איזה שהוא מזכיר מועצת פועלים. על דרך השלילה מצביעה מודעה זאת על הקרע השורר בין שני זרועות מרכזיות של ההסתדרות, משק העובדים ומועצות הפועלים.

ומאותו מאקרו ניתן להגיע למיקרו: מזכיר מועצת פועלי לוד, דוד מרציאנו, קובע חד־משמעית כי הדבר לא נעשה בידיעתו או בידיעת המזכירות. "אין לנו בכלל כסף למודעות כאלה", אומר מארציאנו. גם מזכיר מועצת פועלי חיפה, משה ורטמן, לא ידע ולא שמע. "ואם זה נכון, אז כנראה הנהלת דובק עומדת מאחורי המעשה והדבר הוא בגדר אחיזת עיניים".

מי שילם עבור המודעה

איש האירגון המקצועי במועצת פועלי לוד, יוסף פלומי, ידע גם ידע על עניין המודעה, אשר פירסומה נבע לדבריו מהסיבה החגיגית: היינו שמחים ועליזים שהיהודי הזה חזר לעבודה". לשאלה מי מימן את המודעה, הוא משיב: "זה חסוי. לא אענה על כך".

למזכיר מועצת פועלי בני־ברק, דוד

למר זרח גהל — מנכ"ל דובק

זכות, סיפור אחר לגמרי: "כל מועצות הפועלים החתומות על המודעה ידעו על כך. הדבר נעשה לפי בקשת ועד העובדים. זהו דבר רגיש ביותר ולא כדאי להרחיב עליו את הדיבור".

בתחום שיפוטן של ארבע מועצות פועלים אלה נמצאים מפעלי "דובק". בלוד ובבני־ברק הגדולים יותר [illegible] מפעל אריזה קטן יחסית.

המודעה התפרסמה ביום שישי [illegible] בדצמבר. יו"ר האגף לארגון ולמ[illegible] פועלים, גדעון בן־ישראל, ידע [illegible] אודותיה רק ביום ראשון האחרון [illegible] בינואר. ביום שני הוא הבטיח לבדוק [illegible] העניין וביום שלישי ביקש עוד [illegible] כדי למצות את הבדיקה עם המ[illegible] הנוגעים בדבר. "אני כמעט בטוח ש[illegible] לא נעשה דרכנו", דברי בן־ישראל.

פלומי מלוד קושר את המודעה ל[illegible] המפעלי שנחתם בין ההנהלה ל[illegible] העובדים, "והצלחתי לעשות את מה [illegible] הצליחו לעשות הגדולים. יש לנו [illegible] ולו) יחסים אישיים, והוא באמת [illegible] כיברת דרך לקראת העובדים ומועצ[illegible] הפועלים כאשר כל ההסכמים משך [illegible] מוקפאים", אומר פלומי. הוועד [illegible] הסיום המוצלח של המשא־ומתן, [illegible] פלומי בספר הזהב.

למועצת פועלי חיפה יש עצמ[illegible] תקציבית, אם כי המקור הוא באגף [illegible] למועצות פועלים. שלוש [illegible] מתוקצבות על־ידי אותו אגף, [illegible] המזכיר המקומי צריך אישור על [illegible] ועל כל צ'ק. לדברי מארציאנו, [illegible] מתכוון לעבור על כך בשקט [illegible] מתכוון לפנות ליועץ המשפטי [illegible] המועצה, ובן־ישראל יצטרך לבדוק [illegible] קורה שבשם ההסתדרות ומתח [illegible] משטים האחר בשני כדי לטהר את [illegible]

אבשלום קווה

מזווית אחרת

איך להבריא את תקציב הבריאות

הדיונים על התכנית הכלכלית עתידים ככל הנראה להימשך עוד זמן רב, ולא ברור אם יניבו תוצאות כלשהן. רק דבר אחד ברור: תקציב המדינה לא יהיה קיצוץ והממשלה שוב תסתתר, כמו ביולי 1985, מאחורי מסך של מיסים שיוצגו בקיצוצים. זהו, איפוא, הזמן להעמיק שוב כי בתקציב יש לקצץ, אבל אין לעשות זאת ללא דיון מעמיק במערכות שאת תקציביהן מקצצים. הגישה המאפשרת, למשל, לפרופ' רזין להציע בדוגמה ראשונה לקיצוץ תקציב הביטחון את פינוי הקריה בתל־אביב ממחנה מטכ"ל ("על המשמר",

מאת ד"ר יקיר פלסנר

מוסף כלכלי שנתי 1986), פשוט איננה רצינית. דיון אמיתי צריך להתנהל לאורך הקווים שהיתוו את מאמרו של צבי טימור ("אפשר להאט את המירוץ", "על המשמר", 31.12.86). רק מי שמגיע למסקנה כי ישראל יכולה להרשות לעצמה הוצאות בטחוניות נמוכות יותר, או השקעות בטחוניות מצומצמות, רשאי להציע קיצוץ בתקציב הביטחון. הטענה שאפשר לקצץ בתקציב בלא להקטין את רמת הביטחון, היא תולדה של בורות או בריחה מן הבעיה. וגם הנימוק שמערכת הביטחון "גדולה על המדינה", אף שהוא קובע עובדה נכונה, אינו יכול להוות עילה יחידה לקיצוץ — שכן גם אם תיושר מערכת הביטחון לפי דרישת הקיצוץ הקיצונית ביותר, עדיין יישאר נטל הביטחון גדול מכל המוכר בעולם החופשי.

ברוח הדברים האלה יש לבחון כל תקציב, ובמיוחד את התקציבים הגדולים, שתקציב הבריאות הוא אחד מהם. כדי להציע הצעות מפורטות ביחס לתקציב הבריאות יש להכיר את מערכת הבריאות באופן אינטימי, ומטבע הדברים רק מי שכל עיסוקו בבריאות הציבורית רכש היכרות כזאת. אבל לפני שמגיעים להצעות קיצוץ מפורטות, יש ליצור מסגרת עקרונית. מסגרת כזאת צריכה לענות, למועד, על שתי שאלות: הראשונה מהי מטרתה של מערכת בריאות מתופעלת ע"י המדינה או מסובסדת על־ידה. והשנייה — כאיזו מסגרת ארגונית ומוסדית רצוי לחתור למטרות המוצהרות. בראשונה משאלות אלה, ובהשלכותיה, עוסקת רשימה זו.

התועלת הפרטית והתועלת הציבורית

מטרתה של מערכת הבריאות, כך נטען לעתים קרובות, היא לספק שירותים רפואיים חינם לכל דורש. המסגרת המושגית המאפשרת הצהרה כזאת אינה קיימת. הייצור, כל ייצור, אינו יכול להיות מטרה כשלעצמו. לפיכך, נניח כי המטרה היא רווחת האדם, וכי שירות רפואי תורם לרווחה. אילו דובר בשירות אחר, תספורת לדוגמה, גם אז ניתן היה להניח בוודאות שזו תורמת לרווחת האדם, אפילו הוא שייך לדור ה"היפיס". אבל אין שירותי תספורת מהווים נושא להתעניינות ציבורית. יש איפוא משהו מיוחד בשירותי בריאות. מהו?

מדובר בשני היבטים. האחד הוא ציבורי קלאסי: כדאי לחברה לסבסד את ריפויו של אדם, מפני שהתועלת הנובעת מכך לחברה גדולה מתועלתו הפרטית של המתרפא. שכן אם לא יתרפא, הוא עלול להדביק אנשים אחרים. לו אין מכך נזק, ולכן לא יביא בחשבון את הנזק הכרוך בהדבקה כאשר יחליט כמה כדאי לו להוציא על רופא ותרופות. לחברה כדאי להוזיל לו את שירותי הרפואה והתרופות, כדי לעודדו לצרוך אותם, וע"י כך להקטין את הסיכוי שאחרים יודבקו במחלה. לעניין זה ברור שמדובר במחלות מידבקות בלבד. שבר ברגל, למשל, אינו נכלל בקטגוריה הזאת. מכאן נובע, שגם לתועלת החברתית מסבסוד יש גבול.

בלתי צפוי, ויקר

הסיבה השנייה להתעניינות הציבורית ברפואה היא, שלעתים בני־אדם אינם חופשיים לבחור אם יזדקקו לרופאים ולתרופות אם לאו. אך אפילו קביעה זו עדיין אינה מצדיקה מעורבות ציבורית. שהרי גם בלי לשתות מים אי־אפשר להתקיים ובכל זאת, אפילו בישראל אין מי השתייה בעיים מסובסדים. כלומר, דרושה נוכחות גורם נוסף להצדקת המעורבות הציבורית. גורם זה הוא עלות השירות. בני־אדם נקלעים לעתים למצבים שמהם אין מוצא ללא הזדקקות לשירותי רפואה ותרופות יקרים במידה כזאת, שאם הפרט ייאלץ לממנם בכוחות עצמו עשויה רמת חייו להיפגע באופן משמעותי. מלות המפתח כאן הן "לעתים" "יקרים".

המשפט האחרון מספק קריטריון בסיסי לשירותי רפואה ציבוריים ולסיבסוד הרפואה בכלל. קודם כל משתמע מן הנאמר, שיש מצבים בהם יש לאנשים בחירה. למשל, אפשר להשתעל בבוקר מבלי לרוץ מיד לרופא. מחר, השעול עשוי לחלוף מעצמו ומאידך, יתכן שאין בידי הרופא להושיע. אך אם הביקור אצל הרופא הוא חינם, יימצאו אנשים רבים שבלי לחשוב פעמיים ירהרו אל הרופא. ואם התרופות הן חינם, ירשום הרופא תרופה רק כדי להיפטר מפציינט נודניק. ואם הפציינט היפוכונדר אמיתי, אולי אף ישלחנו הרופא לחדר מיון, שהרי גם זה חינם.

מסקנה ראשונה: יש לגבות תשלום תמורת ביקור אצל רופא. אך את המסקנה יש לסייג: יש אנשים הזקוקים באמת ובתמים לביקורים תכופים אצל רופאים. לפיכך יש לקבוע, כי תשלומים תמורת ביקור אצל רופא יוגבלו בסכום שנתי כלשהו. אם נרצה להיות באמת פרוגרסיביים, נקבע שסה"כ התשלומים מסוג זה לא יעברו אחוז מסויים מן ההכנסה השנתית (ניתן לקביעה על־פי תשלומי מס הכנסה; מקבלי קיצבאות יהיו פטורים לגמרי מתשלום). לשאינם אניני־טעם אפשר להציע תיקרה אבסולוטית בשקלים. תוצאתו של תשלום כזה מובטחת מראש: הביקוש לשירותי רופאים יקטן, ואז ניתן יהיה לא רק לקצץ בתקציב הרפואה אלא גם בתקציב בתי הספר לרפואה ובתקציבי בתי החולים. מה שאסור לעשות בשום אופן הוא, גם להטיל תשלום וגם להעסיק אותו מספר הרופאים. זהו מירשם לבזבוז אמיתי.

כל הנימוקים התקפים לגבי ביקורים אצל רופאים שרירים גם ביחס לתרופות, וגם כאן אפשר לנקוט את אותם הסדרים. היגיון זה ניתן להכללה כדלקמן: אחת המטרות העיקריות של המעורבות הציבורית ברפואה היא למנוע מצב שבו הנזקקים האמיתיים לשירותי הרפואה ייפגעו כלכלית מחמת נזקקות זו. אם הכלל הזה מקובל, כי אז ניתן להכיל הסדרי תשלום מוגבלים תמורת שירותים רפואיים בכלל, ולאו דווקא רק תמורת ביקורים אצל רופא ותמורת תרופות. ההגבלה תחול או על כלל התשלומים בגין הוצאות רפואיות. כלומר, ייקבע שפרט לא ישא בתשלומים רפואיים העולים, לדוגמה, על עשרה אחוזים מהכנסתו. הסדר כזה, אגב, יש לכלול גם רפואת שיניים. מדוע זו שונה מרפואה אחרת, לא ברור כלל ועיקר. החשד הוא, שרפואה זו הוצאה אל מחוץ לגדר לא משום שלא תגיירה כהלכה, אלא מפני שהיא יקרה מאד. אבל מנימוק כזה אפשר להוציא מכלל מסגרת הביטוח הרפואי גם פריטים אחרים שלא נעים להרבות בדיבור עליהם, ושאף הם עולים הון תועפות. יישומו של שינוי מיבנה כזה המוצע יאפשר לא רק את קיצוץ ההוצאה הציבורית לבריאות, אלא גם סילוק תופעות שליליות נלוות למערכת הנוכחית. קודם כל, ייפסק הבזבוז המשווע של תרופות. כמה בזבוז כזה יש, יכול הקורא להיווכח בכך שיפתח את המקרר במטבחו ואת ארון התרופות שלו ויעריך את שווי התרופות המאוחסנות שם.

תופעה נוספת שאפשר לחסל במסגרת השינוי המוצע היא זו הקרויה "רפואה שחורה". יש לאפשר לבעלי הכנסות גבוהות לשלם בעצמם בעד טיפול רפואי מועדף, אם ירצו בכך. זה גם צודק וגם מועיל. קשה להבין מדוע זה בסדר שבעל הכנסה גבוהה יסע במכונית יקרה מזו בה נוסע בעל הכנסה נמוכה יותר, אבל לא בסדר שבעל ההכנסה הגבוהה ישלם סכום־עתק בעד שירותי רפואה. והרי תשלום כזה דווקא מאפשר לבעל ההכנסה הנמוכה יותר לשלם פחות וגם חוסך בהוצאות המדינה.

נקל להיווכח שהסדר כזה אינו סותר את מטרותיה של המערכת הרפואית הציבורית כפי שנוסחו לעיל. על מי שמתנגד להסדר כזה מוטל להציע ניסוח חלופי של המטרות.

גלגלי הבורסה

עודף ביקוש במניות ההסדר

אתמול היתה מגמת עליה במניות ההסדר ועודף הביקוש להן הגיע ל־900 אלף ש"ח. במניות החופשיות היתה מגמת שערים מעורבת, כתוצאה מביקושים למניות סלקטיביות ומימוש רווחים בחלק אחר מהן.

השינוי שחל לטובת מניות ההסדר מוסבר, בין היתר, בהשפעת הידיעות על התערבות הבנק המרכזי המערב־גרמני לטובת הדולר בשוקי המטבעות הבין־לאומיים.

בשוק איגרות החוב היה איזון בין 3 מיליוני ש"ח ביקושים לבין 3 מיליוני ש"ח היצעים בצמודות למדד, ונוצר מעין שיווי משקל בין מיליון ש"ח ביקושים לבין מליון ש"ח היצעים בצמודות לדולר.

הציבור השקיע אתמול 2.5 מיליון ש"ח בקרנות הנאמנות, מזה 1.5 מיליון ש"ח בקרנות המתמחות במניות.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.19% מ־1.5048 ל־1.5084 ש"ח, ושער הדולר היציג עלה ב־0.16%, מ־1.4779 ל־1.4803 ש"ח.

דולר נוספים עלה ל־1.7535 ש"ח. הדולר המסחרי הוסיף לנוע בין 1.51 ל־1.525 ש"ח.

בנק ישראל יציע מחר לציבור שתי הנפקות נוספות של איגרות־חוב צמודות למדד בערך נקוב כולל של 30 מיליון ש"ח, מזה 20 מיליון ש"ח מסוג "שגיא" לשש שנים במחיר מינימום של 89% מערכן הנקוב ו־10 מיליון ש"ח מסוג "גליל" לעשר שנים במחיר מינימום של 83% מע"נ.

במניות ההסדר עלו (ב־%): פועלים ש' — 0.6; כליל — 0.9; מימון סחר 1 — 2.8. לעומתן ירדו: אי.די.בי רג' — 0.2; אי.די.בי ב' — 0.1; מזרחי ש' — 0.2. תשואותיהן הכנותיות נעו בין 14.91% (בל"ל) ל־15.51% (אי.די.בי רג'). הפועלים ש' — 15.01%, המזרחי ש' — 15.39, דיסקונט א' — 15.11%. הביקוש ההתחלתי למניות ההסדר הסתכם ב־1,350 אלף ש"ח וההיצע ההתחלתי בהן ב־450 אלף ש"ח.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלה: פי.בי — 0.6; הבינלאומי — 1.3. לעומתן ירדו אוה"ה — 0.5; הספנות 0.1 — 5.7; הספנות 0.5 — 3.0; כללי מ"ר 1 — 0.5.

במניות החופשיות בלטה הירידה ב־18.4% במניות "תרו". דרוקר זכ' 1 ירדו ב־10.1% ועסור 5 ירדו ב־10.0 אחוזים. ב־10% עלו: פיתוח תעשיה, חקלאות מבכ', דשנים 1.

בשוק איגרות החוב נרשמו התנודות הגדולות ביותר בצמודות למדד. בסוג "שגיא" נעו השערים בין 1.0 (—) ועד 0.4; ב"גליל 3%" מ־0.7 (—) ל־3.1; "גליל 4.25%" מ־3.0 (—) ל־2.0; "הצמדה 80%" מ־0.6 — ל־2.0; "בריבית כפולה" מ־2.8 — ל־3.1. התנודות בצמודות למט"ח הוגדרו כגדולות יחסית. המחזור בשוק האג"ח הסתכם ב־5.7 מיליון ש"ח.

במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.63% ל־1.67% והתשואות השנתיות בין 21.30% ל־22.00%, תוך מחזור של כ־20 מיליון ש"ח, מזה כ־6.6 מיליון ש"ח, בשלוש הסדרות החדשות שבנק ישראל הציע אתמול, בערך נקוב כולל של 100 מיליון ש"ח.

הבורסה: על מנת לסייע לציבור המשקיעים בבואו לקבל החלטות השקעה בני"ע, החלה הבורסה לפרסם בגליון השערים היומי מדדים נוספים המתייחסים לתשואה היומית של ניירות הערך הנסחרים בבורסה.

"דובק" הודיעה לבורסה, שנוכח העובדה שמתנהלות חקירות נגדה וחלק ממנהליה ולאור העובדה שבעלי מניותיה באים בשאלות לגבי דרך תפקודה של החברה בתקופת החקירה, החליטה החברה למנות את יעקב מאכט כאיש־קשר שישמש לבעלי המניות בשאלות עסקי החברה. על איש הקשר, ועל מי שיקבל מידע ממנו, תחול חובת סודיות לגבי כל סודות החברה. תוקף המינוי עד להחלטה אחרת של החברה.

"לנדקו — רובינשטיין השקעות" חתמה על הסכם על מכירת חלקה 60 בגוש 3946 לנכסי אזורים ורוגובין (1971) תמורת סכום כולל של 1,150,000 דולר ובתוספת מע"מ. הערך המתואם של נכס זה, ליום 31.3.86, הינו בסך של 750 אלף ש"ח. החברה לא תשלם מס על רווח ההון שיווצר לה כתוצאה ממכירה זו, מאחר שרווח זה יקוזז מהפסדים בשנים קודמות.

אלחנן הורוביץ

מבזקים כלכליים

● הפדיון הכללי של יריד התעשייה הקיבוצית השביעי, שהסתיים בסוף השבוע שעבר, הגיע ל־1.8 מיליון דולר — הרבה מעבר למשוער. הפדיון כולל מכירות ועסקות שנערכו במזומנים ביריד עצמו, וכן הזמנות ועסקות שנחתמו במשך ששת ימי האירוע עם סוחרים, קניינים וסיטונאים מהארץ ומחו"ל. ביריד התעשייה השתתפו 100 מפעלי תעשייה קיבוציים ואזוריים, וענפים קיבוציים שונים שאינם ענפים חקלאיים.

● שיא הביקוש לחשמל עלה בסוף 1986 על 2800 מגוואט ליום. שיא חדש זה, הגבוה מעל כל הצפוי, חל בשעות הערב המוקדמות בגלל הקור העז. שיא הביקוש הקודם שנרשם היה 2740 מגוואט, בשבוע הראשון של דצמבר.

● בנק הפועלים מפעיל הסדר אשראי מיוחד לחנויות ולבתי עסק, המאפשר לקבל אשראי כנגד שוברי תשלום של חברת "ישראכרט". במסגרת ההסדר החדש, בתי עסק המכבדים כרטיס "ישראכרט" יוכלו לקבל מימון ביניים לתקופה שבין יום העברת שוברי התשלום לחברת "ישראכרט" ועד למועד זיכוי חשבונו של הספק על־ידי החברה, במסגרת ההתחשבנות הרגילה עם החברה. הריבית החלה על הסדר האשראי האמור היא בשיעור ריבית "פריים" פלוס 1.75% (וריבית של 40% לשנה) והיא נגבית מראש עם מתן האשראי. הכסף אינו נדרש לשיהם לבנק עלות גבייה נוספת של אשראי זה.

● קיבוץ גניגר בעמק יזרעאל החליט באחרונה לפתח, במקביל למפעל הפלסטיקה, גם תעשיית נייר וקרטון. המפעל השקיע לפני שנים אחדות חצי מיליון דולר ברכישת מפעל "אמיקו" לייצור סלילי קרטון ספירליים למטרות שונות, ועתה הוא מרחיב את מעגל הייצור וכיוונון את מוצריו.

● במשק מורגש שלב מעבר של מימון האשראי הצרכני אל הבנקים. בעוד שבעבר היה התהליך הפוך — סבור גדעון להב, מנכ"ל בנק דיסקונט. לדבריו, התופעה של העברת נושא המימון מיצרנים וספקים אל הבנקים היא תהליך חיובי. שכן כאשר הבנקים מטפלים באשראי, זה טוב לכולם ומשחרר גורמים אחרים מטיפול בכך.

העורך הכלכלי: צבי טימור

טור החדשות

שנקר יפנה לבג"ץ בדרישה למנות חוקר בפרשיות בל"ל

אם רשם החברות במשרד האוצר לא יפעיל שיקול דעתו בפרשות בל"ל, כמתחייב מהחוק, לא תיוותר בידי הברירה אלא לפנות לבג"ץ שיבחן מינוי חוקר לבירור העבירות על החוק שנעשו על ידי ראשי בל"ל בבנק ובחברות הבנות — כותב רואה החשבון שמחה במכתב ששיגר בסוף דצמבר לסגן רשם החברות, עו"ד פ. ארקוס.

שנקר, רואה־חשבון שעבד שנים רבות בבל"ל, הקדיש עצמו, לאחר שפרש מהבנק, למאבק נגד מה שהוא מכנה "השחיתות והעבירות על החוק" שהפכו לנורמה על־ידי ראשי הבנק. ב־14 באוקטובר 1986 שיגר מכתב לרשם החברות, י. גלוכוס, בו מנה את 11 פשעי בל"ל. על מכתבו זה נענה כי רשם החברות אינו יכול לטפל בנושא והוא היפנה את שנקר אל שר האוצר, או לחילופין לגיוס תמיכה בקרב בעלי המניות. שנקר מעיר לעו"ד פנחס ארקוס, שהיה חתום על התשובה, כי 70 אחוז מהמניות מוחזקות בידי אוצר ההתיישבות היהודית, שהיא בבעלות ההסתדרות הציונית, ו־30 אחוז בידי הציבור.

לדברי שנקר, המחוקק קבע כי לרשם החברות, או ליועץ המשפטי לממשלה, הזכות למנות חוקר בבנק. משלא נענה, הוא שוקל פנייה לבג"ץ.

חיים מרגלית

בנק הפועלים:

"דיור" נרכשת במחיר סביר

התמורה עבור רכישת חברת "דיור" ל"סולל־בונה" עומדת בכל הקריטריונים של שמאים ותואמת גם להערכת כלכלנים. היא היתה עיסקה טובה — אמר אתמול הממונה על האשראי בבנק הפועלים, ריצ'רד ערמון, בפגישה עם כתבים.

בידי חברת "דיור" קרקעות בשווי של 50 מיליון דולר ופרוייקטים בתהליך בנייה. המחיר נקבע על סמך הערכת הערך הנוכחי של שווי הקרקעות, על בסיס ריאלי ויכולת מימוש. הערכות אחרות אף הגיעו לסכום של 100 מיליון דולר.

לדברי ערמון, הקשיים בהם נתקל "סולל בונה" במימוש הנכסים לא נבעו משווי הנכסים אלא מכך שהקונים הפוטנציאליים ניסו לנצל את העובדה שהחברה נתונה במצב של לחץ, והציעו מחירים נמוכים יותר מהשווי הריאלי של הנכסים. לכן כל מי שמעלה טענה כאילו הבנק רכש את "דיור" במחיר מוגזם אין לו מושג על מה הוא מדבר, או שהטענה נובעת ממניעים שלא ממין העניין, אמר ערמון.

הפנסיה הגרמנית תמומן באשראי

הסכם המעמיד קווי אשראי ראשוניים של 175 מיליון מרקים גרמניים לישראלים, כדי שיוכלו לממש את זכותם לקבל "פנסיה גרמנית", על־פי התנאים שנקבעו בעת ההרשמה ביוני 1983, נחתם בשבוע שעבר במונטריאול שבקנדה בין בנק השקעות קנדי לבין הארגון למימוש האמנה על ביטחון סוציאלי ישראל־מערב גרמניה). זהו הסכם בלעדי וראשון בסוגו, שיאפשר מעתה לעשרות אלפי ישראלים ליהנות מפנסיה מגרמניה ללא כל השקעה עצמית ומבלי שיקחו על עצמם כל התחייבות כספית בהווה או בעתיד.

מנכ"ל הארגון למימוש האמנה, אהרון צוקר, מסר כי גל הפרסומים האחרון לגבי ביטוח המשכיליים בגרמניה הביא להתעניינות מחודשת מצד אלפים שנרשמו ביוני 1983 ל"פנסיה הגרמנית", אולם מסיבות שונות הפסיקו את הטיפול, או שלא עשו פעולה כלשהי פרט לעצם ההרשמה. מרבית הנרשמים הפסיקו את הליכי הטיפול, הכרוכה אותם באפשרות ליהנות מפנסיה מגרמניה, בעיקר מאחר שלא יכלו או לא רצו להשקיע מכספם לרכישת זכויות פנסיה רטרואקטיביות, או שלא נכללו בהיתר בנק ישראל המאפשר העברת כספים לחו"ל למטרה זו.

כל השקעה וכאישור בנק ישראל ומשרד האוצר. על־פי ההיתר שהוציא בנק ישראל, יכול כיום כל נרשם להשקיע בתוכנית הפנסיה, ובתנאי שהשקעתו תמומן באשראי ממקורות בחו"ל. למימוש אופציה זו התקשר הארגון עם בנקים ומוסדות פיננסיים בחו"ל, שהתחייבו להעמיד את האשראי הזה במארקים גרמניים, בריבית קבועה של 10% בשנה ולתקופות ארוכות ביותר ולמעלה מ־20 שנה. במקביל, התקשר הארגון במערכת חוזי ביטוח עם חברות ביטוח וביטוח־משנה בישראל ובחו"ל ובאישור מיוחד של בנק ישראל, אשר יבטיחו את פרעון ההלוואה במקרה של פטירת מקבל הפנסיה וישחררו את משפחתו מכל התחייבות. במקרה של היוותרות אלמנה או אלמן, תובטח אוטומטית קיצבת שאירים בסכום כפול מהקיצבה החופשית שקיבל המבוטח בחייו.

על־פי תחשיבים של כלכלני הארגון למימוש האמנה לביטחון סוציאלי בין ישראל למערב־גרמניה, יוכלו מרבית הזכאים ליהנות מפנסיה נטו של כ־400־200 מארק לחודש ומבוגרים בסוציים של זכאים בעלי השכלה גבוהה, סכומים גבוהים עוד יותר, אם ייעזרו באשראי שיעמיד הארגון לרשותם, ללא כל השקעה וללא כל סיכון — זאת לאחר קיזוז החזר ההלוואה, הריבית עליה, פרמיות הביטוח וכל הוצאות הטיפול מהפנסיה המלאה שישלם הביטוח הלאומי הגרמני. תשלומים אלה יוכלו הזכאים לקבל כבר מהחודשים הראשונים בסמוך להשקעה.

בעקבות טיפול של הארגון יכול כיום כל מי שנרשם לתוכנית ב־1983, ואשר קרוב לגיל הפנסיה ועד ארבע שנים מהיום, או שהוא כבר זכאי לפנסיה, ליהנות ממנה ללא

אופסימיזם מציאותי

מוחמד בכרי. דילמה

סרטו של גיל סרן במסגרת „מבט שני", הביא לנו מעין אנלוגיה מרתקת בין הצגת היחיד של מוחמד בכרי „האופסימיסט" על־פי ספרו של אמיל חביבי, לבין המציאות שחלק גדול מערביי ישראל חיים בה.

סרן התמקד במיוחד בכפר הולדתו של מוחמד בכרי, כפר בענה ובאביו, שהיה פעם חבר במפלגה הקומוניסטית, אך כדי להתקבל לעבודה הצטרף למפלגת העבודה.

אף כי בהצגה יש אלמנטים אלגוריים, הרי עיקרה נעוץ בדילמות האמיתיות של ערביי ישראל, אשר נאלצו להשלים עם תוצאות מלחמת העצמאות. האופסימיזם של הערבים, אותו צרוף של אופטימיות ופסימיות, קשורים בין היתר הן במצבם החברתי ונכחושתם כי טרם הגיעו למעמד של אזרחים שווי־זכויות במדינת ישראל, לפחות לא דה־פקטו, והן במעורבותם הלאומית והרגשית בסכסוך הישראלי־פלשתיני, שטרם מצא את פתרונו.

גיל סרן הצליח לשלב בצורה מאוזנת בין האירוע התיאטרלי של הצגת האופסימיסט — בערבית ובעברית על בימת התיאטרון — לבין הצגה מאלפת במציאות הערבית־ישראלית, דרך הכפר והמשפחה של השחקן מוחמד בכרי, אשר בניגוד לציפיות אביו, אשר רצה שיהיה רופא, בחר דווקא במשחק. איננו יודעים כמובן מה הפסידה הרפואה, אך התיאטרון והקולנוע הישראליים הרוויחו שחקן מוכשר ביותר.

ההשלמה וההתפשרות האופסימיסטית של האב אינה מקובלת על הבן הצעיר, ואין הוא רואה בה את דרכו שלו, שהיא יותר רדיקאלית ויותר קצרת־רוח.

להציל נפש אחת

השתלת מוח־העצמות היא אחת הדרכים, לעתים היחידה, הנותנת סיכוי חדש לחולי הלוקמיה להבריא. גם כאשר נעשית השתלה כזו, אין היא תמיד מבטיחה הצלחה, אך זה סיכוי גדול.

היכולת למצוא תורם מתאים קשה ומסובכת, ובדרך־כלל זה חייב להיות אח מצד שני ההורים הביולוגיים של החולה. יחד עם זה מסתבר, כי ניתן להתאים תורמים זרים — על־פי בדיקת הרקמות, אף כי הסיכוי הוא של אחד על מאה־אלף בערך.

בתוכנית „זה הזמן" רואיין ד"ר ברטכאור מבית־החולים הדסה, העורך השתלות של מוח העצמות, וכן קיבוצניקית צעירה שהתנדבה לסייע בהקמת בנק מידע על תורמים פוטנציאלים של מוח־העצמות. מסתבר, כי התורם אינו ניזוק, ולהוציא מעט כאבים ואי־נעימות זמנית בלבד, הוא מחזיר לעצמו כעבור תקופה קצרה את הכמות הקטנה יחסית של מוח־העצמות שתרם.

הסיפור העצוב של הצעירה, שאחיה חולה בסרטן הדם, וכבר אין לו אחים שיכולים לתרום לו מוח עצמות, והוא ממתין עד שיימצא תורם מתאים, כמו גם הדראמה, שהפכה לסיפור בינלאומי, של מיכאל שירמן, אשר נאלץ להזעיק את העולם כדי שיתירו

מיכאל שירמן. סיפור עצוב

לאחותו לעלות מברית־המועצות ולאפשר לה לתרום לו מוח־עצמות, כמו גם אותו סיפור אנושי מרגש על האשה האנגליה שבאה לארץ כדי לתרום ממוח־העצמות שלה לילד ישראלי, לאחר שנמצאה מתאימה לכך — כל אלה צריכים לחזק את המוטיבציה של אנשים רבים להתגבר על פחדים וחששות, ולהתנדב כתורמים פוטנציאליים, שהרי מה כל אלה לעומת האפשרות להציל אדם אחר.

לובה מספרת על בולוף

רם עברון אירח השבוע את רעייתו של השחקן יוסף בולוף, לובה קדישזון השוהה עתה בארץ. אף כי היא עצמה שחקנית, מיעטה רעייתו של בולוף לדבר על עצמה, אלא באותם קשרים בלתי־נמנעים כמו פגישתם הראשונה, נישואיהם ומסעותיהם, והקדישה את רוב דבריה לבעלה ולתיאור כשרונו הבימתי הגדול. דברים חמים מאוד, שהיו ספוגים בהרבה אהבה והערצה.

לובה קדישזון־בולוף זוכרת היטב לא רק פרטים מלפני כמעט שבעים שנה (והיא נראית נפלא בהתחשב בעובדה שגילה נע בסביבות השמונים), היא גם זוכרת בעל־פה קטעי ביקורות שנכתבו בשעתו על הופעותיו הבלתי־נשכחות של בעלה.

נדמה לי, שחלק גדול מהתענוג של השיחה עם לובה קדישזון־בולוף נגרע בגלל שהראיון התנהל באנגלית ולא ביידיש. אמנם האנגלית שלה טובה מאוד, אך לא זו הבעיה. מדוע לא להנחיל מעט נחת וקורת־רוח לצופים המבינים יידיש, ולתת להם הזדמנות לשמוע את השפה מפיה של שחקנית תיאטרון יידיש. אני משערת, כי רם עברון מרגיש נוח יותר באנגלית מאשר ביידיש, אם הוא בכלל יודע את השפה. מכל מקום זו היתה החמצה של תענוג בטוח בעבור צופים רבים.

התעלומה שמאחורי החומה

החומה הסינית אינה רק מושג ארכיטקטוני־גאוגרפי אלא אותו מחסום זרות ובורות שיש לרבים במערב בכל הקשור לתרבות ולחברה של המדינה הגדולה בעולם. אמנם בשנים האחרונות נפתחו יותר מאשר סדקים באותה חומה, שדרכם יכול היה המערב להציץ פנימה אל אחת הציביליזציות העתיקות ביותר, אשר עברה במאה שלנו כמה מהפכות. יחד עם זאת, סין היא עדיין עולם עלום ובלתי־מוכר לרבים.

בתוכנית „סוף ציטוט" התארחו השבוע שלוש סינולוגיות: פרופסור איירין איבר, צביה באומן ואמירה כץ, אשר הביאו לנו על קצה המזלג „טעימות" קטנות, אך מעוררות סקרנות ותאבון על סין, על הספרות הסינית המודרנית, על המהפכה הקומוניסטית והתרבותית, ועל ההתאוששות של הספרות הסינית לאחריה.

פה ושם, גם זכינו לתיאור של עדות־ראייה (מפי המתרגמת אמירה כץ ששהתה בסין חודשיים וחצי) על ההווי הסיני ועל הצמאון העצום שם ללמוד ולדעת, כמו אותו תיאור מפתיע של מוכרי השווקים, המכלים את זמנם בקריאה. צביה באומן שירבטה לנו כמה מלים והברות סיניות. אכן, דרושה אוזן מוסיקלית מאוד או אוזן סינית לעמוד על ההבדלים בין ארבעה סוגי השפה הסינית.

ירון לונדון שאל את האורחות שלו שאלות מעניינות, וקיבל מהן תשובות מקיפות ומרחיבות־דעת. אם להעיד על עצמי, הרי בתחילת התוכנית הטלתי ספק אם תהיה לי סבלנות לצפות בה עד סופה, אך מהר מאוד מצאתי עצמי פשוט מרותקת. זאת יש לומר, לא מעט בזכות המשתתפות.

רושמים ש...

בציפייה ליובל אחר

הפילהרמונית יושבת שביעה על זרי הדפנה, ומתאימה עצמה לנוף הפרוות, שהיה כנראה, הסנסציה האמיתית של ערבי הגאלה. כשחגגה הסימפונית של בוסטון את יובלה, הזמינה יצירות אצל 12 מלחינים שונים. ואצלנו „האיידישע מאמע", מוצרט והכי מודרני פרוקופייב. כל האתגרים, האמירות והבשורות נעלמו.

מאת דליה שחורי

התזמורת הפילהרמונית חוגגת 50 שנה להיווסדה בסידרת קונצרטים חגיגיים, שהגיעו לשיאם ביום ד', ה־31 בדצמבר, בקונצרט גאלה. שמקומו הטבעי היה בפארק הירקון או בגן סאקר בירושלים, עם נהגגת הכימונה מדי שנה ברוב עם. התזמורת העדיפה את מעונה הקבוע, היכל התרבות, ואף איפשרה למצלמת הטלוויזיה להתמקם מאחורי הקלעים ולהפוך גם אותה לבימה.

תוכנית הערב גובשה אולי, מתוך רצון לרדת אל העם, או אל מיטב בניו, אלה ששילמו 500 דולר עבור כרטיס וארוחת־ערב. ה„יידישע מאמע" היתה שמן הסיכה, שבו הרטיט גדול כברי תבל את מעיהם של שוחרי המוסיקה בעלי האצבעות העבות לפני המנה העיקרית. שמאלץ כזה לא נשמע אפילו בשנות החמישים בקפה „קמיניצר" על שפת הים של תל־אביב בשבתות בשעה חמש.

אולם האם היהודייה החווירה לעומת קטע הסיום של קונצרט הגאלה: שיר הלכת „כוכבים ופסים לעד" של סוזה, מארש יפה ומתנגן זה, שבדרך־כלל הוא להיט של תזמורות מכבי האש, מבוצע בארה"ב מדי שנה בערב יום העצמאות, החל ב־4 ביולי. הוא מסיים כל קונצרט וכל מופע חגיגי. נגינתו היא האות להפעלת הזיקוקין די־נור. אם יש משהו יותר אמריקני מההימנון האמריקני, מהדגל ומה„אפל פאי", הרי זה המארש „סטארס אנד סטרייפס פוראוור".

והנה, זה המארש שבו בחרה הפילהר־מונית שלנו לסיים את קונצרט הגאלה שלה, במלאת לה 50 שנה. הפילהרמונית, שהיא אחד המפעלים זוקפי הגו בלי מליצה, שנוצרו בארץ הזאת, מצאה להפגין את ייהודה בפרק מחגיגה של מישהו אחר. ומיז זה שאנו סמוכים על שולחנו 365 ימים בשנה. זה שרבים מאתנו שוברים את הראש איך להסתפח אל דגל הכוכבים והפסים שלו.

בערב המחרת, ה־1.1.87, שמעתי, במסגרת „ליטורגיקה 86", את „סימפוניית תהילים" של איגור סטרווינסקי. המבצעת היתה התזמורת הסימפונית ירושלים, בניצוחו של סרג'יו קומיסיונה, עם המקהלה הסקוטית הלאומית. היצירה היתה כה יפה והמקהלה היתה כה טובה, עד שכהדרן ביצעה התזמורת שוב את הפרק הראשון ביצירה.

עיינתי בתוכניה ומצאתי, שסטר־ווינסקי חיבר את „סימפוניית תהילים" — המולחנת לשלושה מזמורי תהילים — לפי הזמנת המנצח סרגי קוסביצקי ליובל התזמורת הסימפונית של בוסטון. היצירה חוברה ב־1930 ובדצמבר אותה שנה, לפני 56 שנה, היא נוגנה על־ידי הסימפונית של בוסטון, בניצוחו של קוסביצקי.

אצלנו נוגנה „סימפוניית תה... בראשונה ב־1964, בניצוחו של ס... ווינסקי עצמו, ועתה שוב. מבלי לה... היא שימשה לפתע תיזכורת לשל... של הפילהרמונית דהיום, שבחגיגות ... שלה הראתה, שהיא נשארה עם ה... טואר של יומה הראשון, ולא רק נ... נוסטלגית.

ב־1981 חגגה הסימפונית של ב... את חגיגות ה־100 להיווסדה ... יצירות לכבוד המאורע אצל 12 מל... שונים. לחגיגת שנת ה־103 (כאחד... הייתי שם) הוזמנה יצירה אצל סר ... טיפט. אצלנו — „האיידישע מא... וסוזה במקרה הרע. בטהובן, מוצרט ... „מודרני" פרוקופייב — במקרה הט... האתגרים, האמירות והבשורות נ... הפילהרמונית יושבת שביעה על ז... הדפנה ומתאימה את מימיה ל... הפרוות, שהיה כנראה הסנ... האמיתית של ערבי הגאלה.

שוב, אם להזכיר דברים ... הסימפונית של בוסטון חגגה את ... ה־100 שלה, בין היתר, במסע הו... ב־14 ערים ברחבי ארה"ב. הפילה... שלנו לא הוציאה את אפה מ... התרבות". כשהתזמורת מגיעה כבר ל... שלים. לדוגמה, במיסגרת הס... למנויים היא מביאה איתה את ה... החיוורות ביותר, ונגניה מבצעים א... שכפאם שד או כמי שנשלחו לארץ ... הקונצרטים מנוגנים באולם ה... המכוער ובעל האקוסטיקה הגרוע... בירושלים — בנייני האומה — איזה... שלירושלים קמו בינתיים אנ... קונצרטים משובחים. חסרונם הוא ... מבחינת הפילהרמונית, שצריך לנגן ... יותר פעמים לאותו מיספר אנשים ב... לקונצרט אחר ב„בנייני האומה".

כשיש קונצרט גדול ויפה במיוחד ... למשל פנדרצקי מנצח על ה... שלו או גיאורג שולטי מנצח על ... — הקונצרט מתקיים רק בתל־אביב... גם חגיגות ה־50 מיועדות רק ל... התרבות המפונקים ותפוחי הכיס של תל־אביב.

במלאת לה 50 שנה הפילהרמונית ... תזמורת שמנה, מרוצה מעצמה, מחרשת ולא מתחדשת. צריך ל... היום, למענה ולמעננו, שתחזור ל... ההתחלה ולא תאבד את החוט. אם ... תסתאב, מה יישאר לנו?

מסך ראשון

מגירות הנפש

מאת נפתלי עירוני

„ציפור הנפש" (על־פי ספרה של מיכל סנונית); עיבוד: רחל שיין, מיכל ורד, דניאלה מיכאלי; בימוי: דניאלה מיכאלי; ניהול מוסיקאלי: ישראל בורוכובן; בהשתתפות: מיכל ורד, רחל שיין; צייר: אורי ברגר במוזיאון תל־אביב.

הצגת הילדים „ציפור הנפש" מנסה להעביר את ספרה של מיכל סנונית, למצוא ביטוי בימתי למטאפורה המרכזית של הכותרת. הבמאית דניאלה מיכאלי התרכזה בהיבט החזותי של הסיפור, כאילו ניתן לתרגם מטאפורה לתמונה אשר מציירת בדיוק את תוכנה. כדוגמה, „מגירות מלאות רגשות שונים" הן מגירות אמיתיות, מוחשיות, מתאימות להרכבה בארונות. ציפור הנפש היא דמות שחציה ילד וחציה רקדנית. וכך גם יתר הסמלים, אשר הופכים לחפצים. משתמשים גם בשיטות מתוחכמות כמו מסך הקרנה או, כרמז להפשטה, מעמידים צייר אשר מצייר את הרגשות בפנינו.

תרגום חזותי מדוייק של התוכן המילולי הורס בעצם את הרקמה הפיוטית של ה... הסמל הפיוטי מתקיים במרחק ... הכמאי מוטלת המשימה לקרבו ולהח... הצורך. אין טעם להפוך משמעות ... לעובדה חזותית מוגמרת, אשר ... מילים לחפצים. ההבנה האמנותית של ... איננה נופלת מזו של המבוגרים ... להם יצירה פשטנית, אלא מופשטת ... של מיכל ורד ורחל שיין פנה לילד... המסורתי של הצגות המיועדות ל... בנימה חצי רצינית, חצי ליצנית, ... ריקוד, זימרה וכידור מלאכותית ...

מוסיקה

צלילי הרוקי

„פוט־הילס" בבית ציוני אמריקה

מאת יוסי ונונו

„פוט־הילס" חמישיית כלי נשיפה מקלגרי, קנדה. השם בא מהקירבה להרי הרוקי. מה שיעזור לכם להבין את האווירה בה הם מנגנים. הם משלבים שליחות מוסיקלית עם הופעות לקהל הרחב. בקיץ לדוגמא הם לא נחים — הן עורכים סדנאות והופעות במחנות הקיץ מוסיקאליים. ההופעות בישראל הם הפתיחה למסע הופעות בינלאומי. האפשרות להאזין להרכב על טהרת כלי הנשיפה די נדיר אצלנו.

בארץ יש כמה תזמורות נוער לכלי נשיפה. „פוט־הילס" מתכוונים לעבוד איתם בסדנאות בכל רחבי הארץ, מאילת עד קריית ביאליק. הם הספיקו להופיע בבית־לחם ובירושלים. האמרגנית שלהם מספרת שהם די נהנים. ההנחה שהרכב כלי נשיפה מתאים רק למצעדים ולתהלוכות מופרכת מעיקרה. „פוט־הילס" מנגנים יצירות מודרניות חדשניות. הרפרטואר שלהם מתחיל בבאך והנדל ונגמר בג'אז, בעיקר רגטיים. חלק גדול מהרפרטואר מוקדש למלחינים קנדיים, וזו הזדמנות לשמוע מה קורה בשטח הזה בקנדה. הקלטת שהפיצו בקנדה נקראת „מבאך לרגטיים" אפשר ללמוד מהשם על המקורות. במופע בתל־אביב הם ינגנו יצירה של מנחם אביבים, מלחין ישראלי — יצירה שמוקדשת לבאך.

פוטהילס — מבאך ועד ג'אז

בשיחה איתם הם סיפרו בהתלהבות על המלחינים הצעירים, שהם פגשו במיפגש באוניברסיטת תל־אביב. הם מתכוונים לאמץ כמה יצירות.

הפריסה הסגנונית אינה מהווה מכשול. להיפך היא מאפשרת להקשיב לקשת הרחבה של האפשרויות והצלילים שאפשר להפיק מכלי נשיפה. כריס מוריסון, ... ההרכב, מלווה את הנגינה בהסברים ... אל תדאגו, לא חינוכי מידי.

בית ציוני אמריקה נשמע ... המתאים ביותר לארח מופע ... גם שזו הופעה בודדת בתל־אביב ... היום, יום רביעי 7/1 20:30.

קטן אבל ממוזר

אילו נכנסתם לחנות נעליים וביק... נעל מספר 38 בחוץ ו־43 בפנים, ... בעל החנות מסובב לכם את ידו ... לקסי, הוא אומר. אולם כשמדובר במכוניות, העמידה בקריטריון של קטן בחוץ וגדול בפנים — נחשבת להישג עבור מאוד של המתכנן ולפעמים גם מקור לגאוותו.

תא נוסעים גדול, נוח ומרווח תלוי רק מחלקו בגודלה החיצוני של המכונית. על הגודל הפנימי האמיתי משפיעים לפחות שני גורמים נוספים: אופן בניית המכונית כולה והכשר הניצול של החלל הפנימי. האמריקנים, למשל, סבורים שתא מנוע גדול וארוך הוא יפה וגם תורם לבטיחות. על כן, הם מתכננים את מכוניותיהם כך שחרטומיהן יהיו ארוכים, לנוסעים — נותר תא נוסעים קטן ודחוק, אשר ממדיו קטנים עוד יותר אם הנעת המכונית היא אחורית.

מנוע רוחבי

כאשר הוכנסו למכוניות האירופיות המנוע הרוחבי וההנעה הקדמית, השפיעו פתרונות טכניים אלה לא רק על ביצועיה, אלא גם על ממדי הנוחיות שלה. צורת הנעה זו חסכה מקום רב בתא המנוע, ממדיו הוקטנו ו„העודף" הועבר לטובת הנוסעים. גם ביטול הצורך בסרן אחורי והכנסת מתלים חוסכי־מקום לשיכוך זעזועים, השאירו שטח רחב יותר לתאי הנוסעים והמטען. מעצבי הרכב, שהיו עירניים דיים לאפשרויות החדשות, השכילו להגדיל את „שטח הנוחיות" (הכינוי לשטח העומד לרשות הנוסעים) ולתכננו כך שיהיה ממוקם כערסל בין שני הסרנים. מיקום כזה תורם את התרומה הגדולה ביותר להרגשת הנוחיות של הנוסעים — הן משום שזה החלק הרך ביותר במכונית והן משום שבתי־הגלגלים אינם פולשים אל המושב האחורי ומצמצמים את שטח הישיבה עליו.

אולם נוחיות במכונית אין פירושה רק שטח ישיבה גדול. נוחיות משמעה גם האפשרות להזיז את האיברים — למותחם או לכווצם. לפיכך, למרווח הרגליים יש חשיבות מכרעת, ובעיקר למרווח העומד לרשות היושבים מאחור. גם אם יישבו כשרגליהם צמודות לגב המושבים הקדמיים, תאבד נוחותם והם ימתינו לרגע שבו ישוחררו מכלא הברכיים. אין פלא, לכן, שהמרחק בין המושב האחורי לקדמי מכונה „מרווח ברכיים".

בין אורך לברך

האם יש קשר ישיר בין אורך המכונית ל„מרווח הברכיים" שהוקצה ליושבי הספסלים האחוריים? הנתונים הבאים יענו על כך: אורכה הכללי של מרצדס 190 הוא 4420 מ"מ; מרווח הברכיים המירבי — 340 מ"מ. אורכה של אודי 80 — 4406 מ"מ ומרווח הברכיים — 350 מ"מ.

אבל „מרווח ברכיים" אינו קנה־המידה היחיד למדידת נוחיות באשר הוא אינו אומר דבר על כל כמות הישיבה המוצעת לנוסעים. כך „נולדה" מידה נוספת להשוואת נוחיות בין מכוניות: שטח הנוחיות של המכוניות וכך יכול הקונה לדעת האם הוא קונה פח נוסע או חלל לאנשים. שטח הנוחיות מחושב על־פי מכפלת „מידת הנוחיות" ב„רוחב המרפקים" (הרוחב הפנימי) של איזור המושבים הקדמיים. „מידת הנוחיות" היא האורך שמקצה מסעד המושב האחורי ועד לקצה דוושת הדלק.

כאשר משווים את שטח הנוחיות עם מידותיה החיצוניות של המכונית, יכולות להתברר עובדות מעניינות ומפתיעות למדי. כך למשל, אורכה של שירוקו 4050 מ"מ, רוחבה — 1645 מ"מ ושטח הנוחיות שלה — 2.39 מ"ר. אורכה של גולף 3985 מ"מ, רוחבה — 1665 מ"מ ושטח הנוחיות שלה — 2.60 מ"ר. שטח הרצפה של השירוקו גדול מעט מזה של הגולף, אך שטח הנוחיות של הגולף גדול ב־11% מזה של השירוקו.

תא מטען

אולם לא רק הנתונים על שטחי הישיבה מעידים על אופן ארגון חלל המכונית ודרך ניצול ממדיה החיצוניים לנוחיות הנוסעים. נפח תא המטען נתפש, ולא בלי סיבה, לחלק מנוחיות הנוסעים. כך מוצאים שנפח תא המטען בג'טה — 550 ליטר, ובמרצדס 190 — 410 ליטר.

האמנות להקריב למען הטכניקה והעיצוב חלל קטן יותר ולהעמיד לרשות האנשים את מירב החלל והשטח, משפיעה לא רק על נוחיות המשתמשים במכונית, אלא אף על הוצאות אחזקתה וצריכת הדלק שלה: מכונית קטנה יותר בממדיה החיצוניים זולה יותר לאחזקה, ואם היא מעניקה, בסופו של דבר, יותר לאחזקה, ואם היא מעניקה, בסופו של דבר, יותר לבעליה — שכרו כפול. ייתכן שזו הסיבה שכיום קטן יותר מספרם של מכחני הרושם בצמתי הכבישים ואנשים גאים יותר בכך שמכוניתם היא 38 בחוץ, אך 43 בפנים.

מתוך „אוטומרס"

השיפור באוטו — לא בכביש

מגמת הירידה בנפגעי תאונות הדרכים באה בעקבות שיפור רמת הבטיחות של המכוניות ולא בזכות משרד התחבורה

ידיהם של האחראים על „הבטיחות בדרכים" בישראל ושל עוזריהם, אינן נקיות לפחות מחלק מן הדם הנשפך בכבישינו. ראשית חובתם של אלה לומר את האמת לציבור ובמקום לעשות זאת הם זורים חול בעיניו.

שר התחבורה חיים קורפו הכריז בינואר השנה, כי 1985 היתה שנה מבורכת וכי היו בה פחות תאונות ופחות נפגעים מכל שנה במשך 20 השנים האחרונות. אולם קורפו לא אמר אמת. בשנת 1985 היו 12,761 תאונות דרכים (ללא תאונות ביו"ש, בעזה ובצה"ל) לעומת 12,716 תאונות ב־1980 וב־12,727 ב־1982. בשנים 81־82 היו גם פחות נפגעים.

ב־1985 נפגעו בכבישי הארץ 51 איש ליום, וכמונה של ומגים, כל 28 דקות נפגע אדם בתאונת דרכים. כדי לקבל מושג נכון על המתרחש בכבישים, יש להביא את רמת המינוע בכבישים בצמוד לנתונים, שאם לא־כן, אנו עשויים לקבל תוצאה שבאוגנדה, למשל, המצב בכבישים טוב יותר מאשר במדינות מתפתחות אחרות.

מגמה עולמית

בעולם המערבי ובארצות המתפתחות קיימת מגמה דומה. כך היו בגרמניה בשנת 1970 שיא הרוגים — 19,193 איש. ב־1973 נרשמה ירידה והיו שם 16,302 הרוגים ובשנת 1979 היו 13,222 הרוגים. בין השנים 81 ל־83 התייצב מספר ההרוגים ובממוצע היו בגרמניה 11,666 הרוגים.

בישראל היה בשנות ה־70 ממוצע של 627 הרוגים לשנה. אחר־כך חלה ירידה ל־566 הרוגים ב־1979, ובשנת 80 היו 434 הרוגים. הפחתת תאונות הדרכים והקטנת חומרתן כמגמה עולמית, נובעת בעיקר משיפורים טכניים. המכוניות החדשות העולות לכבישים הן בעלות נתונים בטיחותיים המשתפרים משנה לשנה. ניתן וראוי להרגיש את שדה הראייה הנוח והמשופר, את חגורות הבטיחות המשופרות ורצוי להרגיש את מקדם החיכוך בכביש, לא רק אורך ורוחב הכביש חשובים. רצוי לזכור כי פני השטח חשובים לא פחות כדי להבטיח מקדם חיכוך סביר, שיאפשר לרכב עצירה טובה. תכונה זאת מהכבישים אפשר לקבל רק בעקבות טיפול נכון, משום שבמשך הזמן הופכים פני הכביש לחלקים, מרחקי העצירה מתארכים והסיכויים לתאונה גדלים.

חגורות בטיחות

המכון לבטיחות בדרכים שליד חברות הביטוח בארה"ב, המפרסם את תוצאות מחקריו, את המלצותיו ואת דרישותיו — קובע כי בראש ובראשונה חשובות חגורות הבטיחות. לדעת מומחי מכון זה, נדרשות חגורות אוטומטיות טובות כדי למנוע פגיעה. דרושים גם חוקים המחייבים את השימוש בחגורות ובמערכת הסברה ואכיפה יעילה לחוק זה. חוקרי המכון סבורים, כי יעילותן המירבית של חגורות הבטיחות באה לידי ביטוי במהירויות שאינן עולות על 40 קמ"ש. המכון טוען, כי ממחקריו עולה שבמהירויות של 56 קמ"ש, חגורות הבטיחות אמנם עוזרות, אך לא במידה מספקת, ולתאונה במהירות כזו דרוש נוסף על חגורה גם שק אוויר, המתנפח אוטומטית ומעניק הגנה לנוסעים מלפנים. בישראל חלה כידוע, חובת חגירת חגורת הבטיחות בכבישים הבינעירוניים בלבד. בעוד ש־80 אחוז מכלל התאונות מתרחשות בעיר. כשמתייחסים להיבט הבטיחותי של מבנה הרכב, יש לייחס למבנה המכונית ולציודה חשיבות מרובה. רוכשי הרכב בישראל אינם מתמצאים, בדרך־כלל, ברמתן הבטיחותית של המכוניות ומושפעים בעיקר מפירסומת מסחרית. רוכשי הרכב אינם מקבלים מידע מכל גוף אובייקטיבי אשר לבטיחות כלי־הרכב. בארה"ב עומדים מספר גופים על זכותם של הנהגים לדעת כמה הם מוגנים. בבדיקות הממלכתיות, על־פי הסטנדרטים האמריקניים, בודקים לא רק את הפגיעות החיצוניות ברכב, אלא גם את הפגיעות הפנימיות של הנהג על יסוד גודל ההאטה בשעת התנגשות. מהנ־תונים המתפרסמים בארה"ב נראה, למשל, כי מכונית הנוסעים סובארו די־אל, בקבוצת הקומפקט, מסוכנת לנהיגה פי־שניים בדיוק מאשר מכונית וולוו די־אל. בישראל נעים דגמים רבים ללא כל התחשבות בבטיחות.

הולכי־רגל

בשנים 83־84 נהרגו בישראל 386 הולכי־רגל שהם 46 אחוז מכלל 835 ההרוגים שהיו. הסברה וענישה להולכי־רגל הן רק חלק קטן ממדיניות מניעת תאונות הדרכים שיש לנקוט. אולם הפתרון היעיל יותר למניעת נפגעים מציבור הולכי־הרגל הוא להקטין את המגע שלהם עם כלי־רכב נעים. וזאת יש לעשות על־ידי מעברים תת־קרקעיים או גשרים עיליים. כמו כן יש להקים מחיצות ומעקות במקומות רגישים כדי להקשות על הגישה לכביש אפילו זו נעשית בהיסח הדעת. ויש לדאוג גם לתאורה הולמת בשעות החשיכה.

המטפלים בבטיחות חייבים להיות מומחים בעלי ידע מקצועי ברמה גבוהה בתחומים שונים הנוגעים לבטיחות. הפקיד הבכיר ביותר אינו הופך למומחה מכוח כיסאו או שיקולים מפלגתיים וקואליציוניים. שיקולים אלה עשויים להיות פשע מדרגה ראשונה. לא די גם במומחה יחיד לייעוץ בתחום נרחב כל־כך. יש להקים צוות מומחים ויועצים מתחומים שונים כדי לייעל את הבטיחות.

יש לזכור, כי השיפור בבטיחות כלי הרכב המגיעים לארץ מתקזז על־ידי אי־שיפור הדרכים והבאתן לרמה מספקת, הוא מתקזז על־ידי הגדלת צי הרכב ללא הגדלת אורך הכבישים.

פרופ' ליאון גרוס

הכרזות

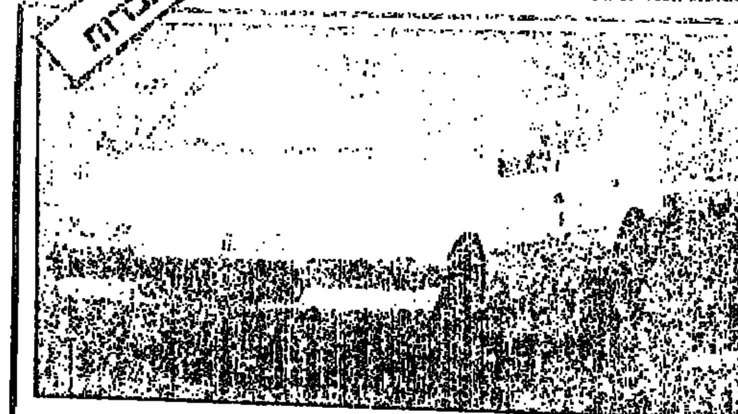

405 — אריה חדש

פיג'ו 405 תופיע, ככל הנראה, ביולי 1987 — מוסר ירחון הרכב הבריטי „קאר" בגליונו האחרון. ה־405 דומה בקווים כלליים לפיג'ו 309, אולם היא גדולה ממנה במידותיה ונועדה להחליף את ה־504 ולהתחרות על פלח השוק בו מצויות רנו־21 וסיטרואן־BX. המכונית החדשה של פיג'ו תצויד, כנראה, במנועים זהים לאלה של הסיטרואן BX, כשהמנוע הקטן ביותר יהיה מנוע בנפח 1.6 ליטר 80 כוחות־סוס־לבלימה והגדול ביותר יהיה בנפח 2.3 ליטר, 170 כוחות־סוס־לבלימה.

יעקב דביר

תידלוק אוטומטי — בכל מחיר

שר האנרגיה, משה שחל, אמר בשבוע שעבר בהתייחסו להתנגדותם של בעלי תחנות הדלק בבירה לתחנות התידלוק האוטומטיות על מדרכות, כי אם הם באמת דואגים לבטיחות הציבור ולמראה הערים, הוא מוכן לתת להם לאלתר את משאבות הדלק האוטומטיות כדי שיציבו אותן בתחנות הדלק שלהם והציבור שיבקש להשתמש בהן יוכל לעשות זאת בתוך תחנות הדלק.

משרד האנרגיה ועיריית ירושלים הודיעו, כזכור, כי יציבו משאבות דלק אוטומטיות שרכישת הדלק בהן תיעשה בכרטיס־אשראי, על מדרכות ירושלים. בשבוע שעבר, במחאה על כך, הושבתו תחנות הדלק בבירה ל־12 שעות.

בין נימוקי התנגדותם טוענים בעלי תחנות הדלק, כי הקמת תחנות אוטומטיות על המדרכות בערים, נוגדת את חוק התיכנון והבניה, ופרנסת רבים מהם תיפגע. עוד הם מציינים כי בין בעלי התחנות יש כאלה שהם נכי צה"ל, ותחנות הדלק ניתנו להם במסגרת שיקומית.

יואב אביב

„פירלי" מייצרת יותר צמיגי חתך־נמוך

יצרנית הצמיגים האי־טלקית „פירלי", הודיעה כי בעשרת החודשים האח־רונים גדלה אספקת הצמיגים שלה ליצרניות הרכב בכ־25 אחוז ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

לדברי החברה, הגידול נובע מעלייה במספר ההזמנות לצמיגי P־600 ו־P־700 ראדיאליים בעלי חתך נמוך. עד עתה הורכבו הצמיגים החדשים בכ־25 מכוניות.

צמיגי ה־P700 מורכבים במכוניות ספורטיביות, כגון B.M.W M-5, רנו אלפין G.T.A טורבו ופורשה, לדגמיה השונים. צמיגי ה־P600 החדשים יורכבו לדגמי B.M.W בסדרות ה־7 וה־5 לאלפא־75 ללנצ'יה־טמא לפיאט־כרומה, ועוד.

חברת פירלי גורסת, כי היא מחזיקה כעת כ־30 אחוז מפלח זה של השוק, יותר מכל יצרנית צמיגים אחרת. החברה מוסרת עוד, כי חברות פיאט־לנצ'יה הן הלקוח הגדול ביותר של „פירלי" ו־45 מדגמיהן מצוידים בצמיגי החברה. אחריהן מדורגת „רנו" כלקוח השני הגדול ביותר. החברה האיטלקית טוענת גם כי היא השלישית בגודלה המספקת צמיגים לתעשיית הרכב היפאנית הענקית.

יעקב דביר

חלפים ישראליים במוניות בריטיות

במוניות הבריטיות מסוג אוסטין (קוביה), הנעות בעיקר בכבישי הבירה לונדון, יותקנו משאבות מים, הגאים ומצמדים משופצים מתוצרת ישראל.

חברת המרביק בת"א שמסרה על כך, סיפרה כי היא עוסקת בשיפוץ חלפים לרכב זה שנים אחדות, ובאחרונה חתמה לשווק הישראלי מספר עסקות־ייצוא, לפיהן ירכשו בעלי המוניות הבריטיות במרוכז מאות מצמדים, משאבות־מים והגאים משופצים מתוצרת „המרביק".

יעקב דביר

על שניים

הונדה, אבא, הונדה

„הונדה" החלה לשווק, לא אופנועים, כי אם טוסטוסים בני 50 סמ"ק, הילוכים אוטומטיים, שקטים, בלתי־מזיקים.

בנוסף פתחה הונדה במסע פירסום נרחב בטלוויזיה. „YOU MEET THE NICEST PEOPLE ON HONDA" היתה הסיסמה שלהם לא אופנוע אלא הונדה.

תוך זמן קצר, החלו לשמוע הורים רבים את ילדיהם מבקשים „הונדה, אבא הונדה", וכיצד היה אפשר לסרב לדבר חמוד כזה, שנראה כמו אופניים, לא מרעיש וכל־כך נוח כדי לקפוץ למרכז הקניות? זה היה הזמן להתקדם, ו„הונדה" החלה למכור את האופנועים היותר גדולים — 160 סמ"ק, 250 סמ"ק, 450 סמ"ק. הכל בהדרגה, בהתמדה, עד שלבסוף אפשר היה לדבר על דור שגדל על הונדה כאילו אין זה אופנוע כלל.

לכל אלה שהיו שרופים על אופנועים „אמיתיים" נראה הדבר כחילול הקודש, אך אין ספק, ש„הונדה" סללה לחברות אחרות את הדרך ללב הקהל האמריקני הרחב. אמהות יהודיות רבות הפסיקו עכשיו לדאוג לבתולי הבת כאשר זו בישרה שהחבר „לא נוסע על אופנוע, רק על הונדה".

יוסי שוורץ

● מקהלה קאמרית חדשה בכפר־סבא

בכפר סבא הוקמה ביום שלישי מקהלה קאמרית חדשה ובה 30 זמרים וזמרות, שעברו מבחני קבלה קפדניים וכולם קוראי תווים.

על המקהלה תנצח פנינה אקרוב והיא מצטרפת לשתי מקהלות שירה קלה, הקיימות בכפר סבא זה מכבר ובהן מאות זמרים.

מנהלת מחלקת התרבות בעיריית כפר סבא, אילנה ברנע, רואה בהקמת המקהלה נדבך נוסף בחיי תרבות מגוונים ואיכותיים בעיר. (עתי"ם)

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
ת.ב. 2428

הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 100 בגוש 7174 רח' גולומב מס' 62 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 3% משטח המגרש 1670/6 מ"ר. ב. קוי בנין 10% בקו בנין צדדי מזרחי. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל. התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6598 חלקה 143 ברחוב למרחב 19 המסווגת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בנית מגורים הכולל 4 יחידות דיור קוטג'. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. ורבין,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת השרון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למשרד סוכן ביטוח לתקופה של 5 שנים, לשם חיסול המשרד ברחוב ציטלין 15, גוש 6111 חלקה 409.

תיק בניין 015־5/462

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

מרחב תכנון מקומי
רחובות
הודעה לפי סעיף 149 מחוק התכנון והבניה

בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146—150 מחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 18.5% בקומה עליונה בניה בבני על חלקה 1084 בגוש 3703 רחוב מוסקוביץ, רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 108.5% במקום 90% המותרים, הכולל הקלה לקומה נוספת + קומה מפולשת לחניות, כך שמספר הקומות יגיע ל־4 קומות מעל קומת עמודים + קומת מרתף, במקום 3 קומות על עמודים.

כל המעוניין יוכל לעיין בתכנית הבנין ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — רחובות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת לאחוזי בנייה הנובעים מחפיפת המרפסות הפתוחות (כ"ב חבניינים), ברחוב 2215 מס' 7—9 גוש 6620 חלקה 11 (חלקו). תיק בניין 7־009־2215

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

ועדת משנה לתכנון ובניה
חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

תיק בנין 5345

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 340 בגוש 6019 ברח' ישעיהו 39 חולון, הכוללת מתן הקלה ב־: א) אחוזי בניה 6% משטח המגרש 565/2 מ"ר בשתי הקומות.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א'.

את התוכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון רחוב ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדויות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון,
מ"מ ראש העיר
ויו"ר ועדת משנה לתכנון ובניה — חולון

המועצה המקומית ירוחם
מכרז 1/87

המועצה המקומית ירוחם מכריזה בזה על קבלת הצעות לפיתוח רח' בורשטיין שלב ב' ירוחם. הפיתוח כולל עבודות ריצוף, השקייה ונטיעות לאורך הרחוב.

1. פרטים, תכניות וטפסי הצעה אפשר לקבל במשרד המהנדס במועצה בכל יום בשעות 9.00—12.00, תמורת תשלום של 50 ש"ח שלא יוחזרו.
2. רשאים להשתתף במכרז רק קבלנים הרשומים לפי חוק רישום הקבלנים לעבודות הנדסה בינאיות תשכ"ט־1969, בענף ובהיקף עבודה מתאימים ועליהם לצרף תעודת רישום כנ"ל.
3. על מגישי ההצעה לצרף המסמכים הרשומים מטה:
א. אישור מפקיד השומה, או ממנהל המכס והבלו, או רואה חשבון המנהל את ספרי החשבונות.
ב. אישור עוסק מורשה לצרכי מ.ע.מ.
ג. לצרף במעטפה נפרדת ערבות בנקאית לתקופה של 3 חודשים מיום הגשת ההצעה, על סך 5% מערך ההצעה. והוראת עיכוב כספים מגובר המועצה לא תתקבל כערבות.
ד. חוזה מפורט, כתב כמויות ותכניות חתומים.
4. סיור קבלנים ייערך ביום 8.1.87 בשעה 10.00. הפגישה במח' הנדסה בבנין המועצה.

את ההצעות יש לשלוח בדואר רשום בלבד לפי הכתובת: המועצה המקומית ירוחם ת.ד. 1 — מח' הנדסה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא: 23.1.87 עד השעה 12.00.

אין המועצה המקומית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא.

על החתום
ברוך אלמקיים, יו"ר המועצה

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 08.08 שעת כושר 08.15 ארץ מולדת — אל מחוץ לגדר 08.40 אנגלית ו' 09.00 מדעי הטבע (יסודי) — לאן עפות האנפות 09.20 אנגלית ו' 10.10 מדעי הטבע הי"ז — שימור מזון 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — צמיחה 11.00 חשבון ו' — המלך ואט 11.15 אנגלית (ו"א־יב)

HELLO ISRAEL — HAVE YOU BEEN THERE? NO. 1

11.30 קשת וענן — חן לי את יבנה 12.00 אנגלית ח 12.26 אנגלית י' 13.00 מדעי הטבע (ע"י) — טבעם של דברים — חוון גליליאו 13.30 גיאוגרפיה — החיים במדינה מתפתחת — גאנה — ניצול משאבי סביבתך 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 תות מלך נער — אורסון וולס מספר על גילוי קברו של המלך המצרי תות אנח'אמון ע"י הווארד קארטר ב־1922. 15.05 האוניברסיטה הפתוחה: החיזון השקספירי — איאן מק'לן משחק את שקספיר — חלק א'. 16.00 פרפר בחמר — מי עושה מה — התכנית זכתה במקום הראשון בתחרות הסרט הלימודי הטוב 1986. עוז, שלומית והבובות משחקים ברכבת צעצוע הנוסעת על פסים ועוצרת בתחנות. הם שרים את שיר הרכבת ומציינים את בעלי המקצוע השונים אשר בנו אותה. 16.25 סיפורים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים 17.00 ערב חדש — מנחה גרעון רייכר 17.30 שמיניות באוויר — מגזין שבועי בשידור ישיר. מנחים: דליק ווליניץ וטוליס. 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 תכנית מיוחדת לרגל חג־המולד האורתודוקסי. (ערבית) 19.00 בקו הבריאות 19.30 חדשות 20.00 כותרות מבט 20.02 "משהו מהסרטים" — תכנית דרשבונית בעבריי קולנוע מגישה: שירה גרא 20.30 בין הכיסאות — מגזין רושבועי בענייני משפחה וחברה, מנחה: עמוס ארבל 21.00 כדורסל — שידור ישיר מאורטז. המחזור השלישי במסגרת בית הגמר של גביע אירופה לאלופות בכדורסל. מכבי ת"א נגד אורטז. אלופת צרפת 23.15 הרקרן — סודה 00.05 מסוקר של יום, חדשות

"יומן כלכלה" 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה 18.05 "הרקיר" — עורך ומנחה: יצחק גולן 18.15 היום בכפיפיות 19.00 "היום הזה" 19.35 "כוסף לעיניי צבא ובטחון" 20.05 "מבט לפוליקלור" — "ביאליק והיידיש" — לרגל עברה כטבת. יום הולדתו. 21.15 "שירים עבריים 21.30 העברת משחק כדורסל בין מכבי ת"א לבין אלופת צרפת קבוצת אורטז, "שידור ישיר מצרפת 23.30 שירים עבריים 00.15 "בימה ומסך" — לקט קטעים מיתוך מחזות מוסיקליים וסרטים

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — העידן הגרעיני — פרק בהסטוריה מוסרית מלחמה גרעינית מוגבלת. מרצה: דר' אבנר כהן. 06.30 "פוקחים עין" — החדשות הראשונות של היום — עם מירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 "הפסקה 10" — עם מיכל ניב. 11.05 "בכון לעכשיו" — עם רסי רשף 13.05 "אחר אחר" — פזמונים ישראליים. 14.05 "רו רה יומי" — עם דובי לנץ ודני קרפל. 15.05 "מה יש" — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים 18.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל" — עם דן שילון, יעל דן וגוני סביר. 18.05 "עד משורר" — מגאזין לעינייני צבא וביטחון. 18.45 "משולש" — עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזרד. 18.57 הודעות לחיילים 19.05 פזמונים לכולם. 20.05 "לאור הזכרונות" — אבי קורן משוחח עם ססי בן יוסף על אביו השחקן המנוח אברהם בן יוסף (בזיק) וש"חו 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת — העידן הגרעיני — פרק בהסטוריה מוסרית (ש.ח.) 22.05 על הדבש ועל הכיפאק — שירים שהחבר'ה אוהבים. (גם ב־FM) 23.05 "תוצרת הארץ" — פזמונים ישראליים 23.55 "שיחת הצות" — עם דר' דינה גורן. 00.05 ציפורי לילה קלאסיות — עם חנוך רון. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 00.05 צלילי בוקר — שירים עבריים שידורי צה"ל 05. 20.FM "סבבבבסיס" — אינפורמציה, ד"שים, משחקי רדיו ומוסיקה לחיילים שנשארו בתורנות — עם משה מורד. 23.05 "לילה לילה" — עם יואב קוטנר

רשת ב'

06.11 "בחודה לאושר" — להיטים ותיקים 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — שירים ופזמונים ישראליים 09.05 "מה, כבר תשע" — עם אבי אתגר 10.05 "שבעים חי יורע" 11.05 "שעה תמימה" — עם מלאכי חזקיה 12.05 "רק מוסיקה" 13.05 "רק בימי חול" — עם מנחם פרי 14.00 "פזמון חוזר" 15.05 "חדש, חדיש ומחודש" — עם שוש עטרי 16.05 "הצגה יומית" 18.06 "הצעקה האחרונה" — עם יגאל רביד 20.05 "לי ולך" — שיר וברכה 21.05 "צליל מכוון" 23.05 "הלילה הוא שירים"

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר" 07.09 "בהאזנה נינוחה" 09.00 "קונצרט בוקר" — מוצרט: חמישיית כלי־קשת בדו מג'ור, ק. 515; שוברט: סימפוניה מס' 3 ברה מג'ור; ברהמס: רביעיית כלי־קשת בסי־במול מג'ור; פרוקופייב: קונצ'רטו מס' 2 לכנור ותזמורת בסול מינור; שומאן: "אהבת המשורר", לפי מלים של היינה; בלוך: "שלמה", רפסודיה עברית לצ'לו ולתזמורת 11.57 "מגישים שיר" 12.00 "אמנים באולפן" 13.05 "בהאזנה נינוחה" 15.00 "רק אתמול נולדה" — מוסיקה מפסטיבל ויטן 1986 מיצירותיו של הנס יואכים הספוס: לצלה צלנה לקרן; נאי לקול; אקוויס אינטרנה: צדנגו לאקורדאון כנור וצלון; נאי — לקול (גירסה ראשונה) הו לחליל בס וקרן בסט 16.00 "קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית רשות השידור" — שידור שני של התכנית שנוגנה ב"אולם פתוח" ב־18.12.86 — מנצח: גארי ברתיני — סולנים: איאן קלי — טנור / גורדון סנדיסון — בריטון; גורדון גטי: שתי תמונות מתוך "ליק השמן" (עפ"י הגרי הי"4 והגרי הי"5 של שייקספיר); צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 5 במי־מינור, אופוס 64. 17.30 "מוסיקה מן העבר הרחוק" 18.00 "דיוקן" 19.00 "לבקשתכם" — סרטאטה: פנטסיה על נושאים מתוך "כרמן". גריג: מוסיקה ל"פר גינט" מתוך המערכה הראשונה: ברוך: "כל נדרי" 20.05 "אינטרלוד" — רצף מוסיקלי 20.27 "מגישים שיר" 20.30 "אופרה של יום רביעי" — רוסיני: הרוזן אורי 23.00 "מחזורי יצירות" — בתוכנו: הסונטות לכנור ולפסנתר.

רשת א'

07.30 "היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 "הפוגה מתונה" 09.05 "השיר לא תם" — שירים עבריים 10.30 "רדיו קל" — תכנית יומית בעברית קלה 11.10 השידור היומי לבתיה"ס — "אלה תולדות" — סדרת תכניות בנושאים יהודיים: "עזרה לזולת" 11.30 "השכלה ודעת לכל" — "מבית לאומי למדינה שבדרך 1917 — 1939": "התיישבות חומה ומגדל": חלק ראשון — ד"ר אלחנן אורן 12.05 "מהווי המורח" 14.05 "לבת ולבן ולכל המתעניין" — "מי ישן? או ארבעה ימים על הגניזה בן אגדת עם" 15.00 "תחלוש" — מומחים באולפן משיבים לשאלות המאזינים 16.55 "אוצר הספרים" — סקירה על ספר חדש 16.05 "מועדון שעון הזהב" — מעולמו של האדם המבוגר 17.12 "מגישים שיר" 17.28 "האוניברסיטה הפתוחה" — תרבות וחברה בתקופת היישוב המדינה: תרבות וחברה היום" — פרופ' אריה זקס 18.06 "מינות ערב" — משדר יומי להווי דתי ומסורת 19.05 "שאול בעניין" 19.30 שירונים לעולים 22.05 "חבר מאותו כוכב" — תכנית היכרויות ורזיפופית בשידור חי — עורכת ומנחה: מילכה למדן

רשת ב'

07.00 "המוקד חוז" 08.05 "עושים עניין" — עם גבי גזית ושלום קיטל 09.05 "ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגזין יומי 11.30 "סעו לשלום" — עם גדעון הוד 12.10 "אלד'אלף" ב"בית" — עם אהוד מנור 13.00 "בחצי היום" — חדשות ופזמונים 14.05 "בת צחוק" — הווי ההומור 16.05 "רגעי קסם" 16.51 לוח מודעות 16.05 "שירים ושערים" 17.05

קולנוע

תל־אביב

	9.10 ,7.15 ,4.10
אבתר: עיסקה ללא רחמים	9.40,7.15,5
אירלי: חורה לנעורים	9.10 ,7.15 ,5
בית לבין: בננות	23.15
בן־יהודה: משפט הנשרים	9.30 ,7.15 ,5
בית ציוני אמריקה: "שבלול"	9.10 ,7.15 ,4.10
גת: קטיפה כחולה	9.15 ,6.15 ,1.15
גורדון: אוננטי פופולו	9.10 ,7.00
דיקה: פרנקנשטיין הצעיר	9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: גיבור מגוע אחר	9.45 ,7.45 ,5.45
הוד: גיבור מגוע אחר	9.10 ,7.15 ,5
ליצור חדש: בלגן מאורגן	
כוואחן תל־אביב: "שואה"	
סינמה 1: אהבה בשחקים	9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: מחיר הקיפוף	9.30 ,7.15 ,5
פאר: ג'נג'ר פרד	9.30 ,7.30 ,5
פאריס: את מכוכב אחר	9.30 ,7.15 ,2 ,12
48 שעות	23.10
רב־חן: חן 1: חטיפה נעימה	9.40 ,7.30 ,5
חן 2: נגישוע אתמול והיום	
חן 3: בשירות האל	9.45 ,7.25 ,5
חן 4 דונה פלור	9.45 ,7.40 ,5
חן 5: שבו של הנוסע השמיני	9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: חנה ואחיותיה	9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
תל־אביב: שוטר ללא חוק	9.10 ,7.00 ,4.30
תכלת: כולם נפלו על הראש	9.30 ,7.15 ,5
	9.30 ,7.15 ,4.30

רמת־גן

אואזיס: המשימה	9.30 ,6.40 ,4
לילי: חנה ואחיותיה	9.30 ,7.15
ארמון: עיסקה ללא רחמים	9.45 ,7.30 ,5
רב־גן: גן 1: חטיפה נעימה	9.40 ,7.20 ,5
גן 2: גבר ואשה 20 שנה אחרי	9.40 ,7.20 ,5
גן 3: קטיפה כחולה	9.40 ,7.30 ,5
גן 4: גישוע אתמול והיום	9.15 ,6.15

ירושלים

אוריסון: קומנדו	9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: עיסקה ללא רחמים	9.15 ,7 ,4.30
בית אגרון: הרוסים כאים הרוסים באים	18.00
מנהטן	20.30
רסטי ג'יימס	22.15
כפיר: חנה ואחיותיה	9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: חטיפה נעימה	9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: משפט הנשרים	9.00 ,7.00
סמדר: היחפן מכוורלי הילס	9.30 ,7.00
הבירה: אוננטי פופולו	9.15 ,7.15 ,4.30
אוריון: אור 1: נינג'ה איש העם	9 ,6.30 ,4
אור 3: כל אהבותי	9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: שתי אצבעות מצידון	9.00 ,7.00 ,4.30
אור 15 צבע הארגמן	9.00 ,7.00 ,4.30

עד: שוטר ללא חוק

חיפה
ארמון: עיסקה ללא רחמים
אורה: המשימה
חן: כולם נפלו על הראש
עצמון 1: חורה לנעורים
עצמון 2: אוננטי פופולו
פאר: חטיפה נעימה
קרן אור המתחדש: לנצל ת"מ
רון: משפט הנשרים
אמפי: רעם הנינג'ה
אורלי: הגבל הכרוסי
תיאטרון ירושלים: שואה חלק ב' — חול, חלק א' — חול

נתניה
שרון: איש הנצח
סטוריו: שכט רב המפתה

חולון
סביוני: שוטר ללא חוק
מגדל: חטיפה נעימה
ארמון: צרות גדולות בצ'יינה טאון

בתים
עצמאות: משפט הנשרים

הרצליה
היכל: משפט הנשרים
מלון דניאל האורטוריום
הצגה: שותפים לדירה

עכו
אודיטוריום: יפה בוורד ב' ד' ה

באר־שבע
חן: שוטר ללא חוק

פתח־תקוה
היכל 1: משפט הנשרים
היכל 2: אוננטי פופולו
היכל 3: אחורה לנערים

עפולה
מוסתרון: לאורך כל הלילה

רעננה
אורות: גיבור מגוע אחר

גבעתיים
הדר: משפט הנשרים

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 7.1
לינדזי קטם: 20.30
חדוד וניתה: 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ד' — 7.1. בשעה 21.00
בעלי שייקספיר

שירותים ● עזרה ● התבורה

תורנות בתי־מרקחת

בתים
קופ"ח — עין יהב, חולון.
חולון
אהרון — הופיין 52.
קופ"ח עין יהב.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה
המגן — שד' ויצמן 13.
פתח־תקוה
הירקון — שטמפפר 24.
רמת־גן
אסותא — ז'בוטינסקי 41.
תל־אביב
לב העיר — אחד העם 69.
השל"ה — קופ"ח מכבי, השל"ה 7.
חיפה
ק. אליעזר — ככר מאירהוף 6.
רעננה — כפר־סבא
פיינגולד — רוטשילד 47.

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית, ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים — ילדים, הדסה ע"כ — פנימית, נשים, כירורגית, עיניים, א.א.ג. הדסה הי"צ — אורטופדית.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־20.00—08.00, בימי ו' 15.00—08.00. טלפונים: 03־433500, 03־433500.

יד ביד — ארגון קשבת בטלפון לילד ולנער — קו לנער במצוקה ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04־229488 (11.00—20.00)
נהריה — 04־920014 (11.00—20.00)
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' — טל. 222782.
"קו פתוח" — ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של הסתדרות לרפואת שיניים בישראל — בתל־אביב — בימים א'—ה' 23.00—21.00, בלילות שבת ובחגים: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' ...
בחיפה: רחוב הנמל 26, ...

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה — המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. טלפוני בלבד.
ריגוגוף סנטר שער 3 (ליד הסנטוריה) טל: 03־285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס — לרעננה ואיזור השרון, טל' ... א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה במשרד
ער"ן ירושלים — טל' 02־237171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן ילדים תוער — טל' 261115
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מזעורים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' ...

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. ... בני־ברק, גבעתיים — טל' ... רמלה — 101, טל' 08־221022 טלפון 065־93334, נהריה — טל' 04־931401, ים — טל' 5811111, באר־שבע 057־74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'—ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מנהריה, בתי־גלים, לתל־אביב:
בימים א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'—ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

• הרכבת תופעל בימי א' משבת ... חג בלבד.

מתח רב לקראת מיפגש אלופות ישראל וצרפת בכדורסל הערב ב־9.45

אורתז סומכת על הביתיות ומכבי ת"א מקווה לנצל הנסיון

● כדורסל

מיוחד ל"על־המשמר"

"עלינו שקבוצתי זכתה כבר בשני נצחונות בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות, היא לא פייבוריטית להופיע בגמר. היינו מועמדים למקום האחרון בבית הגמר. אבל מוטיבציה גבוהה הזניקה אותנו לצמרת. בכושר טוב אנו מסוגלים לנצח כל קבוצה באירופה. אני יודע שנגד מכבי ת"א יהיה קשה, במיוחד כשהיא להוצה, אבל נעשה הכל לנצל את הביתיות שלנו" — כך ג'ורג' פישר, מאמנה האמריקני של אלופת צרפת, אורתז, שתתמודד הערב ב־9.45. שעון ישראל. באולמה נגד מכבי ת"א, במחזור השלישי בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות.

"הערב יהיה מכחוז־האמת שלמכבי ת"א — אמר צבי שרף, מאמן האלופה.

"זה המשחק החשוב ביותר שלנו בינתיים העונה. אם נפסיד בו אנו עלולים לאבד את הסיכויים לעלות לגמר. אנו חייבים ליטול את המושכות החל מדקות הפתיחה. אם נוביל בחמש הדקות הראשונות יקבלו השחקנים בטחון ויהיו מסוגלים לנצח" — הרגיש מיקי ברקוביץ, קפטן הקבוצה והשחקן המנוסה ביותר בשורות האלופה הישראלית.

התלבטות לגבי החמישיה

נראה כי עד לשריקת הפתיחה של השופטים מוטארד (בלגיה) ולאין (מערב־גרמניה), יתלבט צבי שרף בקביעת החמישייה הפותחת. שרף, שינסה לעצור את המהירות של אורתז, עשוי לפתוח עם הווארד לאסוף, לי ג'ונסון, קווין מאגי, מיקי ברקוביץ (או דורון ג'מצ'י) וחן ליפין (או מוטי אראוסטי).

יאיר שרון, עוזר־המאמן, שחזה במשחק־הבית של אורתז נגד טרסר מילאנו (73:75), סבור כי רק יכולת מעולה של מכבי ת"א, תוך התעלות של מרבית השחקנים, תעניק לה את הנצחון.

המאמן הצרפתי ג'ורג' פישר אמר כי בשנה שעברה חזה בהפסדה שלמכבי ת"א בלימוז'. "סגנון מכבי ת"א דומה מאד לסגנון של קבוצתי. שתיהן, אוהבות לרוץ מהר, ולפיכך צפוי משחק שקול ומעניין. אני ממשיך לטעון כי הכל תלוי ביכולת של אורתז" — הרגיש פישר.

פישר אמר עוד כי בשורות מכבי ת"א מופיעים שניים מהשחקנים הטובים באירופה. "הייתי רוצה שחקן כמו קווין מאגי בקבוצתי. הוא ממש מצויין. גם לי ג'ונסון שחקן נהדר ואם ילך למיקי ברקוביץ ולדורון ג'מצ'י בקליעות אז נהיה בצרות.

חמישייה חזקה

כוכבי אורתז הם האמריקנים תום שאפלר (2.08) והאוורד קרטר (1.92), כמו־כן משחק בקבוצה שחקן מסנגל, בניקל קאבה (1.98), אולם המסוכן באורתז הוא פורדי הפנגאל (1.86). רכז הקבוצה, הנחשב כיום למספר 1 בתפקידו בצרפת, רב־עייה זו, יחד עם הבין־לאומי הוותיק דניאל האקה, מהווים את החמישייה הראשונה של אורתז.

ההפסד אורתז השבוע בליגה, לוילרבאן (96:95), היה הראשון שלה מאז חודש אוקטובר. הקבוצה הצרפתית חזרה רק שלשום לאימונים לאחר שבועיים של חופשה.

תכולת האולם (4200 מקומות־ישיבה) תהיה מלאה.

בעיירה הצרפתית, המתבססת על גידולי בקר וקידוחי נפט, יש 12 אלף תושבים בלבד. כל העיירה במתח אדיר לקראת המשחק הערב. אליו יבואו גם אוהדים מהסביבה: המשחק מעורר התעניינות־שיא.

שחקני מכבי ת"א, שערכו אמש אימון באולם המשחקים, מתגוררים בעיר פוי המלון נמצא כ־45 ק"מ מהאולם.

המשחק יועבר הערב בשידור ישיר בראדיו ובטלוויזיה הישראלית.

טבלת בית־הגמר

1.	אורתז	2	170"160	4
2.	מכבי ת"א	2	178"180	3
3.	זאגאר	2	165"177	3
4.	מילאנו	2	170"154	3
5.	ז'אלגיריס	2	169"165	3
6.	ריאל מדריד	2	170"186	2

מכבי תל־אביב מול אורתז

מכבי ת"א			אורתז		
4. לאסוף	32	2.09	5. סרווס	20	1.92
6. שטינברגר	21	1.84	6. אורטגה	24	1.89
7. אראוסטי	32	1.88	7. קרטר	25	1.92
8. קורנליוס	30	2.05	8. ביטר	23	2.10
9. ברקוביץ	33	1.94	9. הופנגל	26	1.89
11. ליפין	21	1.84	10. גארו	21	2.02
12. ג'מצ'י	26	1.97	11. קאבה	29	1.99
13. מאגי	28	2.02	12. האקה	29	2.01
14. ארדיטי	20	1.92	13. שאפלר	32	2.09
15. ג'ונסון	30	2.09			

מאמן: צבי שרף — מאמן: ג'ורג' פישר
עוזר־מאמן: יאיר שרון
שופטים: מוטרד (בלגיה) ולאין (גרמניה), משקיף: בראנט (אנגליה)

קורנליוס ישן — איחר למטוס

כדורסלן מכבי ת"א, גרג קורנליוס, ששיחק בעונה שעברה במכבי רמת־גן, לא רגיל, כנראה, לנסיעות. אתמול בבוקר איחר להתעורר, לא הגיע במועד ליציאת הקבוצה ונאלץ לבוא בכוחות עצמו לפו, שם מתגוררת מכבי ת"א.

ישראל — אלופת הטורניר ניצחה את שבדיה 70:79

שרות "על המשמר"

נבחרת ישראל זכתה אתמול בטורניר חג־המולד המסורתי בכדורסל בשבדיה בשהמשיכה בתאוצת נצחונות והבניעה במשחק האחרון, שנערך באולם טולנה בשטוקהולם, את נבחרת שבדיה המארחת — 70:79, לאחר 33:43 במחצית.

נבחרת ישראל השלימה במשחק זה שלושה נצחונות על יוון, איסלנד ושבדיה.

רולאנד ראהם, שקלע 35 נקודות לשבדים במשחק־הדיודותי נגד ישראל, ביום שישי, לפני פתיחת הטורניר, נשמר הפעם היטב על־ידי תומר שטינהאואר ומאזנו היה דל — 5 נקודות בלבד.

המצטיינים בנבחרת ישראל היו עדי גורדון ודורון שפע, ואילו מתחת לסלים עשה עופר פליישר עבודה יעילה.

השבדים פתחו היטב, בעידוד הצופים. בדקה ה־8 הורה מאזן הנקודות על 10:14 לשבדיה, אולם אז חל המפנה. הישראלים השתלטו על המגרש ותוך שמונה דקות התהפכה התוצאה ־ 20.30 לישראל ו־33:43 במחצית.

במחצית השנייה המשיכו השבדים במאמציהם למחוק את פיגורם, הם נתקלו בהגנה ישראלית טובה. אמנם בדקה ה־37 צומק הפער ל־64:71, אולם הישראלים שמרו על יתרונם ובתום המשחק הניפו את גביע הנצחון.

המשחק שודר בטלוויזיה השבדית.

● לישראל קלעו: שפע 26; גורדון 16, הנפלד 12; שטינהאואר 10; פליישר 8; רוזנברג 6 ויצחק הן 1.

● לשבדיה הירבו לקלוע: סטימר 16 ופרסון 15.

קרית־אתא — כפר־סבא 1:3 במאבק סוער

● כדורעף

במשחק־צמרת סוער במחזור הי"3 בליגה הלאומית בכדורעף גברה אמש קבוצת הפועל קרית־אתא, באולמה, על הפועל כפר־סבא — 1:3.

כפר־סבא זכתה במערכה הראשונה 12:15, קרית־אתא, בשורותיה התעלו יורם בן־רחמו ויובל שלכת, הפכה את הקערה־על־פיה וניצחה — 13:15, 5:15, 15:17.

המשחק הגיע לשיאו כאשר השופטים עוזי בן־צבי ואיזידור בירנוזר שלפו כרטיס אדום — שפירושו נקודת חובה — נגד מאמן כפר־סבא, אליהו דבינא, זאת במערכה הרביעית במצב של 14:14. הטענה: המאמן בעט בכדור. המשחק נמשך שעה ו־40 דקות.

● 45 דקות הספיקו למובילת הטבלה, הפועל המעפיל/עיןי החורש, כדי להכיס באולם בעין החורש את מכבי ת"א — 0:3 (1:15, 11:15, 1:15). המעפיל גילתה משחק צוות טוב, במיוחד הצטיין הצעיר ניר מנור. כן בלטו: איתי דיין וארנון עמיר. שפטו: שמואל רוביסה ואסא זינגר.

● קבוצת הפועל מטה אשר קצרה נצחון חלק באילון על הפועל שריד/העמקים — 0:3 (7:15, 8:15, 10:15). גלעד דורון ואורי חבר הצטיינו במטה אשר. שי רוזן בלט בשריד/העמקים. שפטו: אבי זלצברג ואריה פרקש.

● נצחון קל גם לקבוצת מכבי חיפה באולם הפועל ת"א על הפועל רמת־אביב — 0:3 (2:15, 8:15, 10:15). רוני פרידמן ממכבי חיפה היה הטוב במגרש. שפטו: גדי איזיקוביץ ומיקי ממרון.

● האלופה, הפועל בת־ים, הכניעה אמש בחולון את אליצור ת"א, האחרונה בטבלה — 1:3 (12:15, 10:15, 15:10, 9:15). בבת־ים הצטיינו: רפי רולניק ויעקב הרשקו. באליצור: מיכה רוזני ומרדכי שמעיה. שפטו: אלכס צ'סמריה ונסים יהב.

הליגה תופסק לשלושה שבועות בגלל יציאתה הבוקר של הנבחרת לארה"ב.

הטבלה

1.	הפ.המעפיל	15	7"44	29
2.	הפ.מטה אשר	14	6"39	27
3.	הפ.כפר־סבא	15	20"39	27
4.	הפ.קרית־אתא	15	19"40	26
5.	הפ. בת־ים	15	27"29	23
6.	שריד העמקים	14	25"23	21
7.	מכבי חיפה	15	33"25	21
8.	הפ. העוגן	14	36"14	18
9.	מכבי ת"א	14	38"15	17
10.	הפ.רמת־אביב	14	38"12	16
11.	אליצור ת"א	15	45"14	15

נבחרת הכדורעף הבוקר לארה"ב

נבחרת ישראל בכדורעף תמריא הבוקר לממסע בן שבעה משחקים בארה"ב.

הישראלים יפתחו במסעם כבר מחר (אור ליום שישי, שעון ישראל) כשיתמודדו בסנטה־ברברה; ביום ראשון ישחקו עם מכללת יו.סי.אל.איי. בלוס אנג'לס ובהמשך בפפרדיין; סרדיינגו, יו.ס.ל. לונג־ביץ' ובמשחק האחרון נגד מכללת נוטריץ'.

● בריח־המועצות זכתה בטורניר ההוקיי־קרח שנערך בקאלגרי, קנדה, כשניצחה בגמר את צ'כוסלובקיה — 2:3.

● הפתעה חיתה אתמול בטורניר הטניס לנשים בסידני כשאיווקי אינוי גברה על המדורגת מספר 7 בעולם, קלאודיה קולש מגרמניה — 2:6, 4:6.

ארמלי תובע 70 אלף דולאר ממכבי חיפה

מאת יוסף גלזר

פרקליטו של חלוץ מכבי חיפה, זאהי ארמלי, עו"ד סלמן פריג', עומד להגיש הבוקר תביעה ב"סדר דין מקוצר" לבית־המשפט המחוזי בחיפה נגד מכבי חיפה, על סכום של כ־70 אלף דולאר.

ארמלי ופרקליטו טוענים כי מכבי חיפה לא מילאה אחרי התחייבויותיה מהקייץ האחרון, בעטיין הסכים הכדורגלן להאריך את חוזהו במכבי חיפה.

בידי ארמלי נמצא מסמך חתום ע"י יועצה המשפטי של מכבי חיפה, עו"ד דני שירן, עליו הוא מסתמך בהגשת התביעה, בנוסף להבטחות בעל־פה לגבי מענק־החתימה שניתנו לו על־ידי ראש ההנהלה, צבי וייצנר ופרדי שביט.

יצויין כי ארמלי הגיש לפני כעשרה ימים אולטימטום למכבי חיפה ומאחר שמענק החתימה לא הועבר לו הוחלט להגיש את התביעה.

שני משחקים בליגה א'

שניים מארבעת המשחקים הדחויים בליגה א' בכדורגל נערכו אתמול.

בטירה גברה קבוצת הפועל טירה על הפועל קרית־אתא — 2:3 (2:2).

בחדרה עלתה מכבי חדרה לראש הטבלה הצפונית לאחר נצחון ביתי 0:2 על הפועל קרית־שמונה.

כדורגלני בית"ר ירושלים לא התבוצצו אתמול בשלוליות המגרשים. לעומת זאת נהנו מאמבטיות במרחצאות עין־גדי, שם קיבלו טיפול. מימין: שלמה שירזי, אורי מלמיליאן, סגני מלכה והמנהל אברהם לוי. (תצלום: עוזי קרן)

במשחק־השלמה בליגה הלאומית

מכבי ת"א הטביעה את בית"ר ת"א בבוץ 1:3

● קלאסית

מאת אלכס קליין

פתיחה טובה של בית"ר ת"א, שהוליכה כבר בדקה ה־3 0:1 לא הספיקה לה אתמול במשחק השלמה בליגה הלאומית ונאלצה להיכנע למכבי ת"א במשחק רגוב בוינגר — 3:1.

הפתיחה העצמנית של בית"ר ת"א שימחה את אוהדי הקבוצה. ירון כהן פרץ והוכשל כבר בדקה ה־1 על־ידי חי קרייס, ונסים כהן בעט מ־11 ניטר את כדור־העונשין לבין החיבורים — 0:1.

בדקות אלה גילו שחקני בית"ר ת"א עריפות כאשר שחקני הקישור.

נסים כהן ושלמה עמר הצעירה דחפו את החלוצים קדימה. ירון כהן ויצחק בלחסן לא התקשו לחלוף על פני הגנת מכבי ת"א. נסים כהן (17) ובלחסן (21) לא ניצלו את כדוריו של יהודה קצב, ומקרוב בעטו לחוץ.

שחקני מכבי ת"א, שפתחו חלש, החל להתאושש בדקה ה־23, עם כניסתו של אלון נתן, במקום יוסקרמר. אלון נתן וארז לולו השתלטו על מרכז המגרש. שיגרו כדורי־עומק רבים ואחד מהם, בדקה ה־44, הסתיים בשער־השיוויון: עודד מכנס הסיט בראשו לאלי דריקס שהבקיע מקרוב את אלי ג'רבי — 1:1.

מעוררים משער־השיוויון פתחו כדורגלני מכבי ת"א בתנופה את המחצית השנייה. כל חלקי הקבוצה גילו יכולת טובה ובדקה ה־50 — 1:2. לולו פרץ עם הכדור, העביר לעודד מכנס, שלא היה מכוסה; החלוץ המנוסה התקדם בתוך הרחבה ומשמונה מטר שלח את הכדור לרשת.

נוקאאוט נוסף ספגה הגנת בית"ר בדקה ה־60, במבצע שהחל מרגלי לולו שפרץ יחיד מהמרכז, העביר כדור לאלון נתן; שוב מי־שגה בית"ר ואלון קבע מקרוב — 1:3.

שחקני בית"ר ת"א ניסו לצמק אולם הגנת מכבי ת"א, בראשות הבלמים אבי כהן ומנשה שמעונוב, בלמו את התקפות היריב. מנגד, מכבי ת"א, בהתקפה האחרונה במשחקן (80), יכלה להגדיל את הפער: שמעונוב חטף כדור מירון כהן, בעט לעבר הרשת, אולם עיסת בורן עצרה את הכדור...

שפט צבי שריר, לעיני 1000 צופים, באיצטדיון וינטר ברמת־גן.

הטבלה הלאומית
(אחרי 14 מחזורים)

1.	בית"ר י־ם	16—35	33
2.	בני־יהודה ת"א	11—18	24
3.	הפ. כפר־סבא *	14—20	22
4.	מכבי חיפה	10—14	22
5.	הפועל פ"ת	14—19	21
6.	מכבי ת"א	12—19	20
7.	שמשון ת"א	9—14	20
8.	הפועל לוד *	8—13	19
9.	הפועל ת"א	11—11	19
10.	מכבי פ"ת	12—13	17
11.	מכבי נתניה	20—14	16
12.	הפ. באר־שבע	11—8	15
13.	מכבי יבנה	21—14	15
14.	בית"ר ת"א	21—14	15
15.	מכבי יפו	23—10	10
16.	בית"ר נתניה	35—7	7

* משחק חסר

השחקן המצטיין: אלון נתן

● מכבי ת"א: גינצבורג, קרייס, אבי כהן, מנשה שמעונוב, קרמר (אלון נתן), דור אזולאי, גולדברג, לולו, גריאני, עודד מכנס, דריקס.

● בית"ר ת"א: אלי ג'רבי, עמרן, צמח, ידידה, יעקב כהן, קצב (בן־נתן), עמר ואבן־צורי, יוסי מזרחי, נסים כהן, ירון כהן, בלחסן.

המשחק בלוד בשבוע הבא

משחק ההשלמה השני, בין קבוצות הפועל לוד והפועל כפר־סבא, נדחה אתמול במעמד השנייה, לאחר שהגשם השוטף מילא את המגרש בשלוליות.

לפי התקנון היו צריכות שתי הקבוצות לשחק היום, אולם מאחר שקיים חשש שהמגרש לא יהיה תקין, נדחה המיפגש ליום שלישי, בשבוע הבא.

בארצית: ירושלים נעצרה בצומת חולון — 2:0

שני שערים שכבשו שחקני הפועל חולון ב־15 הדקות הראשונות עצרו את דהירת הפועל ירושלים שנחלה הפסד אחרי שבעה נצחונות רצופים. חולון זכתה בנצחון 0:2 במגרשה במשחק־דחוי בליגה הארצית.

כבר בדקה הראשונה קבע אריה מאיר, מהמצטיינים במגרש, 0:1, הישר מכדור־קרן שחרר באשמתו של המגן יוסי תא־שמע.

החולונים, שהפגינו את משחקם הטוב ביותר העונה, לא נרתעו מהגשם ובדקה ה־15 העלה בני רמתי ל־0:2, לאחר מסירה שקיבל מאריה מאיר.

בחולון התעלה יעקב ויתוני, בן ה־38, שניטרל את ריפעת טורק מירושלים ותמך בהתקפה. לצידו הצטיינו: דני עציוני ומרקו בן־ברוך.

בדקות הסיום ניתנו לכדורגלני הפועל ירושלים מספר הזדמנויות הבקעה אולם השוער החולוני יעקב ביטרן גילה יכולת מצוינת בין הקורות.

שפט אריה פרוסט, לעיני 1000 צופים, בחולון.

● כדוריד

הפועל רמת־גן — הערב בנתניה

מאת יוסף חכם

מוקד משחקי המחזור הי"14 בליגה הלאומית בכדוריד, לפני הפגרה הארוכה, עד מחצית חודש פברואר. ייערך הערב בנתניה, כשמכבי נתניה תארח את הפועל רמת־גן.

משחקי הערב שיחלו כולם ב־8.30:

● מכבי נתניה—הפועל רמת־גן (אולם ביה"ס בן־גוריון בנתניה; 23:26 למכבי נתניה בסיבוב הראשון).

● מכבי רחובות—הפועל ראשון־לציון (היכל הספורט ברחובות; ללא קהל, 26:17).

● אליצור הרצליה—מכבי פ"ת (מכון־וינגייט; 17:24).

● הפועל פ"ת—אס"א ת"א (יהוד; 20:26).

● מכבי ארזים רמת־גן־הפועל רחובות (אולם האוניברסיטה ברמת־אביב; 14:20).

● מכבי ראשון־לציון—הפועל נוף־ים (אולם מכבי ראשל"צ; 16:36).

אין רוב ל"מיהו יהודי" — העלאתו נדחתה;

(המשך מעמוד ראשון)

מילוא, סגן השר במשרד רה"מ יהיה הממונה בפועל על משרד הפנים, עד להתבהרות התמונה במשבר ש"ס: מילוא, איש חרות, הודיע כי ימלא את הוראת הבג"ץ בפרשת מילר. עם זאת, בהתאם לסיכום בין שמיר והרב פרץ, הדבר ייעשה רק בעוד שבועיים לפחות. היום אמור מילוא להשיב במליאת הכנסת לשתי הצעות לסדר היום, שהופנו לקודמו בתפקיד.

רוב למתנגדים

אתמול בבוקר, עם התחדשות המו"מ הבינמפלגתי בפרשת "מיהו יהודי", התברר למפלגות הדתיות, כי למתנגדי השינוי בחוק רוב ברור. המערך הודיע חד־משמעית כי יתנגד לכל יוזמה דתית בנושא זה. כל ח"כי המערך נמצאים בארץ. יחד עם ה"עבודה" — "יחד" ו"אומץ" עמדו להצביע גם כמה ח"כים ליברלים (תיכון וינשטיין), אהוד אולמרט (חרות), "שינוי" וסיעות השמאל. כמה ח"כים מהליכוד אמרו כי יימנעו או ייעדרו מהצבעה (בן־אלישר, שריר, מודעי, לין גולדשטיין גרופר), מגנה, נוסף לסיעות הדתיות, תומכים בשינוי מרבית ח"כי הליכוד הרב הכהן (מערך), והתחייה. אלא שחלק מהתומכים לא נמצא בארץ (דוד לוי, מרידור, אבו־חצירא. אתמול גם טס לחו"ל ח"כ המפד"ל ד"ר בורג).

לנוכח יחסי הכוחות הברורים, והתבוסה הצפויה, היה ברור, כי הסיעות הדתיות החברות בקואליצ־יה, לא יעלו השבוע את "מיהו יהודי". אולם הן החליטו להמתין עם הודעת הדחייה, עד לקיום הפגישה עם שמיר והנהלת הקואליציה בשעות הערב.

בית דין מיוחד

קודם לכן, בשעות הצהריים נפגשה סיעת המפד"ל, לבקשתה, עם שמעון פרס, במשרד החוץ בירושלים. בפגישה זו חזר כל צד על עמדותיו המסורתיות. פרס הרגיש כי המערך לא יתן יד לשום שינוי ב"מיהו יהודי". זוהי עמדתו המסורתית והוא מחוייב לה במצע, וכשתי החלטות ועידה (1986, 1980) פרס המליץ על הקמת בית־דין מיוחד לגיורים בארה"ב, על דעת שלושת הזרמים ביהדות.

"לא יכתיבו מועד"

בשעות הערב התקיימה פגישה של הח"כים הדתיים עם שמיר והנהלת הקואליציה. רפי אדרי, יו"ר הקואליציה ויו"ר המערך בכנסת, הבהיר כי הסיעות הדתיות, לא יכולות להעלות את "מיהו יהודי", לפי ההסכם הקואליציוני בלי הסכמת שמיר ופרס. אבנר שאקי (מפד"ל), אמר כי הדתיים מוכנים לדחות העלאת חוק זה בשבוע־שבועיים. השר משה שחל (מערך) אמר כי הדתיים לא יכתיבו מסגרת זמן לקואליציה, וכי לפתרון נושא זה דרושה מסגרת זמן הרבה יותר גדולה.

שמיר, שסיכם את הדיון, הסביר כי המחלוקת על מי הוא יהודי, מקיפה את כל העם, כולל גלויותיו. יש לעשות מאמץ למציאת פתרון, אפילו חלקי, לבעייה, ואח"כ להתקדם בהדרגתיות לפתרון מקיף יותר. עד היום לא נעשה כל ניסיון רציני בכיוון זה. עכשיו הגיעה העת לפעול. הוא, אישית, תומך ב"מיהו יהודי", אבל אין סיכוי שחוק זה יעבור בכנסת, הליכוד והמערך מעוניינים בשילובו של המפלגות הדתיות בקואליציה, ומתוך גישה זו גם נוסח ההסכם הקואליציוני. אם היום תתקיים הצבעה הדתיים ייכשלו. זה ייצור אצלם תסכול ואכזבה, ויעכיר את האווירה. חלק מהיהודים הדתיים יגרשו ניתוק מהכנסת. אף אחד לא מעוניין בזה. הממשלה איננה יכולה להסכים. כפי ששאקי ושפירא מציעים, לדחות את ההצבעה בשבוע, שבועיים. יש להקים וועדה, בהשתתפות שלושת הזרמים ביהדות, כדי שניתן יהיה לפתור את המחלוקת אחת ולתמיד, וכדי שלא נזדקק בכל פעם מחדש להכחשויות, אני אדבר עם מ"מ רה"מ, ונכין מסגרת לוועדה בארץ. זו תבוא בדברים עם הזרמים השונים ביהדות בחו"ל. אני יודע שיש קושי בעצם הקמת המסגרת (האורתודוכסים, הקונסרבטיבים והרפורמים לא יסכימו לשבת זה עם זה, תחת אותה קורת גג, מ.ב.) אבל אפשר להתגבר, נעשה נסיון בהשתתפות כל חלקי הקואליציה. אם נגיע למסקנה, שאיננו יכולים להגיע לפתרון מוסכם, ההצבעה תכריע. הצבעה היום תביא לתבוסה", אמר רה"מ.

עם סיום דברי רה"מ הודיע אדרי, כי מקובלת על המערך גישת שמיר להקים ועדה.

אברהם שפירא, אגו"י, העיר בציניות כי כאשר פנחס ספיר המנוח רצה לקבור נושא שנוי במחלוקת, הוא היה מקים ועדה.

ורדיגר עשוי להעלות

בינתיים לא ברור כיצד ינהג היום ח"כ האופוזיציה א. ורדיגר (פאג"י). ורדיגר שינה אתמול את דעתו כל כמה דקות. מצד אחד אין הוא מחוייב להבטחת הח"כים הדתיים שניתנה לשמיר. מאידך אם הוא יעלה היום את החוק, יורד "מיהו יהודי", מעל סדר היום הציבורי, לפחות לחצי שנה, ברוב קולות מאסיבי.

רפי אדרי אמר אתמול, כי הוא חושש ממארב של ורדיגר והדתיים, ולפיכך תביא היום סיעת המערך לכנסת, במלוא כוחה.

המפד"ל הודיעה כי הבטיחה לשמיר דבר אחד ויחיד, דחיית "מיהו יהודי" בשבוע־שבועיים. הסיעות החרדיות הודיעו כי לא יסכימו בשום פנים ואופן להקמת בתי־דין מעורבים, של רבנים אורתודוכסים, ו"ראבים" (כלשונם) רפורמים וקונסרבטיבים. דוד מגן (ליכוד־חירות) הודיע, כי יגיש הצעת חוק פרטית, שתמנע מח"כים לא יהודיים להשתתף בהצבעה על "מיהו יהודי".

בש"ס חוששים

(המשך מעמוד ראשון)

האורתודוכסית, צריכה ש"ס להסיק את המסקנות ולפרוש מהקואליציה. משמעות צעד זה היא התפטרותו של סגן השר רפאל פנחסי (עבודה ורווחה) ומנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי.

חוזרין לפרוש

המחנה השני, גורס כי ש"ס צריכה בכל מקרה להישאר בקואליציה וכי הרב פרץ הורדו לפרוש מהממשלה. אנשי מחנה זה, מזכ"ל ש"ס יאיר לוי, מזכ"ל התנועה בכנסת צבי יעקבזון, מנהל מחוז ירושלים בפועל אלי סויסה, ודוד יוסף, נפגשו שלשום עם הרב עובדיה יוסף, מנהיגה הרוחני של ש"ס, הארבעה ביקשו מהרב, כי ימליץ בפני חכמי התורה, כי השר פרץ יחזור לממשלה לפחות כשר בלי תיק. הארבעה סבורים כי "בלי קמח אין תורה", וש"ס זקוקה לכל היתרונות, בעיקר הכספים, שהישיבה בממשלה מעניקה לה.

אנשיו של הרב פרץ, מדגישים כי השר המתפטר זועם מאד, על התנהגותו הלא־לויאלית של הליכוד אליו, לכל אורך החודש האחרון, בפרשת מילר. פרישה לאופוזיציה, לצד הרווחים האלקטורואליים שש"ס תפיק מהם, תוכיח לליכוד כי הרב פרץ וסיעתו אינם מונחים בכיסם.

היום תתקיים ישיבה מיוחדת של מזכירות ש"ס, בישיבה תבוא לידי ביטוי המחלוקת הקשה הראשונה בסיעת הספרדים שומרי תורה, הרב פרץ.

המערך רוצה בפרץ

אתמול בערב נפגשו הרב פרץ, פנחסי ולוי עם מ"מ רה"מ שמעון פרס, אנשי ש"ס סירבו למסור פרטים כלשהם על השיחה, לכתבנו נודע כי פרס הודיע לאנשי ש"ס כי יעשה כל מאמץ כדי שהרב פרץ יחזור למשרד הפנים. הועלתה האפשרות, כי המערך יתמוך במחיקת סעיף הלאום מתעודת הזהות.

"שמחה עמוקה"

"אני מלא שמחה עמוקה עד למאוד, אין לאיש מושג מה גודל השמחה הממלאת את תוכי, כאשר אני פורש מתפקידי כשר הפנים בשל עניין עקרוני והלכתי. אני מלא שמחה על שאני נשאר נאמן לדרכי". זאת אמר אתמול שר הפנים הפורש הרב יצחק פרץ, במסיבת פרידה שערכו לו עובדי משרד הפנים.

הוא ציין עם זאת, כי הוא עוזב את המשרד בהרגשת שמחה מהולה בעצב רב. והעצב נובע מהסכנה הצפויה לעם היהודי. "יש לי אהבה עמוקה לכל יהודי באשר הוא יהודי, אפילו יהודי שמפגין שנאה כלפי אני חש כלפיו אהבה. אין לי דבר נגד הרפורמים, הם יהודים טובים בעלי כוונות טובות ורצון טוב. אבל לצערנו הדרך שלהם היא הרת־סכנה לעם ישראל".

גובר הלחץ

(המשך מעמוד ראשון)

בביקורת ציבורית. על כן, כמי־ ששנים רבות שימש כחבר בוועדה, שלפי בקשת דריקטוריון הבנק, טיפלה בקביעת שכרם ותנאיהם של היו"ר והמנכ"ל הראשי, החלטתי בתנאים שנוצרו להגיש התפטרותי מדירקטוריון הבנק. ברצוני להבהיר שאין בהתנגדותי ביקורת כל שהיא על חברי דריקטוריון אחרים שקבעו לאחרונה את תנאי פרישתו של מר יפת".

ישיבת ההנהלה הבוקר

עדיין לא ברור אם פקר ישתתף היום בישיבת מועצת המנהלים המתכנסת על מנת לדון בתנאי פרישתו של יפת. הכוונה היא לנסות ולשנות את תנאי הפרישה, אולם הדבר כרוך בבעיות משפטיות של הפרת חוזה.

יו"ר מועצת המנהלים של הבנק אלי הורוביץ, השוהה בחו"ל לא ישתתף ככל הנראה בישיבה, אולם במהלכה יהיה עימו קשר טלפוני ישיר והוא יהיה שותף בהחלטה אם תתקבל כזו בתום הישיבה.

שביתת העובדים

בינתיים החליט אתמול ועד העובדים הארצי של בנק לאומי להשבית את הבנק ליום אחד ביום ו' במסגרת של שביתת מחאה נגד תנאי הפרישה של העובדים הבכירים בבנק. "שרוקנו את הקופה". הוועד מינה גם מטה פעולה מיוחד לטיפול בנושא.

עוד החליט הוועד לתבוע את פיטוריהם של כל אותם מבין חברי מועצת המנהלים בבנק שהיו אחראים לחתימת הסכם הפרישה של יפת. הוועד תובע גם לחשוף ולפרסם הסכמים עם מנהלים בכירים אחרים שפרשו. במהלך הישיבה טענו חלק מחבריי הוועד כי אין מקום לצעד של שביתה שיפגע גם בלקוחות. יש צורך לפעול בצעדים אחרים. תקיפים נגד ההנהלה. דעה זו שיוצגה ע"י חבר הוועד יצחק מטלון ונתמכה ע"י עובדים נוספים לא זכתה ברוב הנדרש.

דולצין חוזר

כתבת "על המשמר" אתי רונאל מוסרת:

יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, אריה דולצין, הודיע טלפונית, מארה"ב, כי החליט להפסיק שליחותו בקרב הקהילות היהודיות בארה"ב ויחזור ארצה "במטוס הראשון", כדי לטפל מיד, יחד עם ראשי בנק לאומי, בבעיות שהת־עוררו.

דולצין יצא לארה"ב בתחילת השבוע כדי להשתתף בעצרת של התנועה הציונית באמריקה, המתקיימת בפילדלפיה. זהו הכנס השנתי הגדול ביותר של הארגונים הציוניים בארה"ב.

לשכת עורכי־הדין מגנה

הוועד המרכזי של לשכת עורכי־הדין בישראל דן אמש בפרשת הסדרי הפרישה ומשכורות הבכירים בבנק לאומי.

הוועד המרכזי מגנה את התופעה החמורה של מתן הטבות כספיות מפליגות, על חשבון קופת הציבור, במיסגרת משכורות או הסדרי פרישה לבכירים.

מחאות צעירי מפ"ם

המשמרת הצעירה של מפ"ם תובעת את הדחתה המיידית של חברת הנהלת בנק לאומי. במברק ששוגר אתמול אלי ספרן, העומד בראש המשמרת ליו"ר הסוכנות אריה דולצ'ין, הובעה תביעה להדחתה המיידית של הנהלת הבנק

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
עמק חפר
הודעה עפ"י סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשו לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה עמק חפר שתי בקשות למתן הקלה בגוש 8322 חלקה 223 בבית משותף בן 4 דירות בשיכון רסקו / שושנת העמקים.

ההקלה המבוקשת היא כדלקמן:
א. הקמת מחסן ביתי בעליית הגג.
ב. 125 מ"ר לכל דירה במקום 110 מ"ר.

כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה רשאי להגיש לוועדה את התנגדותו המנומקת בתוך 14 יום מפרסום הודעה זו.

ע. דגני
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה עמק חפר

ועדת משנה לתכנון ולבנייה
חולון
הודעה עפ"י סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה, בקשה להיתר בניה על חלקה 148 בגוש 7172 רח' ארלוזורוב מס' 34 חולון. הכוללת מתן הקלה 6% משטח המגרש 454 מ"ר ב־2 הקומות 10% בקוי בנין צדדיים ומזרחי ומערבי. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ת. שרון, מ"מ ראש העיריה
ויו"ר ועדת משנה
לתכנון ולבניה, חולון

סולל בונה בע"מ
(לשעבר: חברה לבנין ולעבודות ציבוריות מיסודו של סולל בונה בע"מ)
הודעה
על כינוס האספה הכללית השנתית של החברה ביום 14.1.87.

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם להחלטת מועצת המנהלים של החברה, תתקיים ביום 14.1.87 בשעה 9.30 במשרדה הרשום של החברה, אלנבי 111, תל אביב, האסיפה הכללית השנתית של החברה.

על סדר היום:
א. דיון ודו"ח של המנהלים.
ב. אישור הדו"ח הכספי של החברה ליום 31 דצמ. 1985.
ג. בחירת מנהלים.
ד. בחירת רואה חשבון.
ה. שונות.

בעל תעודת מניה למוכ"ז יוכל להשתתף באסיפה הכללית השנתית אם יפקיד בידי מזכיר החברה את תעודת המניה למוכ"ז, המוחזקת על ידו, או ימציא למזכיר החברה אישור מאת אחד הבנקים בישראל, בדבר הפקדת תעודת מניה למוכ"ז, המוחזקת על ידו, לא יאוחר מאשר שלושה ימים שלמים לפני מועד קיום האסיפה הנ"ל, וזאת בהתאם לתקנות ההתאגדות של החברה.

אם כעבור חצי שעה מן המועד לאסיפה לא ימצא המנין החוקי, היא תדחה לאותו יום בשבוע הבא, באותה שעה ובאותו מקום, או לכל יום אחר וגם/או לשעה אחרת וגם / או למקום אחר, כפי שמועצת המנהלים תקבע בהודעה לבעלי המניות הזכאים להשתתף ולהצביע באסיפות כלליות של החברה ואם באסיפה נדחית זו לא ימצא מנין חוקי, כי או שני חברים בעלי מניות כאלו, הנוכחים בעצמם או על ידי באי כוחם, יהוו מנין חוקי ויהיו רשאים לדון בענינים שלמענם נקראה האסיפה.

בפקודת מועצת המנהלים
ח. בן ישראל – מזכיר החברה.

מרחב תכנון מקומי
רחובות
הודעה לפי סעיף 140
לחוק התכנון והבניה
בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146–150 מחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 11.5% בניה לבנין על חלקה 560 בגוש 3703 רח' הנשיא הראשון רחובות. כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 101.5% במקום 90%.

כל המעוניין יוכל לעיין בתכנית הבנין ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל חרימלך,
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה – רחובות

פיגוע נוסף

(סוף מעמוד ראשון)

חדשות לבקרים. המדינה ... ללא מנהיגות. ... בלבנון, אמר פרס, ... לבנון הוא טוב, ולראיה ... מלבנון אל חלקה הדרומי ... בשיחה עם קבוצת חברי ... שמרניים ידידי ישראל ... בפגישה, שארכה כשעה ... פרס הערכה רבה לצורה ... בריטניה כלפי סוריה ... הדיון נגד המחבל ... הביע הערה מיוחדת ... בריטניה מרגרט תאצ'ר ... בתקופתה חל שיפור ... בריטניה וישראל.

● עצרת אבל רבה ... נערכה אתמול בבית ... בירושלים במלאת שלושים ... של משה ברעם, מי שכיהן ... מועצת פועלי ירושלים ... העבודה בממשלתו של ... מזכ"ל ההסתדרות ישראל ... כי ברעם ראה בתנועת ... ביתו, הלך בתלמה ...

עובדה זו מורה על דרכי התעמולה של החיזבאללה.

פדלאללה: למוטט רצועת הביטחון

מחמד חסין פדלאללה, ממנהיגי ה"חזבאללה" הכריז כי ההתנגדות האיסלאמית הציבה לה למטרה למוטט את רצועת הביטחון של ישראל, ע"י פעולות שמטרתן לפורר את מה שמכונה "צבא לבנון הדרומי". לדברי רדיו ביירות אמר עוד פדלאללה כי מטרת המתקפה היא להכניס לתודעת האוהד באמצעות פעולות איכותיות, כי הצבא הזה לא יתן לעולם ביטחון לאזור עליו הוא שומר. פדלאללה קרא להפוך את ברג' אלבראג'נה, מגרושה וראשידיה לשטח כינוס חיילי המערכה ולא לזירה של מלחמת אחים.

מצב חמור

שר החוץ שמעון פרס אמר אתמול, כי בלבנון שורר מצב חמור. קואליציות נוצרות ומתפרקות

"מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' – קול ישראל 6.1.87

1. היא תיקח אותך – דפנה ארמוני
2. בלי בושה – אילנה אביטל
3. פעמון מצלצל – גלי עטרי
4. אתמול – טובה גרטנר
5. במערבולת – ירדנה ארזי
6. כל הקלפים – עפרה חזה
7. בגובה שווה – נורית גלרון
8. אדם עובר זכרונות – דורית ראובני
9. עגל הזהב – אהוד בנאי
10. בעצמה – משה דץ
11. ערב עירוני – רוני ידידיה
12. על מי את חולמת עכשיו נעמי
13. אין מוצא – אדם
14. שוב לבד – וורדינה
15. זה הגשם – נורית גלרון
16. הוא לא נתן לה בית – חני ליבנה
17. אש קטנה – פופלקס
18. שורקת בחושך – ג'ינגי רבין
19. טעות – ליאור פופוביץ
20. נווה מדבר – חיים פנירי
21. בוא ניפגש – יזהר כהן
22. במקום שבו אני עומד – רמי קליינשטיין
23. גג – משה בקר
24. חים – נאווה ארבל
25. משאלה – בועז שרעבי
26. עד ראיה – מוטי דיכנה
27. דמעות קדושות – משה פרי
28. מתקדם במהירות האור – שוקי שלו
29. זה עושה לי את זה – איציק ויעל
30. רק השיר יודע את הדרך – ירון

לשיפוטכם – פינת הפזמון החדש

31. חלקת אלוהים – רבקה זוהר
32. שפוט של האופנה – שרון ליפשיץ
33. רגע פרטי – ריטה
34. הניחי לי – רמי קליינשטיין
35. ילד אסור ילד מותר – ריקי גל

לכבוד:
"מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, י־ם, מיקוד 91010
אנא הודיעו שירי וציין את מספר השיר

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם:
כתובת:
מיקוד ______ תאריך ______

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 6.1.87

מטבע	היחידה	בנקנוטים – קניה	בנקנוטים – מכירה	העברות והמחאות – קניה	העברות והמחאות – מכירה	שער יציג
סל מטבעות	1			1.4989	1.5176	1.5064
דולר אמריקני	1	1.44	1.51	1.4728	1.4912	1.4803
מרק גרמני	1	0.75	0.79	0.7662	0.7757	0.7694
לירה סטרלינג	1	2.13	2.23	2.1683	2.1953	2.1827
פרנק צרפתי	1	0.22	0.24	0.2312	0.2341	0.2323
ין יפאני	100	0.91	0.95	0.9275	0.9390	0.9314
גילדן הולנדי	1	0.67	0.70	0.6783	0.6868	0.6809
פרנק שווייצרי	1	0.89	0.94	0.9103	0.9216	0.9140
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2183	0.2210	0.2191
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2001	0.2026	0.2011
כתר דני	1	0.20	0.21	0.2021	0.2047	0.2031
מרק פיני	1	0.30	0.32	0.3096	0.3135	0.31
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0726	1.0860	1.0780
דולר אוסטרלי	1	0.94	1.02	0.9782	0.9904	0.9846
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.69	0.6839	0.6924	0.6883
פרנק בלגי	10	0.35	0.37	0.3675	0.3721	0.3694
שילינג אוסטרי	10	1.07	1.12	1.0873	1.1009	1.0889
לירה איטלקית	1.000	1.08	1.15	1.0994	1.1122	1.1039

נלכד חשוד בדקירת השומרים הערבים בפתח "ג'רוזלם פוסט"

משטרת ירושלים לכדה חשוד בדקירת שני השומרים הערבים בפתח מערכת העיתון "ג'רוזלם פוסט".

במוצאי שבת סמוך לשעה 23.15 הגיעה למערכת ה"ג'רוזלם פוסט" מכונית פיאט 124 ובה כשלושה צעירים. השלושה ביקשו להיכנס לבניין המערכת כדי לקחת עיתון מקומי המודפס שם. אולם שני השומרים הערבים שניצבו בפתח לא התירו להם. התפתח ויכוח ובמהלכו נדקרו שני השומרים. אחד מהם נפצע באורח בינוני ואושפז בשערי צדק.

שלושה החשודים נמלטו, אך בידי המשטרה היה מספר לוחית הרישוי של מכוניתם. צוות של מחלק החקירות בראשות רס"ל יורם סער גילה כי במסוף המשטרה רשום הרכב כשייך לתושב הרצליה. התברר כי הרכב נמכר לאחר־מכן לעשרה אנשים שונים. החוקרים שיחזרו את פעולות המכירה ותוך סיוע במודיעין הגיעו ביום ב' בלילה לביתו של צעיר בן 24 מהמושבה הגרמנית, שלו שייכת המכונית כיום.

הצעיר נעצר לחקירה, אך לגירסתו הוא לא דקר את השניים ואין הוא יודע מי נסע עימו. אם כי הוא מאשר שהיה במקום האירוע. היום הוא יובא בפני שופט להארכת מעצרו.

המשטרה ממשיכה לחפש אחר חשודים נוספים שהיו עמו במכונית. (עתי"ם)

המשטרה ושב"ס אינם מסוגלים להגן על צעירים טעוני־הגנה

מאת שלי יחימוביץ'
כתבת "על המשמר"

המשטרה ושרות בתי הסוהר אינם מסוגלים לדאוג לשלומם של שלושה סוכנים משטרתיים לשעבר, שבעת מתנהלים נגדם הליכים משפטיים. כך אמר אתמול בבית המשפט עורך־דין זילברמן, סנגורו של אלי שטרן, ראש יחידת המודיעין המש־טרתי באילת לשעבר, המואשם בפריצת כספת בבית מלון.

עו"ד זילברמן אמר את הדברים במהלך הדיון בהארכת מעצרו של שטרן.

הוא ניסה להוכיח, ששרות בתי הסוהר אינו מסוגל להגן על חייו של אלי שטרן, שהיה כלש במשך שנים רבות, ואשר עבריינים רבים כלואים בגללו וישמחו להתנקש בחייו. אם יהיה כלוא במחיצתם.

עו"ד זילברמן פירט, כי שלושת הסוכנים ששב"ס והמשטרה אינם מסוגלים להגן עליהם הם חנן ברק, יוסי אלחיאני, וטהאר מסלאך, העצורים כעת כחשודים בגיו עבירות פליליות שונות. יצויין כי את השלושה גייס בעבר אלי שטרן עצמו.

כדי להשיב לטענות סנגורו של שטרן, הזמינה התביעה את איש שב"ס עופר יוכלמן ממחלקת הביטחון של נציבות שב"ס. יוכלמן סרב להתייחס לטענות הספציפיות. באומרו כי בא לפרט באופן כללי את גישת שב"ס לעצורים ולאסירים טעוני הגנה. לדבריו, יכול שב"ס להערך לכליאת שטרן כך שחייו יהיו מוגנים. יוכלמן אמר, כי במתקני שב"ס מצויים כבר כמה שוטרים שנכלאו, ואשר חייהם נשמרים.

נציג התביעה, עו"ד אלן יוליס, אמר, כי מדובר במקרה יום יומי, שבו שוטרים נמצאים במעצר או במאסר.

שוטר תובע הכרה כנכה עקב "מחלות משטרתיות"

מאת יואב אביב
כתב "על המשמר"

שוטר במשטרת ישראל עשרות שנים תובע מקצין התגמולים להכיר בו כנכה בעקבות מחלות שונות שלטענתו נובעות מעבודתו כמלווה אסירים ועצירים במשטרה. השוטר תושב קרית־אתא שתביעתו הרא־שונה להכיר בו כנכה נדחתה טוען בערר שהגיש לוועדת העירעורים של בית משפט השלום בחיפה. כי הוא סובל מלחץ דם גבוה, סכרת, כיב כרוני, וחצצת בכליות.

לטענת השוטר הוא משרת במשטרה 29 שנים המלוות בחרדה במתח נפשי רב ומתמיד בסיור מבצעים ובליווי עצירים. השוטר טוען כי גוייס למשטרה כשהיה בריא מכל מחלה וכי במסגרת עבודתו נגרם לו מתח נפשי רב בעקבות הפעילות המשטרתית ואף לא נתאפשר לו תמיד לאכול ארוחות מסודרות.

לטענתו התוצאה היתה שחלה בכיב התריסריון ואושפז לתקופה ממושכת בבית החולים כרמל. עוד נטען בערר: "בשנת 1973 הועברתי ליחידת ליווי חיפה ועסקתי בהובלת עצורים ואסירים מסוכנים ואלימים מבתי הסוהר לבתי המשפט. אוכלוסיה זו חשודה בפשעים חמורים והטיפול בהם קשה במיוחד. הייתי צריך להיות צמוד וכבול איתם כל הזמן על מנת למנוע בריחתם, אם בבית המשפט, אם בבתי חולים, והדבר כרוך בעבודה מפוצלת של 12 שעות ביום ואף יותר ללא החלפות לאוכל או אפילו לנוחיות". הוא מונה שישה מקרים בהם נחבל חבלות בעקבות עבודתו.

השוטר טוען גם כי בעקבות עשן הסיגריות של העצורים נגרם נזק לריאותיו והוא סובל מהפרעות בנשימה אף שמעולם לא עישן.

עקב כל אלה, אומר השוטר בערר, נגרם לו גם נזק נפשי שבעטיו הוא זקוק לטיפול פסיכיאטרי ואי תיפקוד מיני הגורם לו בעיות עם אשתו הדורשת גט.

מפ"ח להנהלת סולתם:

"לא מספרי מפוטרים אלא תכנית התייעלות"

מאת ירון זליג, כתב "על המשמר" בחיפה

הנהלת מפעל סולתם הודיעה לפני ימים אחדים באופן רשמי למועצת פועלי חיפה על כוונתה לפטר בזמן הקרוב כשש מאות מעובדי המפעל, בהם כמאתיים עובדים זמניים. הצורך לפטר נוצר עקב ירידה בהיקף המכירות של סולתם ועקב הצטברות מלאי במחסני החברה בהיקף של עשרות מליוני דולרים. יחד עם זאת נודע כי קיים סיכוי שבעתיד הקרוב תתקבל במפעל הזמנה בתחום התחמושת שתקל על המפעל בצמצום הוצאותיו ובצמצום היקף הפיטורים.

חבר מזכירות מפ"ח אברהם המאירי מסר אתמול, כי בתגובה הודיעה מפ"ח להנהלת המפעל כי הן מספר המפוטרים והן הדרך שנוקט המפעל לא מקובלים עליה. לדבריו דורשת מפ"ח מהנהלת המפעל לא לעסוק במספרים כי אם להציג בפניה תוכנית למבנה הארגוני החדש שהיא מציעה וכיצד יש בדעתה לתפקד אחרי ביצוע ההתייעלות. לדבריו רק כשתוגש תוכנית כזאת, תשב מפ"ח יחד עם ועדי העובדים כדי לדון בדרישת ההנהלה לפיטורים. "ניסיון העבר", אמר המאירי, "מצביע על כך שמספרים בלבד אינם משקפים את המציאות. גם לפני שנה דובר על פיטורי מאות עובדים ולאחר מכן התברר שהמפעל כלל אינו יכול לעמוד בתוכנית שהוצעה".

המאירי הדגיש עוד כי מפ"ח מודעת לבעיות הרציניות בפניהן ניצב המפעל, אולם לטענתו ניתן לצמצם את מספר המפוטרים על ידי צעדי התייעלות כהגברת הניידות הפנימית של כל עובדי המפעל, צעד שביישומו התחילו לאחרונה עובדי המפעל.

טלקס

● שיתוף פעולה בתיירות בין בריטניה וישראל

שר התיירות הבריטי מר דייויד טריפייר הגיע לישראל אמש בלווית אשתו ושלושה פקידים בכירים במשרדו.

השר הבריטי נפגש היום לישיבת עבודה עם שר התיירות הישראלי מר אברהם שריר ועם משלחת של משרד התיירות ויגיע לסיכומים בדבר שיתוף פעולה בין בריטניה לישראל בתחום התיירות.

סוכם על שיתוף פעולה בנושאי תיירות ספורט ומרפא. החלפת מידע בין שתי המדינות. קיום שבוע תיירות ישראלי בבריטניה ושבוע תיירות בריטי בישראל.

כן סוכם בין הצדדים על שיתוף פעולה והשקעת משאבים בתיירות מארה"ב לישראל ולבריטניה. שיתוף פעולה בין חברות התעופה אל־על ו"בריטיש איירוייס" מתוך הכרה שלא קיימת תחרות בין המדינות אלא השלמה.

(עש"ת)

הטור השבועי

ישיבת המרכז ב־1.1.87 – בהשתתפות שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו ופרופ' חיים דורון יו"ר קופ"ח.

שהרצו על נושא "הבריאות במדינה". היו"ר א. אברהמוביץ פתח את ישיבת המרכז וקיבל בברכה את המרצים. אחרי ההרצאות התפתח דיון שבסיומו נתקבלו ההחלטות הבאות:

החלטות מרכז הסתדרות הגימלאים מיום 1 בינואר 1987

1. מרכז הסתדרות הגימלאים מאמץ את ידי שרת הבריאות במאבקה נגד המגמה לצמצם את תקציב הבריאות. המצב הנוכחי של שירותי הרפואה מחייב את הרחבתם ולא את צמצומם. יש להעמיד לרשותם את האמצעים הדרושים למען יוכלו להיענות לצרכים הגוברים עקב גידול האוכלוסיה והארכת תוחלת החיים.
2. מרכז הסתדרות הגימלאים מביע התנגדותו הנמרצת להטלת אגרות על ביקורים אצל הרופא או על אישפוז. אגרות אלו יכבידו במיוחד על הגימלאים ובדרך כלל הם זקוקים לשירותים יותר מאשר חלקי הציבור. הן גם פוגעות בשרות השוויוני של העזרה הרפואית ובעזרה הדדית הקיימים בארצנו זה שנים רבות.
3. מרכז הסתדרות הגימלאים תובע משרת הבריאות וממרכז קופ"ח לאחוז באמצעים נמרצים נגד התפשטות "הרפואה השחורה" ברפואה הציבורית. תופעה זו פוגעת קשה בעקרון הרפואה השיוויונית וגורמת המתנה יתירה של מחוסרי אמצעים וגימלאים לקבלת השרות הרפואי.
4. מרכז הסתדרות הגימלאים תובע ממשרד הבריאות ומקופ"ח לעשות כל מאמץ לחיסול התורים הארוכים לניתוחים קטנים ובינוניים שכתוצאה מהם נגרם סבל רב לחולים. וחלקם נאלץ לפנות ל"רפואה השחורה".
5. מרכז הסתדרות הגימלאים פונה למרכז קופ"ח לפעול לשיפור השירותים במרפאות ובבתי המרקחת שאליהם פונים המוני חברים מדי יום ביומו.
6. מרכז הסתדרות הגימלאים מאמץ את ידי מרכז קופ"ח במאמציו להתגבר על המשבר הפוקד את המוסד ותובע מהאוצר וממשרד הבריאות להגדיל את ההקצבה לתקציב קופת־חולים. שקוצץ באופן דרסטי מ־30% לפני 8 שנים ל־3% הינוה. יש לאפשר לקופת־חולים, הנושאת עזרה רפואית ל־80% מהאוכלוסיה לפתח את שירותיה למבוטחיה, ובמיוחד את השירותים לזקן.
7. מרכז הסתדרות הגימלאים תובע הפעלת חוק הסיעוד במלואו ובכך יפחת הסבל של מאות הנזקקים לסיעוד. עם זאת, קורא המרכז לגימלאים להתנדב בהמוניהם לעזרה הדדית למען הטפול האישי ברתוקים למיטותיהם.

מסיבת עיון לספרו של י. נוטהלף "חיש תקוה לאדם ולחברה" – התקיימה ב־22 לדצמבר 1986 מטעם המחלקה לתרבות ולחברה גימלאים. השתתפו חח' ש. אביזמר יו"ר המחלקה, ד"ר אברהם וולפנסון יו"ר ביה"ס לפעילי ההסתדרות ומחבר הספר. פתח את הכנס חח' דוד עזרא מנהל המחלקה לחברה ותרבות גימלאים.

מועצת גימלאי קופת־חולים – קיימה מושב חגיגי ב־31 בדצמבר בו חולקו תעודות הרשמה בספר הזהב של הקרן הקיימת לישראל ל־6 גימלאים מצטיינים בפעולות ציבוריות. בהתנדבות. בארגון גימלאי קופ"ח ומוסדות אחרים והם: י. באולופולסקי. ד"ר ב. קשיטוב מת"א ב. איזמן ירושלים, י. מיסטן חיפה מ. ברדב פ"ת י. איזן בית חולים קפלן, לכל אחד מהם הוגש שי ספרו של ד"ר מ. רבינוביץ "האדם וגולו". ברכו חח' ש. תנעמי מנכ"ל הקרן. ת. ברנס יו"ר הארגון. הנחה חח' צ. צבובי. ד"ר מ. רבינוביץ הרצה על "יצירתיות בגיל השלישי".

בסניפים –

רעננה – מסיבת חנוכה הוקדשה למאה שנה לתולדת ד. בן־גוריון ו־66 שנה להוסד ההסתדרות. הרצה חח' איזיק סלע על חג החנוכה וראש העיר חח' בנימין וולובניץ על בן־גוריון. מזכיר מועצת הפועלים א. יחיא על בעיות ההסתדרות. בחלק האמנותי הופיעו הכנרית מירי בן־ארי, להקת המחול של בית הנוער והזמרת שולי נתן.

אור־עקיבא – כנס גימלאים בהשתתפות עמוס דגני ראש מועצת עמק חפר. אלברט שושן מזכיר מועצת הפועלים. מאיר הרשקו רכז הגימלאים.

מחוז יהודה – ישיבת המזכירות ב־25 בדצמבר 1986 השתתפו מיכה שביט. יו"ר אגף הארגון של הסתדרות הגימלאים. יעקב כהן יו"ר המחוז פתח והנחה את הכנס. השתתפו בדיון: י. שמידט. בלכן א. גדעון קלכהיים. ח. דבש. מ. תורגמן, סלים יצחק, סלובוטקין צבי, זורן רעית, גרשפלד בנימין, ספיר ישראל.

רמלה – ועד הגימלאים דן במצבם של הגימלאים והביע הערכה להסתדרות הגימלאים ולראשיה.

חדרה – בישיבת הועדה הכלכלית המחוזית בהשתתפות חח' ש. פוטיק הועלו הנושאים הבאים: הנחות במסי הרשויות המקומיות. ביטול דמי עמלה מחשבונות עו"ש בבנק הפועלים, תלושי קואום. והמשביר לצרכן. שרותי מזון אחה"צ חח' שמריהו שכנאי נבחר כיו"ר ועדת הכלכלה. דברי פתיחה השמיע י. שוו יו"ר המחוז.

גבעתיים – בימים הראשונים של חודש דצמבר התקיים באזור לתוצרת מלאכת יד של חברות המועדון. ב־21 בדצמבר מסיבה לכבוד חברי המועדון שהגיעו לגבורות הנחה חח' פ. זומר. ב־28 בדצמבר מסיבת חנוכה חברי המועדון קיימו רב שיח על בעיות מוניציפאליות בקבוץ צרעה.

יהוד – מועדון הגימלאים קיים מסיבת חנוכה לציון יובל ההסתדרות. מאת שנים להולדת בן־גוריון. ראש המועצה חח' מרדכי לוניק הכריז בדברי ברכתו כי בקרוב ייבנה בית לפנסיונר. ברכו חח' אריה סריג מנהל אגף הארגון בהסתדרות הגימלאים. ומזכיר מועצת פועלי יהוד חח' גבריאל קוזורוביצקי.

חולון – בבינת הגימלאי הרצה חח' משה סמולר על זכויות הגימלאים בשנת 1986 פתח והנחה חח' א. גנן יו"ר הסניף. בסיום השיב המרצה על שאלות החברים.

חיפה – בחודשי אוקטובר – דצמבר ערכו גימלאי קנים חיפה שישה טיולים ותוכנם 3 טיולים לאילת השתתפו 250 גימלאים.

27.12.86 במועדון הגימלאים ... ומסיבות חנוכה התקיימו האירועים הבאים: 24.12.1986 יעקב לבב. בתכניות האמנותיות משא ותמי אשכנזי וצפורה לאור.

נוה חיפה – קיימה ב־12.12.86 ישיבת מזכירות מורחבת בהשתתפות חח' יוסף בלושטיין שהביא בפני החברים את הצעת תקציב המדינה לשנת 1987/88 התנגדותם לגזירות, הוחלט לפנות לכל המוסדות לסיכול הגזירות.

ב־23.12 – התקיימה אספת פעילות נעמ"ת בהשתתפות מזכירת נעמ"ת תוח קופלביץ. חברת מרכז נעמ"ת וולר יונה ויו"ר המחוז יוסף בלושטיין המפגש היה ברגל פתיחה באזור "נעמ"ת".

ב־25.12.86 קיימו גימלאי חיפה יום עיון ב"בית בנדורי" בהשתתפות ד"ר מנס.

קרית־חיים – ב־23.12.86 התקיים יום הגימלאים בבית נגלר. בהשתתפות יו"ר הסתדרות הגימלאים חח' א. אברהמוביץ שהרצה על בן־גוריון איש חזון ונועז. בתי האבות. ברכו יצחק סינטוני. ויחזקאל ווג בשם הסתדרות. לולית דרורי הביעה את שיתוף הפעולה בין חקריות. הנחה מרדכי זילברשטיין.

בפלילים

עציר נמלט משוטרי ליווי בלא שהבחינו

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

זמן קצר לאחר שהתלונן בפני שופט בית המשפט המחוזי בבאר שבע על תנאי מעצרו הקשים בבית מעצר דרום, נמלט העציר שמעון עובדיה בדרך לבית המעצר, בלא ששוטרי הליווי יבחינו בכך. כוחות משטרה סרקו את איזור בית המשפט, אך העציר הצליח לחמוק, ועד כה טרם נעצר. האיש בן 20 מקרית גת, המואשם בביצוע התפרצויות לדירות מגורים, נעצר לפני חמישה חודשים עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

אתמול, בתום הדיון שנערך בעניינו בפני השופט שבתאי, אמר, כי ניסה לשים קץ לחייו בשל התנאים הקשים, וביקש להעבירו למתקן כליאה אחר או לשחררו בערבות. השופט שבתאי פסק, כי ראוי ששלטונות שרות בתי הסוהר יתנו דעתם על כך, ובמידת האפשר יוחזק במתקן כליאה אחר.

העצור לא המתין לשיקול הדעת של הנציבות ונמלט מהשוטרים. דובר משטרת מרחב הנגב אמר אתמול, כי שוטרי הליווי הבחינו בבריחה רק כשהגיעו לכלא באר שבע. המשטרה תמנה קצין בודק שיבדוק את נסיבות הבריחה.

מועצה איזורית הגליל העליון מח' התרבות
אבלה על מות
דוד שחר
מנהל האולם האיזורי
איילת השחר

לאבי גרינשטיין
משתתפים באבלך
במות
האב
קיבוץ ניר יצחק

אנו משתתפים בצערו
של חברנו חיים ניר ומשפחתו
במות גיסו
חיים גרינשטיין
קיבוץ עמיר

לחברנו משה כפיר ומשפחתו
אתכם באבלכם הכבד במות האב
מרדכי אלקריץ
קיבוץ דן

למשפחת בן־זאב ולקיבוץ שמיר
אתכם באבלכם במות
יחזקאל
קיבוץ להבות־הבשן

ביום השנה ה־13
לנפילתו במלחמת יום הכיפורים של יקירנו וחברנו
יואב ברק (בלסבלג) ז"ל
נתייחד עם זכרו
ביום שישי ה־9.1.87, ח' בטבת תשמ"ז, בשעה 12.30
בחלקה הצבאית בבית הקברות שבחיפה
המשפחה ובית סאסא